సంపుటము I

నెం. 3

5 జనవరి, 1990
శుక్రవారము
(శక సం. ౧౯౧౧ పుష్యం ౧౫)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయసూచిక

పేజీ నెం.

1. సభా కార్యక్రమము .. 97

2. సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రము :
గవర్నరు ప్రసంగ పాఠము. .. 101

3. ప్రకటనలు :
(1) అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక. .. 101
(2) గవర్నరు ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు తెలుపు తీర్మానమునకు సవరణలు ఇచ్చుటకు నిర్దేశించిన సమయము. .. 101

4. సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రములు :
సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నిర్ణయాలు .. 102

5. గవర్నరు ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు తెలిపే ప్రతిపాదనపై చర్చ .. 102

6. ప్రకటనలు :
(1) సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నిర్ణయములు .. 172
(2) శాసన సభలో వివిధ పార్టీల నియామకములు .. 172

7. గవర్నరు ప్రసంగం .. 177

ఆంధ్ర ప్రదేశ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసన సభ
ముద్రణాలయము, హైదరాబాదు నందు ముద్రించబడినది.
1990

ఆంధ్రప్రదేశ శాసన సభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి : శ్రీ పి. రామచంద్రా రెడ్డి

అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక : శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు
శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
డా. జి. కుతూహలమ్మ
శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు
శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు
శ్రీ జి. యాదగిరి రెడ్డి

కార్యదర్శి : శ్రీ పి. వెంకటేశన్

సంయుక్త కార్యదర్శి : శ్రీ సి. వి. జి. కృష్ణమూర్తి

ఉప కార్యదర్శులు : శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి
శ్రీ పి. వి. కె. ఎల్. ఎన్. వి. రాఘవశర్మ
శ్రీ టి. మురళీధరరావు

సహాయ కార్యదర్శులు : శ్రీ వి. వి. భాస్కరరావు
శ్రీ ఎస్. సూర్యనారాయణ మూర్తి
శ్రీమతి ఎస్. జి. సుమిత్రాబాయి
శ్రీ ఎ. పద్మనాభన్
శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ రెడ్డి
శ్రీమతి ఎం. వి. ఎస్. జయలక్ష్మి
శ్రీ బి. వి. రామారావు
శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
శ్రీ కె. కాశిరెడ్డి
శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం

చీఫ్ రిపోర్టర్ శ్రీ ఎం. హెచ్. కేశవరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

తొమ్మిదవ శాసన సభ

(మొదటి సమావేశము : మూడవ రోజు)

శుక్రవారము, 5 జనవరి, 1990

(సభ ఉదయం 9-00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్):— అధ్యక్షా, మేము ఎడ్జర్నమెంటు మోషను ఇచ్చాము.

(ఈ సమయంలో అపోజిషను లీడరు, మరికొంతమంది గౌ. సభ్యులు లేచి నిలబడిరి)

Mr. Speaker:— One by one please. Firstly, the Leader of the Opposition please.

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు (హిందూపూర్):— అధ్యక్షా, ఈ హౌసులో మనం చర్చించవలసినవి - ముఖ్యంగా ప్రజా సమస్యలు - నిరాధారులుగా, నిస్సహాయులుగా ఉన్నటువంటి ప్రజలపైన జరుగుతున్నటువంటి అత్యాచారాలు, ద్రోహాలు - ఇవన్నీ చాలా ముఖ్యమైనవి. మనం ఏదో బిజినెస్ చేసుకొంటూ వెళుతున్నాము. అసలు ప్రజల సమస్యలు గమనించడం లేదనే చిన్నతనం కాని, అపఖ్యాతి కాని ఈ హౌసుకు రావడానికి మేము అంగీకరించము.

(ఇంటరప్షను)

Mr. Speaker :—I am on my legs. All of you, please sit down. I request the Hon'ble Opposition Leader be seated. Please be seated for a minute.

(Shouts from the Treasury Benches)

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the member.

You have no right to shout please. We will solve all the problems patiently. Specially, I am watching the new Members–they are more active in shouting. Please learn from your colleagues who are senior Members. Secondly, please don't respond for any shouts on this side. For the information of the Hon'ble Members, specially those who have given Motions, Adjournment Motions to me, I will convey a meeting at 10-00 a m. We are meeting in my Chamber and we will discuss on Law and Order problems. We are allowing 304 by fixing time according to the convenience of the Leader of the House and the Government. If it is regarding the discussion on the Law and Order and about 304 notices which you have given, you need not raise again. The Leader of the Opposition has sufficiently drawn the attention of the House. We are going to allot you time. Only the thing is, we will be discussing at 10-00 a.m., about it conveniently. I appeal to all of you, to please attend the Business Advisory Committee, wherein we will sort out. Therefore let us not go about that now.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, మీరు తీసుకున్న నిర్ణయానికి అభినందనములు. ప్రత్యక్షంగా ప్రజలు అంటే అందరూ కనుక కేవలం ఒక పార్టీకి, ఒక పక్షానికి సంబంధించిన వారు కాదు.

Mr. Speaker :—The Government is also generous enough. The Chief Minister is also generous enough, i.e., the Leader of the House. You must be very happy that nothing will be in confrontation. There will be smooth sailing.

Shri N. T. Rama Rao :—I thank you and the Leader of the House for giving the consideration to our matters.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి) :—అధ్యక్షా, ఇంకొక ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషను ఇచ్చాము. మొత్తం రాష్ట్రంలో హౌసింగు స్కీము ఎత్తివేసారు. Houses have been dismantled to-day. Therefore we have to see into that matter.

Mr. Speaker :—I have also received that Motion. I will pass orders after informal consultation in the Business Advisory Committee.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు :—అధ్యక్షా, నిన్న మన ముఖ్యమంత్రి గారిని తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు విషయంలో కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రిగారు కలిసారు.

Mr. Speaker :—See, we have agreed in the Business Advisory Committee about the business on Governor's Address and let us confine to it.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— నిన్న అసెంబ్లీ బిల్డింగులో కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రిగారు మన ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసి తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు విషయం మాట్లాడినట్లు పేపర్ లో వచ్చింది. Because there was discussion yesterday the Chief Minister ought to have given a statement in the House in the beginning itself.

Mr. Speaker :—I will agree. Let us formulate the things in the Business Advisory Committee. Let us not be regid in our stand.

Shri Ch. Vidyasagara Rao :—Sir, without forgoing my right of asking it here......

Mr. Speaker :—Please listen here.......

Shri Ch. Vidyasagar Rao :—Sir, I am requesting the Hon'ble Speaker to kindly direct the Hon'ble Chief Minister to make a statement about the Telugu Ganga Project. Yesterday there was a discussion.

Mr. Speaker :-May I suggest from the Chair ? Let us confine to the Governor's Address and the remaining business. The Leader of the House is not coming in the way. He will also co-operate with us.

Shri Ch. Vidyasagar Rao :—Sir, the issue has appeared in the Papers. The entire State is attracted by the news.

Mr. Speaker :—I have not seen the News papers to-day. Please oblige me.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :—శాంతి భద్రతల సమస్యపైన 10వ తారీఖునాడు చర్చ జరుగుతుందని అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—టైము నేను అనలేను, నిర్ణయం చేద్దాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ప్రధానంగా రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి శాంతి భద్రతల క్షీణత చాలా ముఖ్యమైనది. కనుక ఆ దృష్ట్యా దీనిని చర్చించాలని మేము అడ్జర్న్‌మెంటు మోషను యిచ్చాము.

Mr. Speaker :—I have received all of them. They are pending with me. In Business Advisory Committee, in consultation with you and with the Leader of the House, we will try to consider every problem.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—అలాగే మా మీద జరిగిన దాడి గురించి, శాసన సభ్యుల కిడ్నాప్స్, మండల ప్రెసిడెంటు కిడ్నాప్ గురించి కూడా మోషన్సు ఇచ్చాము.

Mr. Speaker :—Your Motion is pending with me as No. 1.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్) :—అధ్యక్షా, అసెంబ్లీ సమావేశం జరుగుతున్నప్పుడు నిన్న కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడకి వచ్చి మన ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసారు. ఈ సందర్భంలో తెలుగు గంగ విషయం ఏమైనా చర్చకు వచ్చిందా ? వస్తే దాని పరిణామాలేమిటి ? వారి మధ్య జరిగిన సంభాషణ తెలుసుకునే హక్కు, అధికారం మాకు ఉంది. We have got a right to know as to what is happening.

Mr. Speaker :—The Hon'ble Chief Minister has taken note of that Mr. Narsi Reddy. You please sit down. If we go straight to the business, we can transact business on many issues which you are raising here. We will solve them in the Business Advisory meeting. Please co-operete in coming back to the regular business.

Shri D. Sivarama Raju (Attili) :—Sir, there is a Point of Order.

Mr. Speaker :—We are going into the order of the Business. What is the Point of Order ?

శ్రీ డి. శివరామరాజు :—అధ్యక్షా, ఈ సభలోకి కొన్ని వస్తువులు తేవడం అభ్యంతరకరం. చీఫ్ మినిష్టర్ గారు స్టిక్ తెచ్చారు. ఇది క్వయిట్ అబ్జెక్షనబుల్. మన రూల్సు ప్రకారం అటువంటి అభ్యంతరకర వస్తువులు హౌసులోకి తీసుకొని రావడానికి వీలు లేదు. రూల్సులో స్పెసిఫిక్ గా ఉంది that is a stick. It is objectionable.

Mr. Speaker :—Please, do not press for it. Mr. Sivarama Raju, you are a senior Legislator—please don't press that issue. I request you to co-op rate with me please, and do not interrupt me when I am speaking with the other Hon'ble Members.

Shri D. Sivaramaraju :—It is highly objectionable. It is not allowed......

Mr, Speaker :—I expected from a senior Member...

శ్రీ డి. శివరామరాజు :—రూల్సు పోజిషను తమ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. హౌసులోకి ఇకముందు స్టిక్ తీసుకొని రావడానికి వీలు లేదు. ఇది పూర్తిగా అభ్యంతరకరం.

Mr. Speaker :—Please be seated and I will answer it. I expected from Mr. Raju being a member in the Upper House last time that he would raise bigger issues being the member of the House of Elders. I request you, not to press on this matter please. I request all the Members not to press for it. I request the Leader of the Opposition and other Leaders to tell to their respective Hon'ble Members for not making an issue about it. Let us have a serious business please. Please leave it, at that, Mr. Raju. I expect from you something illegal, which you have pointed out as ex-Member of the Upper House but, it is a small issue.

Sri D. Sivarama Raju :—I want a ruling on that Sir.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :—Sir, let him be assured that it will not be used!!

(Laughter)

Sri D. Sivarama Raju :— I want a ruling on that.

Mr. Speaker :—There is no merit in your point of Order. Please come to the business.

Sri K. Prabhakara Rao (Amalapuram):—Sir, the expressions of the Hon'ble Members may kindly be expunged from the records.

Mr. Speaker :—You leave it to me. There is no merit in his point of Order. Therefore I ruled it out.

సభాసమక్షంలో పెట్టిన పత్రము:

*గవర్నరు ప్రసంగము :

Mr. Speaker :—Now I have to acquaint to the House, that on 4th January 1990, the Governor has pleased to address the Members of this House and a true copy of the Address has been laid on the Table of the House.

ప్రకటనలు

(1) అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

Mr. Speaker :—I nominate the following Members to be the Panel of Chairmen:

1. Shri K. Prabhakara Rao.
2. Shri D. Sreepada Rao.
3. Smt. G. Kuthuhalamma
4. Shri K. Kalavenkata Rao
5. Shri K. Yerrannaidu
6. Shri G. Yadagiri Reddy

(2) గవర్నరు ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు తెలుపు తీర్మానమునకు సవరణలు ఇచ్చుటకు నిర్దేశించిన సమయము.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that amendments for the Motion of thanks to the Address by the Governor, will be received by the Secretary, Legislature Department till 5-00 p.m., on 5th January 1990.

*అనుబంధము 1

సభాసమక్షములో పెట్టిన పత్రము :
సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నిర్ణయాలు.

Chief Minister (Dr. M. Channa Reddy):- Sir, I beg to place on the Table of the House' a copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 4th January 1990.

5-1-1990 (Friday)	Discussions on Motion of Thanks on Governor's Address.
6-1-1990 (Saturday)	NO SITTING
7-1-1990) (Sunday)	HOLIDAY
8-1-1990 (Monday)	Discussion on Motion of Thanks on Governor's Address
9-1-1990 (Tuesday)	1. Discussion on Motion of Thanks on Governor's Address
12-00 Noon	2. Reply by the Chief Minister

Mr. Speaker:—Paper placed.

9-10 గం. ఉదయం

గవర్నరు ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు తెలిపే ప్రతిపాదనపై చర్చ

Sri A. Dharma Rao (Vemuru) : - Sir, I beg to move :

"That an address be presented to the Governor as follows ;

"That the Member of the Ninth Andhra Pradesh Legislative Assembly assembled in this First Session are deeply grateful to the Governor for the Address which she has been pleased to deliver to the House of the Legislature on 4-1-1990.

Mr. Speaker :— Motion moved.

Now, You can continue your speech.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— అధ్యక్షా, నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలతో గవర్నరుగారు చేసిన ప్రసంగానికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న బలహీనవర్గాలకు చీరలు, ధోవతులు సరఫరా కొనసాగించడానికి ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉన్నందుకు చాలా సంతోషం. వ్యవసాయ, విద్యుచ్ఛక్తి పారిశ్రామిక రంగాలకు లోగడ యిచ్చిన ప్రాధాన్యతను తిరిగి పునరుద్ధరించి గతంలో నిర్లక్ష్యానికి గురి అయిన రంగాలకు

తగిన న్యాయం చేకూర్చడం జరుగుతుందని చెబుతున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. యువ శక్తిని రాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి మళ్ళించే కార్యక్రమాలు రూపొందించడానికి నిర్ణయాలు తీసుకోవడం ముదావహం. గ్రామాలకు, పట్టణాలకు ముఖ్యంగా హైదరాబాదు పట్టణానికి గత 6, 7 సంవత్సరముల నుంచి మంచినీటి కొరతను తీర్చడానికి శాశ్వత ప్రాతిపదికన చర్యలు చేపట్టే అంశానికి యీ ప్రభుత్వం అధిక ప్రాధాన్యం యివ్వడం జరుగుతుందని గవర్నరుగారు అన్నారు. చాలా సంతోషం. ప్రభుత్వం తీసుకోబోయే చర్యలు వ్యవసాయ భూసంస్కరణలు, చేనేత కార్మికులు, మత్స్యకారులు, గీత కార్మికులు, చిన్న, సన్నకారు రైతులు, పాల ఉత్పత్తిదారులు బలహీనవర్గాలవారి జీవన పరిస్థితిని సహకార సంఘాల ద్వారా మెరుగుపరచడం జరుగుతుందని గవర్నరుగారు అన్నారు. ఉర్దూ భాష ప్రాముఖ్యం గుర్తించి దీనికి తగిన ప్రాధాన్యం ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం చాలా సంతోషదాయకం. ఇటీవల కాలంలో విశ్వవిద్యాలయాలకు స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలు, అటానమీకి భంగం కలిగే రీతిగా వీటిని పొలిటికలైజ్ చేసి వీటికి ఛాన్సలర్ గా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిని పెట్టే దుస్సాంప్రదాయం కల్గింది. ఆ దుస్సాంప్రదాయాన్ని తొలగించి ఛాన్సలర్ గా గవర్నరును పెట్టే మంచి నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసి ఉంది. అట్లాగే మహిళలకు రిజర్వేషన్ను కొనసాగించడానికి నిర్ణయించినందుకు కూడా ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసి ఉంది.

ఇంక మండల వ్యవస్థ, గ్రామ పాలన వీటి మంచిచెడ్డలను గురించి అధ్యయనం చేయాలనే నిర్ణయం బాధ్యతతో కూడిన చర్య అని మనవిచేస్తున్నాను. వీటి పని తీరు, ఆర్థిక పరిస్థితులు అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నాయి. వీటిని రద్దు చేయాలనో, లేక తొందరలో నిర్ణయం తీసుకోవాలనేది కాకుండా సానుకూలంగా పరిశీలించి వీటి ప్రయోజనాలు, అవసరాలు, ఆర్థిక పరిస్థితులు అన్నిటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని తగు నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి నిశ్చయించినందుకు చాలా సంతోషం. కేంద్రంతో సత్సంబంధాలకు ప్రయత్నించడం యిరుగు పొరుగు రాష్ట్రాలతో సంప్రదింపులు, జరపడానికి ప్రయత్నించడం యెంతో ప్రజాస్వామ్యయుతమైన, రాష్ట్రానికి శ్రేయోదాయకమైన పద్ధతి అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇటీవల కావలి ప్రాంతంలో సంభవించిన పెను తుఫాను తాకిడికి గురి అయిన ప్రజానీకాన్ని పరామర్శించి రావడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు మంత్రులను వెంట పెట్టుకుని వెంటనే పర్యటించినందుకు, అతి త్వరగా దీనిమీద శ్రద్ధాసక్తులు చూపినందుకు అక్కడ బాధితులకు అధిక సహాయం చేయడానికి ఉత్తర్వులు కూడా యిచ్చినందుకు మనము ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసి ఉంది. మరి నక్సలైట్స్ కిడ్నేప్ చేసే విషయంలో ఇటీవల చాలా బాధాకరమైన సంఘటనలు కల్గినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు యెంతో చాకచక్యంతో కిడ్నేప్ అయినవారిని విడిపించడంలో కృతకృత్యులు అయినారు. అదే రీతిలో ఈ నక్సలైట్స్ సమస్యను పరిష్కరించ గల్గుతారని విశ్వసిస్తున్నాను. ఈనాడు యెంతో గురుతరమైన భారం ఉంది. 6, 7 సంవత్సరముల నుంచి స్థంభించిపోయిన పనులు యెన్నో పేరుకుపోయి

ఉన్నాయి. రోడ్లు పూర్తిగా డామేజ్ అయి, కాలువలు మరమ్మత్తులు లేకుండా ఉన్నాయి. వేలకు పెన్షన్ యివ్వక బకాయిలు పడి ఉన్నాయి. విద్యా సంస్థలకు గ్రాంట్లు అందక బకాయిలు పడి ఉన్నాయి పరిశ్రమలు కుంటుపడి ఉన్నాయి. అట్లాగే యిరిగేషన్ ప్రాజక్టులు ముందుకు అడుగు వేయడం లేదు. నిరుద్యోగ సమస్య విలయతాండవం చేస్తోంది. ఇటువంటి సమస్యలన్నీ వెంటనే పరిష్కారం చేయిస్తారని ప్రజలు యెంతో ఆశతో ఉన్నారు. ఆదిలో బడ్జెట్ లోటు రూ. 230 కోట్లు ఉంటుందని అంచనా వేశారు. దీనిని ఏదో విధంగా పూడ్చగలుగుతామని చెప్పినారు. కాని అది పూడ్చకపోగా యీ బడ్జెటు లోటు యిటీవల యిచ్చిన ఎన్నికల వివరాలతో కూడి రూ. 500 కోట్లు చేరుకున్నట్లు కనపడుతోంది. ఈ బడ్జెటు లోటు కాకుండా పబ్లిక్ డెట్ చూస్తే యీ నాడు రూ. 6,600 కోట్లకు చేరుకుని ఉంది. మనకు రావలసిన పన్నులు ఆదాయం చూస్తే, గత ప్రభుత్వం ఒక తెలివయిన పని చేసింది. పన్నులన్నీ ముందుగానే చేసింది. మోటారు వాహనాలకు జీవిత కాలం పన్ను ముందుగానే వసూలు చేసింది. ఎవరయినా రైతులు కరెంటు కనక్షను కొరకు అప్లయి చేస్తే వీటికి శాశ్వతంగా కరెంటు ఫ్రీగా యిచ్చేటట్లుగా రూ. 3,000 ల చొప్పున రైతుల దగ్గర నుంచి వసూలు చేసి యీ విధంగా ముందు సంవత్సరాల నుంచి వచ్చే ఆదాయన్ని కూడా వసూలు చేసింది యివన్నీ చూస్తే పనులు జరుగుతాయనేది లేదు. గత 7 సంవత్సరములలో నెరవేరలేదు. చిన్న చిన్న కల్వర్ట్లు, కాలువలు నగిరి, గాలేరు కాలువ వరకు, ముద్దనూరు కనస్ట్రక్షన్ వర్కు ప్రాజక్టులకు పునాది రాళ్ళు వేయడం జరిగింది. అనేక కార్యక్రమాలకు ఉత్తర్వులు యివ్వడం జరిగింది ఇంతకు మించి వాగ్దానాలు చేయడం జరిగింది కాని యే ఒకటి కూడా నెరవేరిన పరిస్థితి లేదు. నేను శాసన సభ చివరి సమావేశంలో మనవి చేసినాను. ఇవన్నీ కూడా ఎన్.టి. రామారావుగారి వీలునామాగా మిగిలిపోవడం తప్ప నెరవేరకపోవడం వాస్తవం అయినందుకు నేను దీనిని మరొకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆ లైబిలటీస్‌తో కూడిన ఆ వీలునామా యీ నాడు చెన్నారెడ్డిగారి భుజస్కంధాలపైన పడి వాటిని అమలు జరపవలసిన బాధ్యత ఉందని ప్రజలు దీనికి ఎదురుచూస్తున్నారు. దీనికి కారణం యేమిటంటే ఉద్యోగస్థుల వయోఃపరిమితి విషయంలో యీ ప్రభుత్వం చేసిన జిమ్మిక్స్ వల్ల రూ. 88 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి అనవసరమైన దుర్వినియోగం అయింది. అది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. నగ్న సత్యం. ఈ విధంగా ఆ నాటి ప్రభుత్వం తప్పు చేసే ఆ శిక్షను ప్రజలు అనుభవించవలసి వచ్చింది. సారా బాట్లింగ్‌కు రూ. 32 కోట్లు ఖర్చు పెట్టినారు. కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌ను రద్దు చేసే ఆ సిబ్బందిని ఊరికే కూర్చోపెట్టి జీతాలు యిచ్చి కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినారు. అట్లాగే రూ. 20 కోట్లు ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వ ప్రచారానికి దుర్వినియోగం చేశారు, టీచర్స్ విషయంలో వీరు మండలాల్లో ఉండకూడదని. రెవెన్యూ డివిజన్‌లో కూడా ఉండకూడదని, ఆ రెవెన్యూ డివిజన్‌కు 20 కిలోమీటర్లు అవతలకు వీరిని పంపించాలని ఒక ఉత్తర్వు జారీ చేసి ఆ విధంగా వారిని పంపించడం జరిగింది.

ప్రతిపక్షాల ఆందోళన వల్లనైతేనేమి, టీచర్ల ఆందోళన వల్లనైతేనేమి, 9-20 ఉ.
ఎన్నికలు వస్తున్నాయనే భయంతోనే తిరిగి వారిని యథాస్థానానికి తీసుకుని రమ్మన్నారు. ముందు వారిని ఎందుకు మార్చాలి. దానివలన ఎంత ఖర్చు అవుతుంది ? తిరిగి వారిని యథాస్థానానికి తీసుకుని రావడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది ! అందువలన ఈనాడు మన రాష్ట్రములో ఎడ్యుకేషను ఎంతో దెబ్బతింది. చరిత్రలో ఎవరినో తుగ్లక్ ప్రభుత్వము అని వర్ణించారు. యిక దుర్వినియోగం చూస్తే—"కాకి ప్రమింగిన వెలగపండు" చందాన ఉంది. ఆర్థికపరిస్థితి అంతా ఛిన్నాభిన్నమైనది, దీనిని అంతా కూడగట్టుకుని రావలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కదిద్దడములో మన ఆర్థిక శాఖామాత్యులు శ్రీ రోశయ్యగారి నెత్తిన ఉన్న నాలుగు వెంట్రుకలు ఊడిపోతాయేమోనని భయంగా ఉంది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ఆర్థికపరిస్థితి ఏమిటో ఎంత ఛిన్నాభిన్నమైనదో మన ముందు కనపడుతున్నది. పరిపాలన విషయంలో గాని, పరిపాలన యంత్రాంగం విషయంలో గాని చూసినట్లయితే ఎంతో ఛిన్నాభిన్నమైనది. తాలూకా వ్యవస్థ తీసుకున్నట్లయితే యిదివరలో మహ్మదీయుల కాలంనుంచి, బ్రిటిష్‌వారి హయాంనుంచి కాంగ్రెస్ వారి దాకా ఎంతో బాగా నడిచింది. It withstood the vicissitudes of time- యిప్పుడు ఈ ఇన్‌స్టిట్యూషను ఛిన్నాభిన్నము చేశారు. మండల వ్యవస్థ తీసుకున్నప్పుడు దానికి ప్రత్యామ్నాయంగాని, గ్రామాధికార్ల వ్యవస్థ రద్దు చేసినప్పుడు ప్రత్యామ్నాయ పద్ధతులు తీసుకోనకపోవడం వలన ఆనాటి నుంచి ఈనాటి వరకు ఆ వ్యవస్థ చాలా దురవస్థలో ఉంది. పరిపాలన యంత్రాంగం విషయంలో చూసినట్లయితే— రాజకీయ జోక్యము ఎక్కువ అయినది. గత ఐదు నారు సంవత్సరాలుగా వీరి జోక్యమువలన అధికారులు నిరాశా నిస్పృహులకు లోను కావడం అందువలన పరిపాలనా సామర్థ్యము దెబ్బతినడం జరిగింది అని చెప్పడంలో ఎటువంటి సందేహంలేదు. తమ పార్టీ కార్యకర్తలను మంత్రుల పి. ఎ.లుగా నియమించారు. వారు వారి ప్రయోజనాల కోసం, ప్రభుత్వాన్ని నడిపారు. అది ప్రజల ప్రభుత్వంగా వారు వ్యవహరించలేదు. It was for the party, by the party and of the party. పరిపాలన వ్యవస్థ ఛిన్నాభిన్నమైనదని చెప్పడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. శాంతిభద్రతల పరిస్థితులు చాలా దిగజారిపోయినవి. లాకప్ మరణాలు, మానభంగాలు, బలహీనవర్గాలమీద దాడులు మొదలైనవి వీరి పరిపాలనకు నిదర్శనాలు. అంతకంటే దారుణం ఏమిటంటే మన రాష్ట్ర నాయకుడు, శాసనసభ్యుడు శ్రీ వంగవీటి మోహన రంగా హత్య చూసినట్లయితే ఎంత దారుణంగా శాంతిభద్రతలు దిగజారిపోయాయో మనకు అర్థము అవుతుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు. ధర్మారావు గారు యింకా అపోజిషనులోనే ఉన్నారని అనుకుంటున్నారు. రామారావు గారు అధికారంవైపు కూర్చుని ఉన్నారనే భావంతో మాట్లాడుతున్నారు. తమరు అధికారంలో ఉన్నారు. కాబట్టి మీరు ఏమి చేస్తారో చెప్పండి మాకు.

Sri A. Dharma Rao :—That is the bad state of affairs which this Government has to set right.

Mr. Speaker :—It is human nature. To accustoom to new environment, they require time and you also require time. Therefore, let us hear patiently If you want to contradict, you can do so when your chance comes. Let this 9th assembly be without interruptions when somebody is on his legs.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప (నల్లమడ) :— మనం ఏ పరిస్థితులలో ఉన్నామో వారు చెబుతున్నారు.

Mr. Speaker :—He is capable enough to defend himself. He does not require your assistance.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— యిటీవల కాలంలో గుంటూరు జిల్లాలో రెంటచింతల గ్రామములో నిద్రిస్తున్న గృహిణిని పోలీసు ఆఫీసరు మానభంగం చేశారు. యిక పోలీసుల స్థితి ఎటాగు ఉందంటే— వారు మమ్మల్ని సర్కారీ గూండాలుగా చేశారని వారు వాపోతున్నారు. యిక ఎవరి దగ్గరకు పోయి మొర పెట్టుకోవాలో అర్థము కాని దుస్థితి ఏర్పడినది. పరిపాలనా వ్యవస్థ ఛిన్నాభిన్నమైనది. రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు దిగజారిపోయినవి. గత 7 సంవత్సరాలుగా బలహీనవర్గాల వారిమీద దాడులు పెచ్చుపెరిగినవి. బాధ్యులైన వారిని గత ప్రభుత్వము ఏమీ చెయలేకపోయినది. బాధితులు గ్రామాలు విడిచి పారిపోవడం జరుగుతున్నది అది జరగకుండా చూడండి. ఎవరివల జరిగినా వారిని ప్రభుత్వము శిక్షించాలి. ఆ విధంగా జరగలేదు వారిని శిక్షించి, బాధితులు గ్రామాలు విడిచి పారిపోకుండా చూడాలి. ఈ ప్రభుత్వము శాంతి భద్రతలు విషయంలో పాటించవలసిన ఈ విషయం ముఖ్యవిషయం అని మనవి చేస్తున్నాను. నక్సలైట్ల విషయంలో వారి కార్యకలాపాలు మానినట్లయితే గత ప్రభుత్వము వారి అపకతవక విధానాలు వలన నక్సలైట్లను ప్రభుత్వము పెంచి పోషించిందని చెప్పక తప్పదని మనవి చేస్తున్నాను. యిటీవల యం. యల్. ఏ. ను కిడ్నాప్ చేసినారు. సమాజంలో కుల విద్వేషము, ప్రాంతీయ దురభిమానాలు పెరిగి గత ఏడు సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రములో పరిస్థితులు అలకలోలముగా తయారు అయినవి. వీటినన్నింటిని డాక్టరు మర్రి చెన్నారెడ్డిగారు ఎట్లాగు చక్కదిద్దుకుంటారో చూడాలి. ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రములో పరిస్థితులు వారికి ఒక అగ్ని పరీక్ష అని నేను భావిస్తున్నాను. వారు ఆ అగ్నిపరీక్ష నుంచి విజయవంతంగా బయట పడాలి, పట్టాలు తప్పిన బండిని పట్టాలు మీదకి ఎక్కించాలి. పది సంవత్సరాలు క్రితము చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఎన్నో పథకాలు ప్రవేశ పెట్టారు. వాటిని అమలు చేశారు. పెన్షన్, నైట్ స్ అండ్ సర్వీసెస్, కుటీర దీప పథకము, ఊరికో బస్సు పథకము, ఊట చెరువుల పథకము వగైరాలు ప్రవేశ పెట్టారు, వాటిని అమలు జరిపారు. కాని యిటీవల కాలంలో వాటిని తిరోగమనం పట్టించారు, వాటిని తిరిగి పునరుద్ధరించవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

గతములో డాక్టరు మర్రి చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మంచి సాంప్రదాయం ఒకటి ఉండేది, అది ఏమిటంటే కొన్ని బోర్డులకు, కార్పొరేషన్లకు ప్రతిపక్ష నాయకులను చైర్మనుగా నియమించేవారు. వారి హయాములో డ్రైనేజ్ బోర్డుకు ప్రతిపక్ష నాయకులైన శ్రీ పి సుందరయ్యగారిని డ్రైనేజ్ బోర్డు చైర్మనుగా నియమించి ప్రతిపక్ష సభ్యులను సభ్యులుగా నియమించారు. తరువాత ప్రతిపక్ష నాయకులు సుందరయ్యగారి అనారోగ్య కారణంగా వారు రాజీనామా చేస్తే అప్పట్లో కౌన్సిల్‌లో ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ యం వి. యస్. సుబ్బరాజు గారిని డ్రైనేజ్ బోర్డు చైర్మనుగా వేశారు ఈనాడు బోర్డులుగాని, కార్పొరేషన్లు గాని ఇప్పటివరకు పర్యవేక్షించి చూసినట్లయితే ముఖ్యంగా డ్రైనేజ్ బోర్డుకు వంటింటి వారిని చైర్మనుగా నియమించారు, కాంగ్రెసు పార్టీ వారిని గాని, మిత్రపక్షాలు వారిని గాని, ఆఖరికి వారికి ఆ పులైన మార్కిస్టు పార్టీ వారిని గాని ఎప్పుడూ నియమించలేదు. జరగవలసిన కార్యక్రమాలు జరగలేదు. గత 10 సంవత్సరాలు నాడు యిప్పటి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న డాక్టరు మర్రి చెన్నారెడ్డి గారు ఈ పంచాయతీరాజ్ చట్టాన్ని ప్రవేశ పెట్టారు. తరువాత గత ప్రభుత్వము వచ్చి దీనికి ఒక సవరణ తీసుకుని వచ్చారు. ఆ సవరణను మేము ఆపోజ్ చేసినాము. కాని వారు పాసు చేసినారు. అమలు పెట్టక ముందే మరల ఒకసారి పరిశీలించి తిరిగి దానిని రిపీట్ చేస్తూ ఒరిజినల్ చట్టాన్ని అట్టే పెట్టారు. అందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను. పంచాయతీరాజ్ చట్టాన్ని ప్రవేశ పెట్టిన డాక్టరు మర్రి చెన్నారెడ్డి గారిని అభినందిస్తూ ఆ చట్టాన్ని నాశనము చేయకుండా అట్టే పెట్టినందుకు యిప్పటి ప్రతిపక్షాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

ఈనాడు రాష్ట్రములో రోడ్ల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. మాగాణి 9-30 గం. ఉ.
భూములా అన్నట్లుగా రోడ్లు వున్నాయి. బ్రిటీషు వారి కాలంలో మెటల్ రోడ్లు వుండేవి. కాంగ్రెసు వారి హయాంలో తారు రోడ్లు, సిమెంటు రోడ్లు వేయడం జరిగింది. ఈనాడు సిమెంటు పోయింది, తారు పోయింది. మెటల్ పోయింది. మట్టి మాత్రం రోడ్ల మీద నిలిచింది.

ఆసుపత్రుల పరిస్థితి చాలా దారుణంగా వుంది. కొన్ని రోజులు వాటిని యూనివర్సిటీకి అప్పచెప్పామని అన్నారు. తరువాత ప్రభుత్వము క్రింద, డైరెక్టొరేట్ క్రింద వుందని అన్నారు. దేని క్రింద వుందో అర్థముకాని పరిస్థితి చేశారు. ఆసుపత్రులలో డాక్టర్లు లేరు; మందులు లేవు.

రైతుల పరిస్థితి వస్తే, ధాన్యానికి ధరలేక ముఖ్యంగా పాత ధాన్యానికి ధరలేక, ఎక్స్‌పోర్టుకు అవకాశము ఇవ్వకుండా, అలాగే పసుపు నిలువ వుంటే దాన్ని కొనే దిక్కు లేదు. దీనికి ఈ ప్రభుత్వము పరిష్కారమార్గము కనుగొనవలె నని కోరుతున్నాము.

రైతుల రుణాల భారము గురించి పెద్ద పెద్ద కబుర్లు ఢిల్లీ నుండి వింటున్నాము అది ఆచరణలో పెడితే సంతోషమే 10 వేల లోపు అప్పులు తీసివేస్తామని అంటున్నారు. అప్పు పుట్టకుండా చేయడంతప్ప, అమలు కావడం లేదు. త్వరగా దాన్ని అమలు చేస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

గతములో కో-ఆపరేటివ్ ఎలక్షన్స్‌కు ముందు, ఎలక్షన్స్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకొని కానివ్వండి మరేదయినా, కో-ఆపరేటివ్ లోన్సు మీద వున్న వడ్డీని రద్దు చేశారు. ఆ రద్దు చేయడంలో కూడా మార్వాడి పెట్టినట్లుగా ఫలానా తేదీ లోపల—జూన్ 30 లోపల చెల్లించిన వారికే రద్దు అప్లయి అవుతుందని అన్నారు. పేద రైతులు చాలామంది చెల్లించలేకపోయారు. ఆ చెల్లించని పేద రైతుల నుండి, ఇపుడు వడ్డీని కఠినంగా వసూలు చేస్తున్నారు. చెల్లించని రైతుల పట్ల, ఇప్పటికయినా ఈ ప్రభుత్వము ఉదారంగా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

గత ప్రభుత్వము తాము ఎన్నో పథకాలు, ఎన్నో ప్రాజెక్టులు పరిశ్రమలను కోరితే కేంద్ర ప్రభుత్వము మంజూరు చేయడం లేదని పెండింగులో వున్న ప్రాజెక్టుల పుస్తకాన్ని అచ్చువేసి మాకు ఇచ్చారు. వారప్పుడు కేంద్రము పక్షపాతము చూపిస్తున్నదని అన్నారు. సదుద్దేశం వుంటే చిటికలో పర్మిషన్ ఇవ్వవచ్చుని అన్నారు. వారి తాలూకు ప్రభుత్వమే ఇపుడు కేంద్రములో వుంది కనుక, వాటన్నిటికి క్లియరెన్స్ తెప్పించడానికి ప్రతిపక్షము వారు ప్రయత్నము చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

పోలవరం ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రములో ఒక ప్రాజెక్టు కూడా జాతీయ ప్రాజెక్టుగా తీసుకోవడం జరగలేదు, కేంద్రం నిధులు పెట్టడం లేదు, మహారాష్ట్రలో పెట్టారు, ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో పెట్టారు, ఈ రాష్ట్రంలో ఎందుకు పెట్టరు? అని గత ప్రభుత్వము 6—7 సంవత్సరాల నుండి పోరాటము చేస్తున్నది. ఆ రోజుల్లో జరుగక పోయినా, ఈనాడు వారి ప్రభుత్వము కేంద్రములో వచ్చింది. కాబట్టి పోలవరం ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా చేపట్టాలని అందుకు వారు ఇపుడు కృషి చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. వారి ఆందోళనను వారే నిలబెట్టుకోవలెనని, వారు చేసిన ప్రయత్నాన్ని వారే నెరవేర్చాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):— అప్పుడు మీరే అపోజ్ చేశారు.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:— మేము ఎప్పుడూ వ్యతిరేకించలేదు. ఆనాడు కేంద్రము ఇవ్వలేకపోయింది అందుకు ఆనాటి ప్రభుత్వము మీద మీరు (ప్రతిపక్షము) నిందలు వేశారు. మోటివ్స్‌ను ఆట్రిబ్యూట్ చేశారు. పోలవరం ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా తీసుకుని వచ్చుటకు వెంటనే ప్రయత్నం చేయాలని ఈ ప్రభుత్వము కావలసిన దోహదము చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. గతములో కేంద్ర ప్రభుత్వము వైజాగ్ స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ అయితేనేమి మెదక్‌లో ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీ ఏమి, తిరుపతిలో రైల్వే వర్క్ షాపు ఏమి, కాకినాడలో ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ ఏమి, ఇలాంటి భారీ పరిశ్రమలను 6—7 సంవత్సరాల నుండి చేపట్టింది. దాదాపు పూర్తి చేసింది కూడా. రాష్ట్రములో గత 6—7 సంవత్సరాల నుండి నెలకొల్పిన పరిశ్రమ ఒకటి కూడా లేదు. మంగళగిరి టైర్ల ఫ్యాక్టరీ వస్తుందని అన్నారు. గత సంవత్సరం నుండి వస్తూనే వుంది తప్ప, ఇప్పటి వరకు రాలేదు. మన ప్రభుత్వమైనా..... (ఇంటరప్షన్స్) మన ప్రభుత్వము మంగళగిరి టైర్ల

ఫ్యాక్టరీని చేపట్టాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గతములో మాదిరిగా ఇప్పుడు కూడా ఈ రాష్ట్రానికి తగినంతగా కేంద్రము చేత క్రొత్త పరిశ్రమలను తీసుకొని వచ్చుటకు ప్రభుత్వము శ్రద్ధ తీసుకొంటుందని ఆశిస్తున్నాను. దానికి కావలసిన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీస్ సప్లయి చేయడంలో వెనుకాడదని తెలియజేస్తున్నాను.

గతములో ప్రకృతి వైపరీత్యాల గురించి స్టడీ టీం రావడంలో ఆలస్యం అయిందని కేంద్రము పైన ఆగ్రహం వెలిబుచ్చారు. అది మోటివ్స్‌తో పంపడం లేదని అన్నారు. నవంబరులో వచ్చిన తుఫాను బీభత్సానికి—ఈ ప్రభుత్వము ఏర్పడి కూడా ఐదు వారాలయింది. ఇప్పుడు కేంద్రము నుండి ఏదో ఒక టీం వస్తున్నదట. ఇంత ఆలస్యంగా, ఇంత అజాగ్రత్తగా కేంద్రము వుంటే చాలా విచారకరమైన విషయం. ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి గారికి ఇట్లాంటివి చూడడానికి, (ఆ నాటి సి. యం.) తీరిక వుండేది కాదు. మన ముఖ్యమంత్రి మాత్రం అన్నిటి కంటే దానికి ప్రయారిటీ ఇచ్చి, వెళ్ళి అక్కడి కార్యక్రమాలను పర్యవేక్షించి వచ్చారు. చాలా సంతోషం ఏది ఏమైనా, కేంద్రము మిథ్య. భారత దేశానికి ఎల్లలు లేవు కేంద్రము రాష్ట్రాల చేత ఏర్పాటు చేయబడిన వ్యవస్థ అనే ఈ మిథ్యా వాదాన్ని ఇకనైనా టి.డి.పి. పార్టీ వారు విడనాడితే మంచిది.

సర్కారియా కమీషన్‌పై గత ప్రభుత్వము, వారి వారి అభిప్రాయాలను తెలియజేస్తూ, వాటిని ఆమోదించాలని కేంద్రాన్ని డిమాండు చేస్తూ, ఈ శాసన సభలో కూడా ఒక తీర్మానము చేసి, పంపారు. సర్కారియా కమీషన్ రిపోర్టులో వారు ఆమోదించిన మేరకు ఈ నాటి కేంద్ర ప్రభుత్వమును ఆమోదించేటట్లు చేస్తారని, వెంటనే ఆమోదం పొందిస్తారని వారి యొక్క (ప్రతి పక్షము) చిత్తశుద్ధిని రుజువు చేసుకోవలెనని మనవి చేస్తున్నాను.

గత 7—8 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెసు వారు అవినీతి పరులని గాదిక్రింది పందికొక్కులని రాష్ట్రాన్ని దోచుకొన్నారని దుష్ప్రచారము చేశారు. ఏ కాంగ్రెసు నాయకుని పట్ల కూడా వారు గత 7 సంవత్సరాలుగా తప్పును రుజువు చేసుకోలేకపోయారు. అప్పుడున్న సి. యం. ఇపుడున్న ప్రతిపక్ష నాయకులు, ఎన్. టి. రామారావుగారిపైన ఆరోపణలు రావడమే కాకుండా, ఏడు అంశాలపై ఖచ్చితంగా సాక్ష్యాధారాలున్నాయని ఐదుగురు జడ్జెస్‌తో కూడుకొన్న ధర్మాసనం ఫైండింగ్స్ ఇచ్చారు. అంతేకాకుండా, పరిశ్రమల లైసెన్సు విషయంలో గాని అవకతవకలు జరిగాయని ఈ హౌస్ కమిటీ—ఆ కమిటీ అధ్యక్షులు కూడా వారి మిత్ర పక్షములో వున్న నాయకుడు రాఘవరెడ్డి గారు—ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రి రాఘవరెడ్డి గారు అధ్యక్షులుగా ఉంటేనే నేను సభా కమిటీకి ఒప్పుకుంటానని అన్నారు. దానికి మేము మైనారిటీగా వున్నాము కాబట్టి తల ఒగ్గాము, అధ్యక్షా తమరు కూడా దానిలో మెంబరుగా వున్నారు. ఆ రిపోర్టును

హామీను ఇచ్చారు. ఆ రిపోర్టులో అనేక అవకతవకలు జరిగాయని ముఖ్య మంత్రి గారి బంధువులకు అనుకూలంగా జరిగాయని స్పష్టంగావుంది. అటువంటివి రుజువైన వాటిల్లో ట్రయిల్ చేసి, ప్రూఫ్ వున్న వాటి విషయంలో......

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 'బై ది కార్పొరేషన్'.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :—ఎస్.ఎస్. ఆ కార్పొరేషన్ వాటిల్లో, ఇండస్ట్రియల్ లైసెన్స్ వాటిల్లో హైకోర్టు వారు ప్రయిమా ఫేసీ ప్రూవ్ అయిందని, అన్నారు ఏడు చార్జెస్‌పైన ఒక కమీషనర్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ ఇన్‌స్టిట్యూట్ చేయాలని అర్థిస్తున్నాను. దానికి ఈనాటి ప్రతిపక్ష నాయకులు ఒప్పుకోరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. వివాదాలకు తావు లేకుండా, నిజానిజాలు రుజువు అయినాయని అంటే, వారు రుజువు అవలేదని అన్నారు. అందువల్ల ప్రజలలో అనుమానాలకు ఆస్కారము లేకుండా, దాన్ని కాలంకషంగా విచారణ జరిపించి నిజనిర్ధారణ చేస్తే—నేను కక్ష సాధింపు చర్యగా అనడం లేదు. అది ఈ ప్రభుత్వ ఉద్దేశము కాదు. నిజానిజాలు ప్రజలకు తెలియజేయాలి. నిజానిజాలు తెలియజేయడమే కాకుండా, నష్టపోయిన సొమ్ము ఈ ప్రభుత్వానికి రాబట్టాలి. ఈ ఉద్దేశముతో కమీషనర్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ వేయాలని కోరుతున్నాను. సెవెన్ ఛార్జెస్, లైసెన్స్ విషయంలో ఎంక్వయిరీ జరిపించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, ఈ మోషన్‌ను అందరూ బలపరచాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

9—40 గం. ఉ. డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం) :—అధ్యక్షా మహాశయా, మా సోదరుడు ధర్మారావుగారు ప్రతిపాదించిన ధన్యవాద తీర్మానాన్ని నేను సహృదయంతో బలపరుస్తున్నాను. ప్రియతమ గవర్నర్ ప్రసంగంలో హరిజన గిరిజన వర్గాల అభివృద్ధికి తోడ్పడుతూ చేసిన ప్రసంగాన్ని నేను గౌరవిస్తున్నాను.

మార్పు జరుగుచుండు- మానవ జగతిలో
మార్పు గుర్తుసుమ్మి—మానవ ప్రగతికి
మార్పు లేని జాతి మనుట కల్ల మార్పుకోరన
తెలివిగల తెలుగువాడు మార్పుకోసం మార్పుచేసే ప్రగతి,

గమ్యంలేని ప్రభుత్వమును తొలగించడానికి చారిత్రాత్మకమైన తీర్పు చెప్పినాడు.

(సర్వశ్రీ సి. శివరామరాజు, ఎం. రఘుమారెడ్డి, అశోకగజపతి రాజు మొదలైన టి. డి. పి. గౌ. సభ్యులు చదువుతున్న కవిత్వమునకు అభ్యంతరం తెలిపారు)

Mr. Speaker:—Whichever is against the rules—I will see to it.

డాక్టర్. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:— అర్థాలా, మార్పు జరుగుతూ ఉంటుంది. కాబట్టి పదవోయి తెలుగువాడా, అదే నీ తెలుగుమేడ-సంకెళ్ళు లేని నేల సంతోష చంద్రశిల అని అభివృద్ధి నిరోధకులకు గుణపాఠం నిరంకుశ ప్రభువులను తిరస్కరించి నిజమైన ప్రజాస్వామ్యానికి-రాష్ట్రాభివృద్ధికి దళిత పీడిత, మైనారిటీ, వెనుకబడిన వర్గాల అభ్యున్నతికి పాటుపడే ప్రభుత్వానికి పట్టం కట్టారు.

(శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు మాట్లాడటానికి లేచి నిలబడినారు)

(Interruptions)

Mr. Speaker:—I would not allow any one to speak like this. You can stand but you connot speak without my permission.

డాక్టర్. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:— పరిపాలనా వ్యవస్థలో అనిశ్చిత పరిస్థితిని, అపనమ్మకాన్ని భద్రతా రాహిత్యాన్ని కలిగించి ఆర్థిక పరిస్థితిని అధఃపాతాళానికి త్రోసి అధ్వాన్నమైన వ్యవస్థకు నూతన సంవత్సర కానుకగా గత ప్రభుత్వం అందజేస్తే ధైర్యంతో ఈ ప్రభుత్వం ఎదుర్కొనడానికి ముందుకు వచ్చి ఏ విషయాలలో ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకొన్నారో ఆ విషయాలను అన్నింటిని నెరవేర్చాలన్న తపనను గవర్నర్ తన ప్రసంగంలో ప్రతిబింబించినందుకు గవర్నరు గారికి మరొక్కమారు ధన్యవాదాలు తెల్పుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు:—మైసూరారెడ్డి గారు కవిత్వము చదువుతున్నారు. కాని మన రూల్సు ప్రకారం కవిత్వం ఇక్కడ చెప్పాలని లేదు. We are very anxious to hear Mr. Mysoora Reddy.

Mr. Speaker:—I observe rules, conventions and practice put together, Mr. Vidyasagara Rao, this Hon'ble Member while he was sitting on the other side read 'Kavitha' on Rayalaseema, last time. Remember it.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు:— రాను కన్వెన్షన్స్ అంటే ఇక్కడ కవి సమ్మేళనంగా తయారు అవుతుంది.

Mr. Speaker:—If it is objectionable, I will take note of it.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు:— ఈ విధంగా పద్యాలు చదవడానికి ఎలా చేస్తే సమరసింహారెడ్డిగారు కూడా ఇక్కడ చాలా పద్యాలు చదువుతారు, ఇంకా కవిత్వాలు చాలా వస్తాయి. కాబట్టి మైసూరారెడ్డిగారిని కవిత్వం చదవకుండా మాట్లాడమనండి.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:— పార్లమెంటులో కూడా హరినాధ చట్టోపాధ్యాయ గారు కొన్ని మంచి పద్యాలు చదివారు.

Mr. Speaker:—Please leave it there. Come to the point. I am not encouraging him. I am asking the Hon'ble Member to come to the subject.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు:—మన రూల్సులో పద్యాలు చదవడానికి అవకాశం ఇవ్వలేదు. దీనికి ఎలా చేస్తే ఇక్కడ పాటలు కూడా పాడతారు.

Mr. Speaker:—There is no orchestra here. We cannot provide orchestra in this House.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:—నాది ఒక పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్,...... తమరు స్పీకరు అయిన తరువాత అయినా ఇటువంటి పద్యాలు చదవడం ఎలా చేయకుండా ఉండి మంచి కన్వెన్షన్స్ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని నా మనవి.

Mr. Speaker:—The Hon'ble Member is coming to the subject. Do not interrupt him.

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:—ఢిల్లీకి కూడా తెలుగు దేశం పార్టీ వారు ఇద్దరు మెంబర్లనే పంపించగలిగారనేది గుర్తుంచుకోవాలి.

Mr. Speaker:—You need not answer them. Please come to the subject.

(At this Point of time some Hon'ble Members were seen moving from out of their seats and discussing amongst themselves.)

Mr. Speaker:—No Floor crossings. If you want to discuss I request you to go to lobbies and discuss because this House is not sound proof. There will be lot of disturbance. Please co operate.

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :—అకపోతే గత ప్రభుత్వం పరిపాలనలో కూడా అనిశ్చిత పరిస్థితిని కలుగజేసారు. కాని ఈ ప్రభుత్వం మాత్రం ఏ ఆశయాలకు అయితే ప్రజలు దీనిని ఎన్నుకున్నారో ఆ ఆశయాలకు ఈ ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా కట్టుబడి ఉంది పేదలకు మంచి పరిపాలనను అందజేస్తుంది. ఈ ప్రభుత్వం గత ప్రభుత్వంలో కంటె సమర్థతతో ఆర్థిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలను క్రమశిక్షణతో చేపడుతుంది. ఈ విధంగా గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పినందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను గత ప్రభుత్వం పోయిన తరువాత ఈ ప్రభుత్వం వచ్చేసరికి లోటు బడ్జెటుతో అప్పగించినట్లు వారి నాయకుడు రామారావుగారు కూడా చెప్పారు. 1989–90 బడ్జెటులో వారు చూపించిన 184 కోట్ల రూపాయలు లోటు ఉంది. గత ప్రభుత్వం ఇచ్చిన కమిట్‌మెంట్సు కొన్ని సమంజసమైనవి చేయవలసి ఉన్నా వాటిని చేయలేము. ఇపుడు ఎలక్ట్రిసిటీకి దాదాపు 800 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వాలి. అంటే మొత్తం అంతా కలిపి 1400 కోట్ల రూపాయలు ప్లాన్ అవుట్ లేను నెరవేర్చాలంటే ఈ ప్రభుత్వం ఏమిచేయాలి. కోట్లప్లాను అవుట్ లే ఇంప్లిమెంటు చేయాలంటే ఎలాగో దేవుడికే తెలియాలి. ఇక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క అప్పుల పరిస్థితి చూస్తే 5189 కోట్ల రూపాయలు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పాలనలో ఉంది. 1982–83లో ప్రిన్సిపాల్ ఎమౌంటు 5189 అయితే దానికి ఇంటరెస్టు క్రింద పే చేయాలంటే 709 కోట్ల రూపాయలు అవసరం అవుతుంది ఇది మేము చెప్పిందికాదు.

గత ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన పుస్తకంలోనే ఉంది. అసలు పరిస్థితి 5189 కోట్ల రూపాయలు అయితే 1989 సంవత్సరానికి యీ పరిస్థితి ఉంది. దీని నుంచి బయట పడాలంటే యీ ప్రభుత్వం విశ్వామిత్ర సృష్టి చేయవలసి ఉంటుంది. ఇక ఇంపౌండింగు డి.ఏ. కాకుండా ఉద్యోగులకు 23 రోజులకు జీతము— Now, the new Government has to pay. గత ప్రభుత్వం వారు ఎప్పో రోజుల నుంచి డి.ఏ.లు యివ్వకుండా పట్టుకున్నారు. వారి డి.ఏ.లు యిదివరకే యిచ్చి ఉంటే యీ ప్రభుత్వం మీద యింత భారం పడేది కాదు. ఎన్నికలకు ముందు ఉద్యోగస్థుల ఓట్లు సంపాదించడం కోసం వాగ్దానాలు చేసారు. ఆ కమిట్‌మెంట్సు యీ ప్రభుత్వం నెరవేర్చాలి. ఇక 1982-83లో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి పరిపాలన హేండోవరు చేసేముందు బడ్జెట్ సర్‌ప్లస్‌లో ఉండేది. ఇక వ్యవసాయం విషయంలో చూస్తే సాగయిన మొత్తం భూమి 1982-83లో 130 లక్షల హెక్టార్లు అయితే 1988కి వచ్చేసరికి అది 120, నికరంగా సాగయిన భూమి 1982-83 సంవత్సరంలో 113 లక్షల హెక్టార్లు అయితే 1988-89లో 104 లక్షల హెక్టార్లుగా ఉంది. అట్లాగే నికరంగా నీటి సౌకర్యంగల భూమి 1982-83 సంవత్సరంలో 87 లక్షల హెక్టారులు అయితే అది 1988-89 సంవత్సరానికి వచ్చేసరికి 85 లక్షల హెక్టార్లకు పడిపోయింది. ఈ విధంగా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో అన్నీ సర్‌ప్లస్‌గా ఉండేవి తగ్గిపోయినవి. 9-50 ఉ.
తెలుగుదేశ ప్రభుత్వ పాలనలో రెవెన్యూ ఎకౌంట్స్ మైనస్‌కు పోయింది. 1983-84వ సంవత్సరంలో రూ. 88 కోట్లు, 1984-85వ సంవత్సరములో రూ.169 కోట్లు, 1985-86లో 7 కోట్ల రూపాయలు మైనస్ వుండేది. 1985-86లో మాత్రమే కాస్త తక్కువ వచ్చింది. 1986-87 వచ్చేసరికి 126 కోట్లకు పెరిగింది. 1987-88వ సంవత్సరంలో 87 కోట్లు, 1988-89వ సంవత్సరంలో 71 కోట్లు, 1989-90లో 146 కోట్లకు పెరిగింది. దీనివల్ల ప్రణాళికలు కుంటుపడి వ్యవస్థ దెబ్బతినే ప్రమాదం కూడా ఉంది. ఎకౌంట్స్ తయారుచేయాలంటే కూడా ఇబ్బందికరంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. రెవెన్యూ డెఫిసిట్ ఈవిధంగా వుంటే ఇక వ్యవసాయం విషయానికి వస్తే 1982-83లో తెలుగుదేశం పార్టీకి ప్రభుత్వం అప్పగించేనాటికి 1988-89లో తెలుగుదేశంపార్టీ నుంచి మేము అధికారాన్ని హేండోవర్ చేసుకొనేటప్పటికి పరిస్థితి ఏమిటో చూడండి. 1982-83లో సాగైన మొత్తం భూమి 130 లక్షల హెక్టార్లు వుండగా 1988-89వ సంవత్సరం నాటికి 120 లక్షల హెక్టార్లకు పడిపోయింది. నికరంగా సాగైన భూమి 1982-83లో 113 లక్షల హెక్టార్లు వుంటే అది 1988-89 సంవత్సరానికి 104 లక్షల హెక్టార్లకు పడిపోయింది. నీటి సౌకర్యంగల భూమి 1982-83లో 87 లక్షల హెక్టార్లు వుంటే 1988-89 వచ్చేసరికి 85 లక్షల హెక్టార్లకు పడిపోయింది. ఇక ఉత్పత్తులు చూస్తే అట్లాగే వున్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో 1982-83వ సంవత్సరంలో 114 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి అయ్యాయి. కాని 1989-90 సంవత్సరానికి ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి 97 లక్షల టన్నులకు పడిపోయింది. 1982-83లో వరిధాన్యం ఉత్పత్తి 79 లక్షల టన్నులు వుంటే 1988-89వ సంవత్సరం నాటికి 70 లక్షల టన్నులకు పడిపోయింది. అయితే

రాష్ట్రంలో పెరిగింది ఒక్కటి మాత్రమే. అదే నిరుద్యోగ సమస్య. 1982–83 వ సంవత్సరంలో 8 లక్షల మంది నిరుద్యోగులు వుంటే 1988–89 సంవత్సరములో నిరుద్యోగులు 30 లక్షలకు పెరిగారు.

(అధికారపక్ష గౌ. సభ్యుల నుంచి చప్పట్లు)

ఇదీ ఆ ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వానికి నూతన సంవత్సర కానుకగా ఇచ్చింది. ఇన్ని ఇబ్బందులు వున్నా, పాలనా వ్యవస్థ, అస్తవ్యస్తమైనా, ఆర్థికపరిస్థితి ఆందోళన కరంగా వున్నా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఆర్థిక క్రమశిక్షణను పాటించి, ఎక్కడయితే డబ్బు వృధా అవుతోందో అక్కడ పొదుపును పాటించి రాష్ట్ర పురోగతికి, పేదల సంక్షేమానికి పాటుపడతామని, అందుకు పునాదులు వేస్తామని చెప్పడం ఎంతో సంతోషదాయకమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇన్ని ఆర్థిక వడుదుడుకులువున్నా, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చి ఒక్క మాసమే అయినా, ప్రభుత్వం వచ్చీరాకముందే పేదల సంక్షేమంపట్ల అత్యంత శ్రద్ధ కనపరిచింది. ఇంతకుముందు వున్న ప్రభుత్వం వట్టి వాగ్దానాలతో, గాంభీర్యమైన మాటలతో పేదలను మభ్యపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసింది. కాని ఈ ప్రభుత్వం అలాంటి వాగ్దానాలు కాదు. పనిచేసి చూపిస్తామని చెప్పి వచ్చీరాగానే పేదలకు ఇళ్ళ స్థలాలు కేటాయించడానికి కనీస వసతులు కల్పించడానికి చర్యలు తీసుకొంది. ఇంతకుముందు ప్రభుత్వం 'పొమ్మనలేక పొగపెట్టినట్టు' పేదలకు గృహావసతి కల్పిస్తామని ఒకవైపు చెవుతూ మరోవైపు ఇళ్ల స్థలాల పట్టాలు ఇవ్వడానికి బ్యాన్ పెట్టింది. గత ప్రభుత్వం ఇళ్ల స్థలాల కొరకై ఎక్వైయిర్ చేసిన భూముల యజమానులకు డబ్బు చెల్లించకుండా, పేద ప్రజలకు డి–ఫామ్‌లు ఇవ్వకుండా వుండిన పరిస్థితులలో, ఈ ప్రభుత్వం రాగానే గతంలో ఎక్వైయిర్ చేసిన భూముల యజమానులకు 24 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించవలసివుంటే అందుకు నిధులను విడుదల చేసి పేదలకు ఇళ్ళ స్థలాలను పంపిణీ చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేయడమే కాకుండా పట్టాలు ఇవ్వడానికి సిద్ధమై మరో 24 కోట్ల రూపాయలు కూడా సిద్ధ పడిందని గర్వంగా చెప్తున్నాను. అంతేకాకుండా పారిశ్రామిక ప్రగతి వుంటేనే నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారమవుతుందని ఎక్కువసంఖ్యలో పరిశ్రమలు రావడానికి పరిశ్రమల స్థాపనకు ఇవ్వవలసిన సబ్సిడీని గతంలో నిలిపివేస్తే ఈ ప్రభుత్వం రాగానే సబ్సిడీని విడుదల చేయడం జరిగింది.

ఇకపోతే ప్రజలు బిచ్చగాళ్ళు కాకుండా, ఎల్లకాలం ప్రభుత్వంపై ఆధారపడి ఉండకుండా తమ కాళ్లమీదే తాము నిలబడడానికి స్వయం ఉపాధి కల్పనా పథకాలకోసమై గత ప్రభుత్వం ఏడేళ్ల కాలంలో సెట్విన్‌కు కేవలం 2 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే విడుదల చేస్తే ఈ ప్రభుత్వం రాగానే తొలి విడతగా సెట్విన్‌కు 25 కోట్ల రూపాయలు విడుదలచేసి నిరుద్యోగులు తమ కాళ్లపై తాము నిలబడడానికి కృషి చేసిందని చెప్పడానికి నేను గర్విస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష గౌ. సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

ఇక ఈనాడు శాంతి భద్రతల విషయానికి వస్తే శాంతి భద్రతలు కరువైనాయని చెపుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చి కేవలం ఒక్క మాసం మాత్రమే అయిందని ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలను కాపాడేందుకు ఈ ప్రభుత్వం సత్వర చర్యలు తీసుకొంటుందని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. అయితే ప్రతిపక్షం అయితేనేమి, వారి 'మిత్ర పక్షాలు అయితేనేమి ఇక్కడ శాంతి భద్రతలు కరువైనాయని చెప్పడం మొగుణ్ణి కొట్టి మొగసాలకు ఎక్కినట్టు'గా వుంది.

(అధికార పక్ష గౌ. సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

ఇంతకు ముందు మల్హార్ రావుగారు కిడ్నాప్ చేయబడినప్పుడు ఆ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేస్తే దానిగురించి ఆయన మౌనం వహించారు. ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. ఆయన విశ్వామిత్ర షూటింగ్‌కు వెళ్ళారు. తరువాత మల్హార్ రావుగారు శవమై తేలారు. ఈ రోజు మన సహచరుడు వెంకటేశ్వరరావుగారి విషయంలో జరగకూడనిది జరిగింది. ఆయన నాకు స్నేహితుడే. కిడ్నాప్ చేయబడిన ఆయనను విడిపించడానికి ఈ ప్రభుత్వం అత్యంత శ్రద్ధ వహించినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది. కాని ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా వుండి రాష్ట్రాన్ని నడిపించడానికి అన్ని విధాలా సహకారం అందిస్తానన్న వ్యక్తి ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్ ఎట్లా ఉంది అంటే వెంకటేశ్వరరావు గారిని ఎందుకు కిడ్నాప్ చేశారు, కిడ్నాప్ చేయబడడానికి నేను సిద్ధంగా వున్నానని చెప్పారు. ఈ విధంగా 'మేము అధికారంలో లేము కదా, మా శాసన సభ్యుడిని కిడ్నాప్ చేస్తే ఏమి వస్తుంది' అని చెప్పి కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యుడిని, మరో ఇద్దరు మండలాధ్యక్షులను కిడ్నాప్ చేయడానికి కారణభూతులయ్యారు ఇలా బాధ్యతారహితంగా స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చి.

(అధికార పక్ష గౌ. సభ్యులనుంచి 'షేమ్' 'షేమ్' అని అరుపులు)

నక్సలైట సమస్యపై ప్రభుత్వ విధానం గురించి అస్తవ్యస్తమైన ప్రకటనలు చేయడమే నక్సలైట్ల సమస్య మరింత జటిలం కావడానికి కారణమని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకమారు వారు దేశ భక్తులు, లాల్ సలాం, రెడ్ సెల్యూట్ అన్నారు. మరొకమారేమో వారిమీద తన హెలికాప్టర్ ద్వారా బాంబుల వర్షం కురిపిస్తానని అన్నారు. మరొకమారు ఈ సమస్యను పట్టించుకోనేందుకు ప్రభుత్వానికి చేత కాదు, ప్రజలు తమను తామే రక్షించుకోవాలి, ప్రజలకు తుపాకులు ఇస్తామన్నారు. ఆ తుపాకులు ఎక్కడి నుంచి తెచ్చి ఇస్తారో, ఫ్యాక్టరీ పెడతారో, ఇంకేం చేస్తారో తెలియదు కాని మొత్తానికి తుపాకులు తెచ్చి ఇస్తామన్నారు. మరోవైపు 'గ్రే హౌండ్స్'ను ఏర్పాటుచేసి 10 కోట్ల రూపాయలు దుబారా చేశారు. నక్సలైట్ల సమస్యను ఆర్థిక, సామాజిక పరమైన సమస్యగా భావించి, సామరస్య ధోరణిలో పరిష్కరించేందుకు పూనుకోక కేవలం శాంతి భద్రతల సమస్యగా భావించి 'గ్రేహౌండ్స్'ను ఏర్పాటుచేసి నక్సలైట్ల పై వత్తిడి తేవడంతో వారు ఫ్రస్ట్రేషన్‌తో కిడ్నాప్‌లకు పూనుకొన్నారు. ప్రభుత్వపరంగా

ఈ రకమైన చర్యలు చేపట్టి మరోవైపు వారిని చర్చలకు పిలిచారు. కాని వారు ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదని చర్చలలో పాల్గొనేందుకు రాకపోతే ఇంటెలిజెన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ ద్వారా ఎవరినో తెచ్చి సరెండర్లు లొంగుబాట్లు జరిగినట్లు, వారికి ఇన్సెంటివ్స్ ఇచ్చినట్లు పేపర్లలో ప్రకటించుకోవడం మాత్రం జరిగింది కాని– దీనివల్ల సమస్య పరిష్కారం కాలేదు, మరింత జటిలమైంది.

కాని, యీ ప్రభుత్వం వస్తూనే కిడ్నాప్ చేసిన వెంటనే వారిని విడుదల
10-00 గం. ఉ. చేయడానికి సకల ప్రయత్నాలు చేసింది. ఏదో గండిపేటలో కూర్చుని అనాలోచిత నిర్ణయాలు ప్రకటించే విధంగా కాకుండా ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా క్యాబినెట్ మీటింగ్‌లో ఈ సమస్యను ఎలా పరిష్కరించాలనే ఆలోచన చేసి దానికి ఒక క్యాబినెట్ సబ్‌కమిటీని వేయడంకూడా జరిగింది. ఈ సబ్‌కమిటీవారు అన్ని వర్గాల వారితో చర్చించి యీ సమస్యకు ఏమిచేస్తే పరిష్కార మార్గం లభిస్తుందో ఆ విషయాన్ని సూచిస్తుంది. ఇది కేవలం లా అండ్ ఆర్డర్ దృక్కోణంలో చూసి పోలీసులతో ఫేక్ ఎన్‌కౌంటర్‌లు జరిపినంత మాత్రాన సపోదు. నిజంగా వాస్తవ దృక్పథంతో పరిశీలించడానికి పూనుకున్నారు. అన్యథా, శాశ్వత పరిష్కారం కోసం చేయడమే కాకుండా ఇది సామాజిక శాంతి పరిరక్షణ దృష్ట్యా పరిష్కరించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. లిబరల్ ఎటిట్యూడ్ కూడా తీసుకొని కొన్ని కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగినందుకు నేను యీ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. గిరిజన భూములను గిరిజనేతరులు ఆక్రమించుకోవడం వల్ల ఇది ఒక సమస్యగా తయారయింది. వెంటనే దాన్ని రద్దు చేయడం జరిగింది. 'ఫ్రంటల్ ఆర్గనైజేషన్స్' ఎక్కడయినా గాని వారు సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసుకుంటే, బహిరంగ సభలు ఏర్పాటు చేసుకుంటే ఆంక్షలు విధించారు. అటువంటి ఆంక్షలు విధించడం వల్ల వారు మరింత రెచ్చిపోవడం జరిగింది. అటువంటి ఆంక్షలు తొలగిస్తున్నందుకు నేను హర్షిస్తున్నాను. అండర్ ట్రయల్స్ అని చెప్పి వారిని జైళ్ళలో క్రుమ్మగబెట్టే యీ విధానానికి యీ కిడ్నాప్‌లు కారణభూతమైంది. ఈ ప్రభుత్వం మాత్రం అటువంటి విషయాలను పరిశీలిస్తామని ఎక్కడ అయినా అన్యాయం జరిగితే సరిదిద్దుతామని చెప్పడం జరిగింది. మా ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా మీరు చర్చలకు రండి, మీ సమస్యలు చెప్పితే పరిష్కారాన్ని కనుగొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు. అన్నిరకాల అన్ని కోణాల నుంచి ఆలోచించి యీ ప్రభుత్వం ముందుకు పోతున్నది. ఈ సమస్య ఇలా ఉంటే–శాంతి భద్రతల మీద ఏమేమో చెప్పారు. ఇంతకు ముందు 7 సంవత్సరాల పాలనలో ఎన్ని లాకప్ హత్యలు జరిగాయో, ఎన్ని మానభంగాలు జరిగాయో, ఎన్ని దారిదోపిడీలు జరిగాయో లెక్కలేదు. రికార్డులో లేనివి చాలా వున్నాయి. శాసన సభ్యులు నాకు రక్షణ లేదని చెప్పి, నడి బజారులో నిరాహార దీక్షకు కూర్చుంటే ఆయనకు ప్రభుత్వం రక్షణ కల్పించకపోగా ఆయన హత్య కావించబడ్డారు. కొన్ని నీలాపనిందలు కూడా వచ్చాయి–ప్రభుత్వ ప్రమేయం

ఉందనిచెప్పి — అటువంటి పరిస్థితి ఆనాడు ఉండేది. కేసులు ఎత్తివేసి మంత్రి పదవులు ఇచ్చారు అధ్యక్షా, మంత్రులు ఎన్నో అరాచక సంఘటనలు, హత్యలు, 307 ఏవేవో కేసులు వుంటే ఆ కేసులను (శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు). ఎత్తివేసి వారికి మంత్రి పదవులు ఇస్తే శాంతిభద్రతలు ఎలా ఉంటాయో మాకు అర్థం కావడం లేదు. దానికి గాను, అతనికి క్రెడిట్ గా ఉండాలని చెప్పి హోంమంత్రిగా ఇవ్వడం జరిగింది, ఎక్కడయినా గాని, ఎన్నికలు జరిగితే, ఉపఎన్నికలు జరిగితే ప్రభుత్వంలో ఉన్నవారు ఏదయినా ప్రచారం చేయడానికి మంత్రులను పంపించవచ్చును గాని, బూత్ లను క్యాప్చర్ చేసుకుని బూత్ లో రిగ్గింగ్ చేయడానికి కాదు. ఇలా మంత్రులను ఉపయోగించుకుంది గత ప్రభుత్వం, ఉపయోగించుకోవడమే గాక అధ్యక్షా, ఏదో తప్పు చేశారు, పొరపాటు చేశారని మందలించడం పోయి...... (ఒక గౌరవ సభ్యుడు xxx అనడం వినిపించింది)

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు (పుత్తూరు) ***అంటున్నారు......

(ఇంటరప్షన్)

చైర్మన్ :— గౌరవ సభ్యులు ఎవరు కూడా ఇంటరప్టు చేయవద్దు.... యు సీ ప్లీజ్ సిట్ డౌన్....

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి: — వారిని మందలించాల్సింది పోయి—సెకాప్ తమ్ముళ్లా ఇటువంటివారు మీరు 29 మంది ఉంటే 294 శాసనసభ స్థానాలు మనవేనని చెప్పి వారిని ఎంకరేజ్ చేశారు. ఇలా అయితే శాంతిభద్రతలు ఎలా ఉంటాయో ఒక మారు ఆలోచించండి? మరి ఎక్కడో గ్రామ కక్షలలో కొన్ని హత్యలు జరిగితే అక్కడికి వెళ్లి చట్టం ఏ విధంగా పర్మిట్ చేస్తే ఆవిధంగా నడవండి, కేసును బుక్ చేయాలని చెప్పాల్సింది పోయి మూకుమ్మడిగా కత్తులు కటార్లు తీసుకొని ఎంకరేజ్ చేశారు. శాంతి భద్రతలు ఉండాలంటే ఇలా ఉంటాయా యీ రాష్ట్రంలో? మరి అగ్రకులాలవారు హరిజనులు, గిరిజనులు, మైనారిటీస్ వారి మీద—పదిరికుప్పం, నీరుకొండ, కారంచేడులలో దాడులు జరిగాయి. కారంచేడులో స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారి బంధువులు ఇన్సిడెంట్ జరిగిన తరువాత వారి ఇంట్లో ఉన్నారు. ఆ గవర్నమెంటువారు కేవలం రాజకీయ దృక్పథంతో ఇక్కడ రాజకీయ పార్టీల ప్రమేయంతో, అధికారుల ప్రమేయంతో మైనారిటీస్ ను, గిరిజనులను, హరిజనులను అణచివేయడానికి దౌర్జన్యకాండకు పూనుకుంటే శాంతిభద్రతలు ఎలా ఉంటాయి? ఏ విధంగా దేశం దృష్టికి వచ్చింది? ఎక్కడో, గ్రామంలో పాత కక్షలతో, పాత తగాదాలతో రెండు వర్గాల మధ్య ఘర్షణ జరిగితే ఆ సమస్యను తీసుకుని ఏదో చేయాలని అనుకుంటున్నారు అధ్యక్షా. నల్లగొండ జిల్లాలో బయ్యారంగడ్డ తండాలో ఇద్దరు కుటుంబాలవారు (గిరిజనులు) పాత కక్షలతో కొట్లాడుకుంటే మరి చట్ట ప్రకారం ఏ చర్యలు తీసుకోవాలో

***Expunged as ordered by the chair.

ఆ చర్యలు తీసుకోవాలని కాంగ్రెస్ నాయకులు చెప్పారు. అధికారులపై ఒత్తిడి తీసుకొచ్చి చట్టాన్ని వ్యతిరేకించి కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యకర్తలకు కాని, మరొకరికి గాని న్యాయం చెప్పినవారికి పార్షియల్ ఎటిట్యూడ్ చూపించి ఎవరికో అన్యాయం చేయాలని చెప్పలేదు. కాని కేవలం వీరు అక్కడ ఎంటర్ అయి రాజకీయం చేసి రాజకీయ దురుద్దేశ్యంతో రాజకీయ లబ్ధి పొందడానికి ప్రయత్నం చేశారు. కాని అటువంటి పని యీ ప్రభుత్వం చేయలేదని చెప్పికూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

శాంతిభద్రతలు లోపించాయని చెప్పుతున్నారు. ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత నల్లగొండ జిల్లాలో ఓట్లు వేయలేదని ముకుందాపురంలో, చిలుకూరులో టి.డి.పి., సి.పి.ఎం. వారు దాడిచేస్తే, అక్కడ ఒక వ్యక్తి మరణిస్తే రాత్రికి రాత్రి దహనకాండ జరిపించారు. గాజుల మల్కాపురంలో సిపిఎం దాడిచేసి కార్యకర్తలను, గ్రామ సర్పంచ్‌ను దారుణంగా హత్యచేశారు. తాడిపత్రి దగ్గర ఒక కార్యకర్తను హత్యచేశారు. బద్వేల్‌లో అవిధంగా జరిగింది. మల్కాపురం, దర్శిలో అదేవిధంగా జరిగింది. ఎన్ని జరిగాయో చెప్పాలి. మరి హత్యలు చేస్తూ, ఒక ప్రక్క తప్పించుకు తిరుగుతూ శాంతిభద్రతలు కరువు అయ్యాయని, శాంతిభద్రతలు క్షీణించడానికి కారణభూతులై మరొక ప్రక్క మళ్లీ వారే చేస్తూ ప్రభుత్వం మీద నీలాపనిందలు వేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు.

10.10 గం. ఉదయం

అదేదో పెద్ద సమస్య అయినట్లు, ప్రజా సమస్యకు విలువ యివ్వాలని, 304 క్రింద తీసుకోవాలని అడుగుతున్నారు. ఇటువంటి అనేక సమస్యల మీద 304లు కావాలనీ, కాలింగ్ అటెన్షన్స్ కావాలనీ కోరితే, 304లు, కోరే అటెన్షన్స్ యిస్తే, వాటిని ప్రజా సమస్యలు కావని ప్రక్కకు పెట్టి, కేవలం ప్రభుత్వ బిజినెస్ నడుపుకొని పోయిన వీరు, ఈనాడు తమకు చట్ట సభలో ప్రజా స్వామ్యం లేనట్లు మాట్లాడుతున్నారు. ఎవరయినా సరే, అటు కాంగ్రెస్ వారయినా, యింకొకరైనా సరే సామాన్య ప్రజల పరిరక్షణకు, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు, ఎలాంటి చర్యలైనా తీసుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందని, ఎలాంటి చర్యలైనా తీసుకుంటుందని గవర్నర్ గారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పినందుకు నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. ఇక్కడ మన రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో వుండగా, కేంద్ర రాష్ట్ర సంబంధాల విషయంలో "ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంట్స్ పెండింగ్ ప్రాజెక్ట్స్ అండ్ ప్రపోజల్స్ విత్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా" అని ఒక పుస్తకం ప్రచురించారు. అందులో చాలా ప్రాజెక్టుల విషయం వుంది. మేజర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్సు యింక తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు సింగూరు ప్రాజెక్టు, జూరాల ప్రాజెక్టు, వంశధార ప్రాజెక్టు స్టేజ్-2, ఏలేరు ప్రాజెక్టు, శ్రీరాంసాగర్

ప్రాజెక్టు స్టేజ్ 2, బుగ్గవరం పులిచింతల, గుండ్లకమ్మ, శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ ప్రాజెక్టు. అనేక మీడియం యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు, అదర్ యిరిగేషన్ ప్రపోజల్స్, రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు, ఇన్‌ల్యాండ్ వాటర్ ట్రాన్స్‌పోర్టు, కాకినాడ పోర్టు, ఎయిర్ ట్రాన్స్‌పోర్టు, రాష్ట్ర స్థాయి ప్రాజెక్టులు, ఇంతే కాకుండా, పవర్ ప్రాజెక్టు, ఇంకా ఇతర ప్రపోజల్స్‌తో పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల పేరుతో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారు ఒక పుస్తకం ప్రచురించారు. ప్రధాన మంత్రి ఇంటి ముందు నిషేధాజ్ఞలు వున్నప్పటికీ, దీనికి సంబంధించి ఉత్తర్వులు లేకుండానే అక్కడకు వెళ్ళి, నానా హంగామా చేసి, ఇక్కడి నుండి తీసుకు వెళ్ళిన ఫోటోగ్రాఫర్స్‌తో ఫోటోలు తీయించుకొని, పేపర్లలో వేయించుకొని, ప్రచారం చేసుకొని, ఘర్షణ ధోరణిని ప్రదర్శించారు. అప్పటి నుండి ఇప్పటిదాకా ఘర్షణ ధోరణిని ప్రదర్శించిందే కాని, సామరస్య పూర్వకంగా ప్రవర్తించ లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి (కారవాన్) :—అధ్యక్షా, ఇదంతా ఏమిటి? దమ్ము లుంటే న్యాయమనండి.

చైర్మన్ :—బాల్ రెడ్డి గారూ, మీరు చాలా సీనియర్ మెంబర్. గౌరవ సభ్యుడు మాట్లాడుతూ వుండగా ఎందుకు అంతరాయం కల్పిస్తారు?

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఆయన మాట్లాడిన దానిలో 'సిగ్గు లేదు' అనే పదం వచ్చింది.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):—అధ్యక్షా, *** అనే మాట అన్ పార్లమెంటరీ, కనుక ఎక్స్‌పంజ్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

చైర్మన్:—అన్‌పార్లమెంటరీ గనుక అయితే, ప్రొసీడింగ్స్ చూసిన తరువాత డిలీట్ చేస్తాను.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి :—*** అనే మాట పార్లమెంటరీనా, లేక అన్‌పార్లమెంటరీనా? దయచేసి తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:—అధ్యక్షా, *** అనే మాట పార్లమెంటరీ అవునో కాదో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ యం. వి. మైసూరారెడ్డి :—*** అనే మాట నేను అనలేదు.

చైర్మన్:—రికార్డులను పరిశీలించిన తరువాత అన్‌పార్లమెంటరీ అవుతే తొలగించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:—అధ్యక్షా, మేము రూలింగ్ యివ్వవలసిందిగా అడుగుతున్నాము.

చైర్మన్:— దయచేసి అందరూ కూర్చోండి.

---

xxxExpunged as ordered by the Chair.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:—అపొజిషన్‌లో వుండి అడుగుతున్నా చెప్పకపోతే ఎలా?

సహకారశాఖామంత్రి (శ్రీ జె. సి. దివాకరరెడ్డి):—గత అసెంబ్లీలో ఈ పదం అనేక సార్లు వాడడం జరిగింది? అన్‌పార్లమెంటరీ ఎలా అవుతుంది ?

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి :—మంత్రిగారు ఆ పదాన్ని సమర్థిస్తున్నారా ?

శ్రీ జె. సి. దివాకర్‌రెడ్డి :— *** కాబట్టి చెబుతున్నాను. మీరు గతంలో ఆ పని చేశారు ?

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు (కుప్పం):—అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

(ఇంటరప్షన్స్)

చైర్‌కు గౌరవం యివ్వండి.

Chairman :—No Member should interrupt when I am on my legs :
వారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అడిగారు. ఆ విషయంలో తెలుసుకొని సమాధానం యిస్తాము. మీరు యింటరప్టు చేయవద్దు.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు:—గౌరవ సభ్యులు క్లియర్‌గా ***అనే పదం వాడారు.

డాక్టర్ యం. వి. మైసూరారెడ్డి:—నేను అనలేదు.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు: —మేము ఛెయిర్‌ను కోరేది, దీని పైన వివరణ కావాలని.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు:—అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో మీరు రూలింగ్ యివ్వండి. క్లారిఫై చేయండి.

Chairman:—Please bear with me. We will consider, if it is unparliamentary. Please sit down.

Sri K. Vidyadhar Rao:—We are asking you a clarification.

Chairman:—There are precedents previously. Whenever thd Speaker has come across this sort of point. He used to consider ane he used to take action. That procedure will be adopted now also.

డాక్టర్ యం. వి. మైసూరారెడ్డి:—***అనే మాట నా ప్రసంగంలో ఎక్కడా రాలేదు. రికార్డులను పరిశీలించండి.

***Expunged as ordered by the Chair.

Chairman:—What it is worth, if its unparliamentary, after going through the Proceedings, it will be taken care of.

డాక్టర్ యం. వి. మైసూరా రెడ్డి:—ఆ పదం నా ప్రసంగంలో ఎక్కడా వాడలేదు.

చైర్మన్:—నో మోర్ యింటరప్షన్స్. అందరూ కూర్చోండి. మైసూరారెడ్డి గారూ మీరు కంటిన్యూ చేయండి He said that he has no intention to say that word.

డాక్టర్ యం. వి. మైసూరారెడ్డి:—అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం సామరస్య ధోరణితో, రాష్ట్రాభివృద్ధికి అవసరమైన చర్యలను తీసుకోవడంలో, సమస్యలను సాధించడంలో సంతృప్తికరంగా పని చేయకుండా, కేవలం ప్రచార లబ్ధి కోసం, రాజకీయ లబ్ధి కోసం ఘర్షణ ధోరణి అవలంబించడం జరిగింది. అటువంటి ధోరణినే చివరి దాకా ప్రదర్శించడం కూడా జరిగింది. ఇంతకు ముందు ఎన్నికల సమయంలోను, నేషనల్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంట్ ఫార్మ్ అవుతే, ఈ సమస్య లన్నింటికి 15 రోజుల్లో క్లియరెన్స్ యిస్తామని వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. 15 రోజులు కాదు గదా, నెల పదిహేను రోజులు గడిచిపోయాయి. ఈ రోజు వరకు ఏమి జరిగింది ? ఒక ప్రాజెక్టుకు అయినా క్లియరెన్స్ దొరికిందా అని ప్రభుత్వం ఆ విధంగా కాకుండా, పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో అయితేనేమి, అంతర్ రాష్ట్ర వివాదాలతో కూడుకొని వున్న నదీ జలాల ప్రాజెక్టుల విషయంలో అయితేనేమి, మన రాష్ట్రానికి కావలసిన వాటి విషయంలో కేంద్రంతో చర్చించి, రావలసిన వాటిని సామరస్య పూర్వకంగా తెచ్చుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. దీనికి ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఢిల్లీకి వెళ్ళి, ప్రధాన మంత్రిని కలిసి, ఉప ప్రధానమంత్రిని కలిసి, ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన మంత్రిని కలిసి, ఎంతో సుహృద్భావంతో, మంచి వాతావరణంలో మన సమస్యల నన్నింటినీ వారి దగ్గర ప్రతిబింబించడం జరిగింది. ఇంతకు ముందే శ్రీ నర్సిరెడ్డి గారు ఒక పాయింట్ అడిగారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు కర్నాటక ముఖ్యమంత్రి గారు తమ జిల్లాకు వెడుతున్న సందర్భంలో వారిని కలిసి తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు విషయం చర్చించినట్లుగా మాకు తెలుస్తోంది. ఈ సమస్య విషయంలో మొదటినుండి ముఖ్యమంత్రిగారు ఇతర రాష్ట్రాలతో చర్చించి కేంద్ర సహాయం తీసుకొని, ఈ ప్రాజెక్టులను క్లియర్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయంలో ఇంతకు ముందరి ప్రభుత్వానికి, ఈ ప్రభుత్వానికి చాలా తేడా కనబడుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం సమస్యలను సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కారం చేసుకోవడానికి గాను కేంద్రంతో ఘర్షణ వైఖరిని అవలంబించకుండా, రాష్ట్ర సర్వోభివృద్ధికి కృషి చేస్తుందని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను. మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి సహాయం రావలసిన సమస్యల విషయంలో మన ప్రతిపాదనలను తెలుగు దేశం పార్టీ మిత్ర పక్షాలు కూడా అంగీకరించి సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

10-20 గం. ఉ. మరి తుఫాను, కరువులు ఎక్కడయినా వచ్చినప్పుడు అప్పటి ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదికలు పంపించాము. మాకు కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఇవ్వలేదు కాబట్టి మేము సహాయం చేయలేకపోయామని చెప్పి పేపర్లలో ప్రచారం చేసుకొనేవారు. కాని, ఈ ప్రభుత్వం రాగానే ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలో తుఫాను బాధితులను ఆదుకొనేదానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాలను వెంటనే సందర్శించి తుఫాను బాధితులకు సహాయ సహకారములు అందించే దానిలో స్పాట్‌లోనే డెసిషన్స్ తీసుకొని బాధితులను ఆదుకొన్నారు. ఇంతకుముందు కడపజిల్లాలో వరదలు వచ్చినప్పుడు అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాన్ని సందర్శించడం జరిగింది. ప్లానింగ్ బోర్డు మీటింగులో అప్పుడు తోటలకు, ఇతర వాణిజ్య పంటలను పోగొట్టుకున్న వారికి నష్టపరిహారం చెల్లించాలని ప్రభుత్వం మీద ఎంత వొత్తిడి తెచ్చినా నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు కూర్చున్నారు కాని సహాయం చేయడానికి మాత్రం ముందుకు రాలేదు. ముందుకు రాకపోవడమే కాకుండా ఇంకో మాట అన్నారు. వాణిజ్య పంటలే కదా వాటికి సహాయం ఏమిటి బ్రదర్ అని అన్నారు. మరి వాణిజ్య పంటలు పంటలు కావా? ఈ ప్రభుత్వం నష్టపోయిన వారందరికి నష్టపరిహారం ఇవ్వడానికి ముందుకు రావడమే కాకుండా దాని శాతం పెంచి ఎక్కువ నిధులు ఇవ్వడం జరిగింది. మరి ఆ ప్రభుత్వానికి, ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత తేడా ఉందో చూడమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం అక్కడి బాధితుల కోసం ముందుకు వచ్చే దానికి వెనకాడదని చెప్పినందుకు నేను ఎంతో సంతోషిస్తున్నాను.

ఇంక విద్యుచ్ఛక్తి కోతగురించి చెప్పవలసిన అవసరమే లేదు. గత ప్రభుత్వం ఈ విద్యుచ్ఛక్తి రంగాన్ని ఎంతో నిర్లక్ష్యం చేసి తక్కువ నిధులు కేటాయించినందువల్ల విద్యుచ్ఛక్తి జనరేషన్ తగ్గిపోయి, డిమాండ్ పెరిగి ఈ దినం విద్యుచ్ఛక్తి కోత ఏర్పడడం జరిగింది మరి ఒక్కమారు ఈ రంగానికి గత ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు చూడండి. 1985 సంవత్సరానికి ముందు 30 శాతం, 40 శాతం పైన నిధులు కేటాయించడం జరిగింది ఈ రంగానికి. కాని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 1983-84 లో 16 శాతం, 1984-85లో 19 శాతం, 1985-86లో 17 శాతం, 1986-87 లో 14 శాతం, 1987-88లో 16 శాతం, 1988-89లో 17 శాతం నిధులు కేటాయించడం జరిగింది, 30 శాతం నిధులెక్కడ 16, 17 శాతం నిధులెక్కడ అనేది ఒకసారి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఈ విషయములో కేటాయించిన దానికి నిధులు ఖర్చుపెట్టినది చూస్తే బడ్జెట్‌లో నిధులు చూపించింది ఖర్చుపెట్టింది వేరే విధంగా ఉంది. 1982-83లో రు. 173 కోట్లు బడ్జెట్‌లో కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టినది రు. 140 కోట్లు, 1983-84లో రూ. 146 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టినది రు. 143 కోట్లు, 1984-85లో రూ 200 కోట్లు ఖర్చుపెడతామని గట్టిగా చెప్పి కేవలం రు. 163 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 1985-86లో రు, 180 కోట్లు కేటాయిస్తే 160 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 1986-87 లో రు. 188 కోట్లు అని చెప్పి రు. 180 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది......

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇవి అన్నీ గత ప్రభుత్వం బడ్జెట్ లెక్కలు చూసుకుంటే ఆ రికార్డుల్లో ఉన్నాయి. ఆర్థిక మేధావులు తప్పులు పట్టడం కాదు, వెరిఫై చేసుకొని మళ్ళీ మీకు ఛాన్సు వచ్చినప్పుడు చెప్పండి. ఒకప్పుడు ఈ విద్యుచ్ఛక్తి రంగములో ఈ రాష్ట్రం దేశంలోనే ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేసే రాష్ట్రముగా ఉండి పొరుగు రాష్ట్రాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసే పరిస్థితిలో ఉండేది. ఈరోజు ప్రక్క రాష్ట్రాల నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి దిగుమతి చేసుకుంటూ ఉంటే ఈ లెక్కలు తప్పా అన్నది ఆలోచించమని అదే ప్రత్యక్ష నిదర్శనమని, తప్పుడు లెక్కలు కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు హెచ్. టి. కన్స్యూమర్స్, ఎల్.టి. కన్స్యూమర్స్, రాష్ట్రములో అన్ని రకాల యూజర్స్ మీద విద్యుచ్ఛక్తి కోత విధించడం జరిగింది. మరి ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం విద్యుచ్ఛక్తి రంగములో ఎన్నో ఒడిదుడుకులు ఉన్నా విధిలేక, దీనివల్ల నిరుద్యోగ సమస్య ఏర్పడుతుందని, పారిశ్రామిక రంగం దెబ్బతింటుందని తెలుసుకోవడం జరిగింది. కాని గతప్రభుత్వం చేసిన తప్పులవల్ల ఈ ప్రభుత్వం హెచ్.టి. కన్స్యూమర్స్ మీద విద్యుచ్ఛక్తి కోత విధించి రైతులకు బీద ప్రజానీకానికి సరఫరా చేయడానికి ముందుకు రావడం ముదావహమని, సంతోషమని మనవి చేసుకుంటున్నాను ఇకపోతే ముద్దనూరు థర్మల్ స్టేషన్ విషయం, రాయలసీమ ఆందోళనకారులు అయితేనేమి, రాయలసీమ ప్రజానీకం అయితేమి థర్మల్ స్టేషన్ కావాలని కోరుతున్నారు. ఎంతో వొత్తిడి మీద ఇక్కడ వేరే ప్రభుత్వం ఉన్నా మేము ఢిల్లి వెళ్ళి క్లియరెన్సు తీసుకురావడం జరిగింది. క్లియరెన్సు తెచ్చిన తరువాత దీనికి కావలసిన నిధుల గురించి ఆలోచన చేయకుండా అక్కడ కేవలం రు 20 లక్షలు శంఖుస్థాపన కోసం ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. బడ్జెట్‌లో రు. 10 కోట్లు ఖర్చు పెడతామని చెప్పి రు. 1 కోటి ఖర్చు చేసి మిగతా రు. 9 కోట్లు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు. ఈ థర్మల్ స్టేషన్ వస్తే రాయలసీమ ప్రాంతానికే కాకుండా మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ కే విద్యుచ్ఛక్తి లభించే వీలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ థర్మల్ స్టేషన్‌కు ఎక్కువ నిధులు ఏర్పాటు చేసి తొందరలో దీని పూర్తి చేసి ఈ రాష్ట్రములో విద్యుచ్ఛక్తి కోత నివారించమని ఈ ప్రభుత్వానికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ థర్మల్ స్టేషన్‌ను సెపరేట్ యూనిట్‌గా డిక్లేర్ చేయనందువల్ల ఇతర ప్రాంతాల ఉద్యోగులను బదిలీ చేయవలసి వస్తోంది. అక్కడ రిక్రూట్‌మెంట్ చేసుకోనే దానికి వీలు లేకుండా పోయింది. దానిని సెపరేట్ యూనిట్‌గా డిక్లేర్ చేయమని ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అక్కడ థర్మల్ స్టేషన్‌ను సెపరేట్ యూనిట్‌గా డిక్లేర్ చేసి స్థానికులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించి తొందరగా దాని నిర్మాణం పూర్తి చేయమని నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇక సేద్యపు నీటి రంగము — 1982–88 వరకు ఖర్చు పెడుతున్న 30 శాతం కంపేర్ చేసుకుంటే ఈ రంగములో నిధులు కుదించడం జరిగింది. కుదించడమే కాకుండా ఈ రంగానికి ఏ మాత్రం ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వకుండా చేయడం జరిగింది. ఒకప్పుడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌ను 'అన్నపూర్ణ' అనే వారు. ఇప్పుడు లెక్కలు చూస్తే వరి, ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిలో మన శాతం తగ్గిపోయింది.

తక్కువ ఉత్పత్తి చేస్తున్నామని చెపుతున్నాము. ఈ ఏడు ఏళ్లలో అభివృద్ధి సున్న. ఈ ఏడేళ్లలో ఈ రంగములో అభివృద్ధి ఏ మాత్రం జరగలేదు. ఎవరో ఎప్పుడో కట్టిన ప్రాజక్టులకు రిబ్బన్స్ కత్తిరించుకున్నారు. ఎవరో కట్టిన ప్రాజెక్టుల గేట్స్ ఎత్తి నీరు వదిలామని చెపుతున్నారు కాని ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టుకు ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి, దానికి పునాదులు తీసి, నిర్మాణం చేసి, పూర్తి చేసి ఆయకట్టుకు నీరు అందించిన ఒక్క ప్రాజెక్టును చూపమనండి. 1983–84వ సంవత్సరములో ఈ రంగానికి రు. 287 కోట్లు బడ్జెట్‌లో పెట్టి కేవలం రు. 172 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 1984–85లో రు. 265 కోట్లు కేటాయించి రు 230 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అలాగే 1987-88లో 513 కోట్లు ఖర్చు చేస్తాము, ఆకాశానికి ఎత్తేస్తామని ఖర్చు పెట్టినది రు. 270 కోట్లు. ఇటువంటివి లేకుండా ఈ ప్రభుత్వం విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి, సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు నిధులు కేటాయించడమే కాకుండా ఈ రంగాల అభివృద్ధికి కృషి చేస్తామని చెప్పి గవర్నరుగారి ప్రసంగములో చెప్పినందుకు నేను గర్వపడుతున్నాను.

10-30 ఉదయం పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టం ఉంది. కిలో బియ్యం రు. 2 పథకం ఉంది. పేద ప్రజలకు ఈ పథకం ద్వారా బియ్యం అందించడానికి మా ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి, ఈ పథకాన్ని యథాతథంగా కంటిన్యూ చేస్తామని ప్రకటించింది. కాని ఈ పథకం అమలు జరపడంలో కొన్ని లోటుపాట్లు జరిగాయి. నియామకాలు చేయడంలో కేవలం తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలనే ప్రతి గ్రామంలో ఏ విధంగా నియమించాలనేది ఆలోచించారు కానీ పేదలకు బియ్యం ఇవ్వడానికిగాను ఈ కార్యక్రమాన్ని పటిష్టంగా అమలు చేయడానికి గత ప్రభుత్వం ఆలోచించలేదు. దాదాపు 40 శాతం ఈ పథకం నిధులు దుర్వినియోగం అయినాయి. రైస్ మిల్లర్లకు పర్మిట్లు ఇవ్వడంతో కానీ, డీలర్లుగా వారికి సంబంధించిన వారిని నియమించడంలో కానీ కోట్లానుకోట్ల రూపాయలు గల్లంతు అయినా ఏ విధమైన చర్యా తీసుకోలేదు. ఈ నియామకాలు కలెక్టరు కానీ, ఆర్.డి.వో. కానీ చేస్తే, ప్రతిపక్షం వారికి ఎక్కడ అవకాశం వస్తుందోనని, ఈ నియామకాల అధికారాన్ని మంత్రిగారికి దాఖలు చేశారు. కేవలం పచ్చ చొక్కాలు తొడుక్కున్న వారికే ఇచ్చారు. వారు దొంగ రేషన్ కార్డుల ద్వారా కానీ మరొక రకంగా కానీ నెలకు సుమారు రు. 2 వేల నుండి రు. 3 వేల వరకూ ఈ పథకానికి కేటాయించిన డబ్బు నుండి భోజనం చేశారు. సామాన్య ప్రజలకు మేలు చేస్తున్న డీలర్లు ఉంటే, వారు తప్పు చేయకపోయినా ఏదో కారణంతో మంత్రిగారు తొలగించడం జరిగింది. దీనిపై డివిజన్ బెంచ్ వారు కూడా మందలించిన విషయం నాకు గుర్తుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రతి విషయాన్ని రాజకీయం చేసి, గ్రామాలను కలుషితం చేసిందనడానికి ఇదొక నిదర్శనము. కలెక్టర్లకు, ఆర్.డి.వో.కు నియామకాధికారం ఇస్తే, కాస్తో కూస్తో నిష్పక్షపాతంగా నియమించడం కానీ, పథకాన్ని అమలు చేయడంలో కనీస శ్రద్ధ వహిస్తారేమోనని, అటువంటివి లేకుండా ప్లానింగ్ బోర్డు ఛైర్మన్ ద్వారా ఎట్లా అవసరం ఉందో ఏవిధంగా దోపిడి చేయాలో చూసుకుని, అటువంటి కార్యకర్తలను నియమించడానికి

గాను కలెక్టరుకు, ఆర్.డి.వో.కు అధికారాన్ని తొలగించారు. అటువంటివి ఈ ప్రభుత్వం చేయకుండా, కాంగ్రెస్ కార్యకర్త అనే పేరు పెట్టి, తెలుగు దేశం పార్టీ వారిని తొలగించాలని అనుకోకుండా, అటువంటి పని చేయకుండా, నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించడానికి గాను కలెక్టరుకు, ఆర్.డి.వో కు అధికారం ఇస్తూ, అజ్ఞలు జారీ చేసినందుకు ఈ ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

మండల వ్యవస్థ గురించి చెప్పాలంటే పేద ప్రజల ఇంటి ముంగిటికి పరిపాలన తెస్తామని అన్నారే కాని ఏ మండల కార్యాలయంలోను కుర్చీలు, బల్లలు, తగిన స్టాఫ్ లేదు. ఏ సౌకర్యాలూ లేకుండా కేవలం మండల వ్యవస్థ ప్రవేశ పెట్టామని అన్నారు. గ్రామాధికారుల వ్యవస్థను రద్దు చేశామన్నారు. సంతోషం. కానీ గ్రామాలలో రెవెన్యూ రికార్డులలో ఎవరి భూమి ఎక్కడ ఉంది, ఎంత పన్ను కట్టాలి, పాస్ బుక్స్ ఎక్కడ అనే వివరాలు తెలియక అయోమయ పరిస్థితిగా ఉంది. గ్రామాలలో ఈ పరిస్థితి ఉంది, మండలాలకు వెడితే కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉంది.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :—సక్రమదిద్దడానికి కృషి చేయమనండి.

చైర్మన్ :—డోంట్ ఇంటరప్ట్

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :—7 సంవత్సరాలలో ఎన్నో అవకతవకలు చేసి ఎంతో దుర్వినియోగం చేశారు. దీనిని సరిచేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది. నేను జరిగిన లోటుపాట్ల గురించి చెబుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఒక్క నెలలోనే వీటిని సరిచేయడానికి గాను ముందుకు వచ్చింది.

సింగల్ విండో విషయంలో "నేతి బీరకాయలో నెయ్యి" ఉండే విధంగా దీనిలో ప్రజాస్వామ్యం అంతే ఉంది. సింగిల్ విండోకి ఎన్నికలు జరిపేటప్పుడు ఐడెంటిఫికేషన్ కార్డులు పెట్టారు. వాటిని కేవలం వారి పార్టీవారికే కట్టలు కట్టలుగా ఇచ్చారు. ఇతర పార్టీలవారు ఎవరైనా వెడితే కార్డులు లేవు, తమకు ఇవ్వలేదని చెప్పారు. ప్రజాస్వామ్యం ముసుగులో సింగిల్ విండోలను ప్రతినిధులనే గెలిపించుకోవడానికి గత ప్రభుత్వం ఈ విధంగా శాయశక్తులా ప్రయత్నించింది. గండిపేట నుంచి ఆదేశాలు ఇచ్చి, సింగిల్ విండోలను క్యాప్చర్ చేసి, సెంట్రల్ బ్యాంకును క్యాప్చర్ చేయడానికి అవినీతికి, అక్రమాలకు పాల్పడడం జరిగింది. ఈ రోజు సెంట్రల్ బ్యాంక్ క్యాప్చర్ చేసిన తరువాత పేదలకు అప్పులు ఇస్తున్నారా అంటే అదీ లేదు. సెంట్రల్ బ్యాంకును తమ చేతిలో పెట్టుకుని కేవలం వచ్చచొక్కాలు తొడుక్కున్న వారికే రుణాలిచ్చారు. తమ పార్టీకి ఓటు వేస్తేనే రుణాలు ఇస్తామని లేకపోతే లేదని ఖచ్చితంగా, పచ్చిగా, బట్టబయలుగా గ్రామాలలో చెప్పడం జరిగింది. ఈ విధమైన లోటుపాట్లను లేకుండా చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తూ, సింగిల్ విండోలను పటిష్టం చేసి, రైతాంగానికి రుణాలు ఇవ్వడానికి కృషి చేయడం సంతోషకరం. ఈ సింగిల్ విండో ద్వారా వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి గత ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం కృషి

చేయలేదు. కేవలం వట్టి మాటలు చెప్పారు. గతంలో నేను ఈ సమస్యమీద అడిగినప్పుడు ముఖ్యంగా రాయలసీమకు వెనుకబడిన ప్రాంతంగా సౌకర్యాలు చేయాలి అని ఇరిగేషన్ సౌకర్యాలు కల్పించాలని అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎన్నో విజ్ఞాపన పత్రాలు ఇవ్వడం, కాలుసార్ల ధర్నాలు, పికెటింగ్ చేసి వారి దృష్టికి తేవడం జరిగింది. కానీ పని మాత్రం జరగలేదు. నెపము వేరే వారిమీద వేస్తూ వచ్చారు. గత 35 సంవత్సరాలలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందన్నారు సరే. బాగానే ఉంది. కానీ 7 సంవత్సరాల తెలుగుదేశం పార్టీ పరిపాలనలో ఏమయినా చేశారా అంటే అదీ లేదు. కేవలం ఏదో విధంగా ప్రతి విషయంపై నింద పెట్టడం, తగాదాలు సృష్టించడం జరిగిందే కానీ, ఈ ప్రాంత అభివృద్ధికి కృషి మాత్రం చేయలేదు. తెలుగు గంగ పథకానికి వస్తే క్లియరెన్సు కావాలి అంటూ 7 సంవత్సరాల నుంచి క్లియరెన్స్ తేవడానికి ఏ మాత్రం శ్రద్ధ వహించలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఘర్షణ ధోరణితో, రాజకీయ లబ్ధికే ప్రయత్నం చేశారు. చిత్తశుద్ధితో పనులు చేయాలని ప్రయత్నించలేదు. మేము ఒక సలహా ఇచ్చాము. ఇంటర్నల్ వాటర్ అలోకేషన్, ష్లాపింగ్ పాట్రన్ చేసి, ఈ పథకానికి నీరు ఇస్తే, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి ఆటోమేటిక్‌గా క్లియరెన్స్ వస్తుందని చెప్పాము. మిగులు నీరు అన్నారు. మిగులు నీటిపై ఏ ప్రాజెక్టుకీ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్లియరెన్సు రాలేదు. కనీసం మిగులు నీరు పెట్టుకున్నప్పటికీ, ఇతర రాష్ట్రాలతో చర్చించి, కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి క్లియరెన్సు తెచ్చుకోవాలి.

10-40 గం. ఉ. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తే సమావేశానికి వెళ్ళలేదు సరికదా 'నేను ఎందుకు వెళతాను, మిగిలిన నీరు వాడుకోవడానికి నా రాష్ట్రంలో నాకు హక్కు ఉంది' అని అన్నారు. కానీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రులతో మాట్లాడడానికి గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చర్చించడానికి గానీ, దీనికి ఏదో విధంగా క్లియరెన్సు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తుండడం చాలా సంతోషకరమయిన విషయం. అయితే ఈ పథకానికి వెంటనే క్లియరెన్సు తెచ్చి త్వరగా ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసి ప్రజలకు నీరు అందించాలని నేను కోరుతున్నాను. ఈ పథకం మొదలుపెట్టినప్పుడు 1990 సంవత్సరం నాటికి నీరు అందిస్తామన్నారు. కానీ నీరు అందలేదు. ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నం చేసి ఈ పథకాన్ని పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. శ్రీశైలం కుడి కాలువ రాయలసీమకు అత్యంత ప్రాణాధారమయిన ప్రాజెక్టు. ఈ ప్రాజెక్టును అల్లకల్లోలం చేశారు. 1982 లో కేంద్ర ప్రభుత్వం క్లియరెన్సు ఇస్తే 1989 వ సంవత్సరం నాటికి కూడా అంటే దిగిపోయేనాటికి కూడా గడ్డపారలు కూడా దానిలో పెట్టలేదు. వరల్డు బ్యాంకుకు కాగితాలు పంపించాము రాగానే మంజూరు చేస్తామన్నారు. వరల్డు బ్యాంకు ఎయిడ్ వచ్చిన తరువాత ఎలైన్‌మెంటు చేస్తామని కూర్చున్నారు. ఫ్యూచర్ నీడ్స్‌కు అవసరమయిన స్ట్రక్చర్స్ కన్‌స్ట్రక్టు చేయమని చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఇంతవరకూ ఏమీ చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వం అయినా ఫ్యూచర్ నీడ్స్‌కు అవసరమయిన స్ట్రక్చర్స

కన్‌స్ట్రక్టు చేయాలని కోరుతున్నాను. గాలేరు, నగరి కాలువ ప్రక్కన కాలువ త్రవ్వుతారట. శ్రీశైలం కుడి కాలువ పూర్తి చేసి పెన్నా నది నుంచి తీసుకు వెళితే డబ్బు తగ్గుతుంది. శ్రమ కూడా తగ్గుతుంది. నీళ్లు ఇచ్చిన వాళ్లవుతారు. 'హంద్రీ—నీవా' గురించి అర్థం కాలేదు. ఈ ప్రభుత్వం త్వరగా ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి ఎక్కువ నిధులను ఈ బడ్జెటులో ఎలొకేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

గతంలో అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరిగిన తీరు గురించి చెప్పదలచుకొన్నాను అత్యంత తక్కువ రోజులు జరిపింది గత ప్రభుత్వమే. 304 కానీ కాల్ అటెన్షన్ నోటీసులు కానీ, ఏవైనా ప్రజావసరమైన నోటీసులు కానీ ఇస్తే ఏ నోటీసులూ ఎలా చేయకుండా కోటా సిస్టం పెట్టారు. వారికి అవసరం అయితే అడ్మిట్ చేయడం లేకపోతే కోటా క్రింద చాలేవని చెప్పడం జరిగింది. ప్రజా సమస్యలను ప్రతిబింబింప చేయకుండా నోరు నొక్కారు. అతి తక్కువ రోజులు సమావేశం కావడంతో, వాళ్ల బిజినెస్ మాత్రమే జరుపుకొన్నారు కాని ఈ శాసన సభ 6 కోట్ల ఆంధ్రులచేత ఎన్నుకోబడినప్పటికీ — రాష్ట్ర సమస్యలు ప్రక్కకు పెట్టి వాటికి ప్రాముఖ్యం ఇవ్వకుండా చట్టాలు పాస్ చేయాలనే దృక్పథంతో చూసారు. శాసన సభ సమావేశాలు రేపో, మరునాడో జరుగుతాయనగా రేడియోలద్వారా ప్రకటించేవి ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వాలు. కానీ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం వారు మార్చి 10వ తేదీన వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెటు పెడతామని నెలరోజుల ముందే ఎనౌన్సు చేసింది. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఈ శాసన సభ జరిపేదానికి ఇప్పటి స్పీకర్ గారు తీసుకొన్న నిర్ణయాలు చాలా మంచివి. ఆ రోజుల్లో ప్రతిపక్షానికి రికగ్నిషన్ లేదు. కాంగ్రెసు పార్టీ అపోజిషన్ పార్టీగా ఉంటే దానిని కేవలం ఒక గ్రూపుగా ట్రీట్ చేసి వారికి ఎలాంటి అవకాశాలు ఇవ్వకుండా నోరు నొక్కారు. ఈరోజు ప్రతి పక్షాలన్నిటినీ రికగ్నైజ్ చేసి వారి అభిప్రాయాలను కూడా సేకరించి శాసన సభను నడిపేదానికి ప్రయత్నం చేసింది ఈ ప్రభుత్వం అని సగౌరవంగా చెబుతున్నాను. ప్రతిపక్షాల వారు ప్రభుత్వానికి అన్ని రకాల సహకరిస్తామని అన్నారు ఈ రాష్ట్రాభివృద్ధికి, పేద ప్రజల ప్రగతికి సహకరిస్తామని అన్నారు. ఒక సెక్రటరీ గారేమో రాష్ట్రం అంతా కన్‌ఫ్యూజన్‌లో ఉందనీ, అసెంబ్లీలో కన్‌ఫ్యూజన్. బయట కన్‌ఫ్యూజన్ ఏమి చేస్తున్నారో ఏమిటో అని ఒక సెక్రటరీ గారూ, మరొక సెక్రటరీ గారు ఏమి చేసినా మేము చేసినవే కదా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఉన్నాయి అనీ అన్నారు. మరి నాయకుడు రద్దు చేస్తే ప్రతిఘటిస్తాము అంటున్నారు. ఇలా ఒకరేమో మేము చేసిన కార్యక్రమాలే అనీ, మరొకరు కన్‌ఫ్యూజన్‌లో ఉందనీ అంటే వోడిపోయిన తరువాత చాలా కన్‌ఫ్యూజన్‌లో ఉన్నారా? ఎందుకంటే నేను ఒక విషయం ఈ శాసన సభ దృష్టికి తీసుకు రావాలీ అనుకొంటున్నాను. పాపం రామారావు గారు నేషనల్ ఫ్రంట్ చైర్మన్‌గా ఒక క్యాలెండర్ ముద్రించారు. అందులో విశ్వామిత్రుని బొమ్మ వేయించారు. ఏ బొమ్మలు ప్రకటించుకొన్నా మాకేమీ అభ్యంతరంలేదు కానీ అది 1990వ సంవత్సరం క్యాలెండర్. ఆ క్యాలెండర్‌లో ఏమి వ్రాసి

కొన్నారంటే శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు, నేషనల్ ఫ్రంట్ చైర్మన్, ఛీఫ్ మినిస్టర్ ఆంధ్రప్రదేశ్ అని వ్రాసుకొన్నారు. (అది మీకు పంపుతున్నాను) (చైర్మన్ గారికి ఆ క్యాలెండర్ అందచేసారు)

(అంతరాయం)

పాపం అధికారం పోయినా కానీ అహంభావం మాత్రం తగ్గలేదు. అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం శంకుస్థాపనలూ, ఎవరో కట్టిన ప్రాజెక్టులకు ప్రారంభోత్సవాలూ చేసారు. ఆర్భాటాలు మాత్రమే కాదు ఈ ప్రభుత్వం పనిచేసి చూపిస్తుందని, పని చేసే ప్రభుత్వం అనీ, 'వట్టి మాటలు కట్టిపెట్టి గట్టి మేల్ తలపెట్టవోయ్' అన్న సూక్తి మీద ఆధారపడి, గట్టి మేలు చేసేదానికి పని చేస్తుంది. ఏదో బ్రిటిష్ ముహూర్తంలో క్షణికంగా ఆలోచన చేసి, విధానాలు అమలు పరచి అస్తవ్యస్తం చేయకుండా అన్ని వర్గాల మేధావులనూ, అన్ని వర్గాల వారి ఆలోచనలనూ క్రోడీకరించి, శాసన సభ్యులందరినీ దృష్టిలోకి తీసుకొని చేసినట్లయితే అవే మంచివి అవుతాయి. అటువంటి నిర్ణయాలు మీరు చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఆ పరిపాలనలో జరిగిన అస్తవ్యస్త విధానాన్ని సరిదిద్ది ఆర్థిక పురోగమనానికి దారి వేసేదానికి ఈ గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో చెప్పినందుకు నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు (డిచ్‌పల్లి) :— అధ్యక్షా, ఈనాడు గవర్నరు గారి ప్రసంగం కానీ, అధికార పక్ష సభ్యుల ప్రసంగాల్లో కానీ కిడ్‌నాప్‌ల విషయం అతి ప్రాముఖ్యాన్ని సంతరించుకొంది. మీ అందరికీ తెలిసిందే.

చైర్మన్ :— ప్రోవర్ టైం వచ్చినప్పుడు చెప్పండి. అసలు విషయాలు వదిలేసి వేరే విషయాలలోకి వెడుతున్నారు. ప్లీజ్ కోఆపరేట్ విత్ యు.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు :— నేను తరువాత చెబుదామనే అనుకొన్నాను. మీరు పర్మిషన్ యిచ్చారు కనుక మాట్లాడుతున్నాను. అంతే కానీ నేను సింపతీ కోసం, పబ్లిసిటీ కావాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఏమీ చేయడం లేదు. వాస్తవాలను చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

చైర్మన్ :— ఇది ప్రోపర్ టైం కాదు. నేను ఎలా చేయడం లేదు. దయచేసి కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్)

చైర్మన్ :— దయచేసి కూర్చోండి. ప్లీజ్ కో ఆపరేట్ విత్ మి.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :— వారి పేరు పిలిచారు, సభ్యులు చెప్పేది కూడా వినండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల్) :— విషయం మారిపోయింది అధ్యక్షా, గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలి అంతే కానీ వేరే విషయా లుంటే 304 క్రింద రెయిజ్ చేయమనండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు :— రాష్ట్రానికి సంబంధించిన విషయం కాబట్టి చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉంది కాబట్టి నేను చెబుతున్నాను. నా పేరు కూడా తీసుకొన్నారు.

10-50 గం. ఉదయం

చైర్మన్ :— మీ పేరు వచ్చినప్పుడు మీరు వివరాలు చెప్పవచ్చు. మీకు అవకాశం వచ్చినప్పుడు మీరు దాని గురించి విశదముగా మాట్లాడవచ్చు. అందరికి అవకాశం వస్తుంది. దయచేసి మాతో సహకరించండి. ఇప్పుడు డిప్యూటీ లీడర్ గారు మాట్లాడుతారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— వారికి ఎప్పుడు అవకాశం యిస్తారో చెప్పాలి.

చైర్మన్ :— మీ పార్టీకి యిచ్చిన కోటాలో వస్తుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— వారి పేరు ప్రస్తావనకు వచ్చింది కాబట్టి రూల్ ప్రకారం వారికి అవకాశం యివ్వడం మన ధర్మం. ప్రిసిడెన్స్ వున్నాయి. వారికి ఎప్పుడు సమయం యిస్తారో స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పండి.

Chairman :— He can have his say when he is given an opportunity.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— అధ్యక్షా, ప్రప్రథమంగా తమకు ఎంతో దయతో నేను ప్రసంగాన్ని పూర్తి చేసేవరకు సమయం ఇస్తామన్నందుకు ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు, నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు. కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకులు, లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ - ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు ప్రజా అభిప్రాయం పొంది ఈనాడు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసినందుకు వారికి ఈ సభా ముఖంగా మా పార్టీ తరపున నేను అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు అధికారం చేపట్టామని, ప్రజాభిప్రాయం పొందామని తొందర పడితే నిర్ణయాలు ఏమిటో పీపుల్ ఆర్ ది రూలర్స్ అనేది దేశ వ్యాప్తంగా స్పష్టంగా ఈనాడు ఎన్నికలు రుజువు చేసాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri T. Jeevan Reddy :— Let him confine to the State but not to the Country.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— దేశ వ్యాప్తంగా అంటే ఆంధ్ర రాష్ట్రం కూడా దేశంలో వుంది. వారికి సరిహద్దులు తెలియవేమో. I have owned it. I have not denied it.

మైసూరారెడ్డిగారు ఎంతో చక్కటి ఉపన్యాసం చేస్తూ కొన్ని సూచనలు చేశారు. ఆ సూచనలు వారి నాయకులు కూడ పాటిస్తే ఈ నాడు ప్రజలు యిచ్చిన తీర్పుకు న్యాయం చేకూర్చిన వారు అవుతారు. ఎన్నికలు జరిగి దాదాపు 80 రోజులు అయింది. రాష్ట్రంలో ఎన్నో సంఘటనలు జరిగాయి. శాసన సభలో చర్చించాల్సిన విషయాలు ఎన్నో వున్నాయని శాసన సభను వెంటనే సమావేశ పరచాలని ఎంతో మంది రాజకీయ నాయకులు కోరారు. ఎంతో మంది నూతన సభ్యులు ఎన్నిక అయ్యారు. వారు ప్రమాణ స్వీకారం చేయాలి. వారు బాధ్యతలు స్వీకరించడానికి అవకాశం యివ్వాలని కోరితే 35 రోజుల వరకు శాసన సభ సమావేశం జరుపలేదు. గతంలో మిత్రులు ఎంతో మంది పాలక పక్షంలో వున్నారు. ఆ నాడు ప్రతిపక్ష సభ్యులు గత ప్రభుత్వం శాసన సభ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయడానికి ధైర్యం లేదు, శాసన సభను ఎదుర్కొన లేరని పెద్ద గొంతుకతో అరిచారు. మరి ఈ నాడు వారు చేస్తున్నది ఏమిటి? కేవలం 35 రోజుల తరువాత శాసన సభ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి, కేవలం 3 రోజులే చర్చకు అవకాశం యిచ్చారు. మరి ఈ 3 రోజులలో ఈ రాష్ట్రంలో జరిగిన ప్రధానమైన సంఘటనలు మోషన్ రూపంగా కానీ, కాలింగ్ ఎటెన్షన్ రూపకంగా కానీ చర్చించడానికి అవకాశం లేదు. ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వారి పక్షం వారే, వారి పార్టీ నైతే రూల్స్ ఎమెండ్ చేసి, జీరో అవర్ అమెండ్ చేసి, 304 నిబంధనను పొందుపరిచారు. వారు పొందు పరచిన రూల్స్‌నే ఆటంకపరిస్తే ఇంక ఎక్కడి ప్రజాసామ్యం? నేను ఒక్కటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. Ours is a constructive opposition, our role will be like that. మేము చీటికి, మాటికి విమర్శించదలచుకోలేదు. రచ్చచేయ డానికి రాలేదు. మాకు గత శాసన సభలో అనుభవం వున్నది. ఈ శాసన సభలో అమూల్యమైన విషయాలను, రాష్ట్రి ప్రగతి మున్నగు చర్చలలో పాల్గొనడానికి మా యొక్క సంపూర్ణమైన సహకారం ఉంటుందని సభా ముఖంగా తెలియజేయడానికి గర్విస్తున్నాను. We would like to have retrospective action. వారి దగ్గరి నుంచి కూడా అదే సహకారం వస్తుందని, ఈ సభను గౌరవిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారి అనుభవం అంత లేదు నా వయస్సు. కానీ యీ నాడు ఏ విధంగా శాసన సభ పట్ల వారు గౌరవం చూపుతున్నారంటే రెండు, మూడు రోజుల క్రితం రవీంద్ర భారతిలో వారికి సన్మానం జరిగినప్పుడు గవర్నరు ప్రసంగం అవక ముందే వారి యొక్క విధానాలు శాసన సభ బయట, శాసన సభ సమావేశాలు అయ్యాక కూడ వెల్లడిస్తూ వుంటే అది శాసన సభకు మర్యాద యిచ్చినట్లు కాదు. రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ ప్రాక్టీసెస్ చూసుకొంటే అది మంచి పరపడి కాదు. మరి మొట్ట మొదటిసారి కాబట్టి ఇది శాసన సభా హక్కులకు భిన్నమైనా కూడా నేను దయచేసి ఈ సభా ముఖంగా కోరదలచుకున్నాను. శాసన సభ సమావేశాలప్పుడు తమరే కాదు, మంత్రివర్యులే కానీ ఏ సమాచారమైనా సరే వారు ప్రకటించ దలచుకొంటే శాసన సభ ద్వారా ప్రకటించాలి. అంత తొందర ఏమిటో నాకు

అయితే కనబడడం లేదు. యూనివర్శిటీకి అటానమస్ విషయంలో ఏమయిన లోపాలు వుంటే శాసన సభ ద్వారా శాసనం చేయాలి. కె. వి. ఎస్. సింగ్ కమీషన్‌ను రద్దు చేస్తామన్నారు. వారు ఎన్నికల నుండే ప్రచారం చేస్తూ వచ్చారు. నేను కాదనడం లేదు. వారి ఇష్టం వచ్చినది చేసుకోవచ్చు. కానీ when it is the subject matter of the House. ఈ శాసన సభ యొక్క ఆస్తి అన్నప్పుడు శాసన సభకు తెలియకుండా, వారు రద్దు చేయడం ఎంతవరకు న్యాయం అనేది ఒకసారి విచారించాలి. డిసెంబర్ నెలలో సంఘటన జరిగిన వెంటనే ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రి అన్యాయం జరిగిన ప్రజానీకానికి న్యాయం జరగాలని కె.వి.ఎస్. సింగ్ కమీషన్‌ను ప్రభుత్వం శాసన సభలో కాదు, ముందే వేసింది. ఆ నాడు సోదరుడు మోహనరంగా దారుణంగా....

(ఇంటరప్షన్)

హత్య చేయబడ్డారు. ఎన్నో లూటీలు, దౌర్జన్యాలు, అరాచకాలు, ప్లాన్ ఎటాక్స్ జరిగాయి. అలాంటి సమయంలో ప్రజానీకానికి న్యాయం చేకూర్చాలనే వుద్దేశ్యంతో, ముద్దాయిలను శిక్షించాలనే వుద్దేశ్యంతో సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణే గాకుండా కె.వి.ఎస్. సింగ్ కమీషన్‌ను వేయడం జరిగింది. ఫిబ్రవరిలో శాసన సభ సమావేశాలు జరిగినప్పుడు మిత్రులు, ప్రతిపక్షంలో కూర్చొన్నప్పుడు ఎంతో మంది 302, 304 ద్వారా అనేక మోషన్స్ ద్వారా అనేక ప్రసంగాలు చేసి శాసన సభ కూడా సక్రమంగా జరగకుండా ప్రతిఘటిస్తూ వచ్చారు. ప్రతిపక్ష పార్టీలన్నీ కూడా ఆందోళన తెలియపరిచాయి. ఆ సందర్భంలో ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రిగారు సభా సమక్షంలో కె.వి.ఎస్. సింగ్ కమీషన్ విచారణ నిమిత్తం వేయడం జరిగింది. ఆ విచారణ అయిన తరువాత హౌస్‌కు నివేదిక యివ్వడం జరుగుతుందని ఆ నాడు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అలాంటిది ఈ నాడు హౌస్ సమావేశం అయ్యే సందర్భంలో కూడా హౌస్‌కు తెలియకుండా కె.వి.ఎస్. సింగ్ కమీషన్‌ను రద్దు చేస్తామని అనే విషయం నాకు అయితే అర్థం కావడం లేదు. మరల సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణ వేస్తామని అంటారు. ఏ రకమైన సి.బి.సి.ఐ.డి. వేస్తారో నాకు తెలియడం లేదు. ఈ నాడు సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణ వుంది. అందులో కావాలనుకొంటే వారికి కావలసిన ఆఫీసర్‌ను......

Sri A. Dharma Rao:—Our Party has boycotted on that day itself.

Sri K. Vidyadhar Rao:—With your experience as an Advocate, how can you say, just because you have boycotted on that day, that you can just abolise without informing the House when it is the property of the House? ధర్మారావుగారి అనుభావం ఎక్కడకు పోయింది. ఇకపోతే ఏడు సంవత్సరాలు ఇటు ప్రతిపక్షంలో కూర్చుని ఇప్పుడు వారు అధికారంలోకి వచ్చారు. చాలామంది మంత్రులు మాకు సన్నిహితులుగా వున్న వారు వున్నారు. పత్రికలలో తమ పేరు రావాలని వారు ఎన్ని ఇన్‌కన్‌సిస్టెంట్ 11-00 గం. ఉదయం

ప్రకటనలు చేశారు? ఎన్ని పాలసీ ప్రకటనలు చేశారు? పెద్దలు ముఖ్యమంత్రి గారు నూతనంగా అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వారి నోటివెంట ఏ మాట వస్తుందో అది శాసనం అనుకోవాలని చెప్పిన మాటలు మనము విన్నాము. మొన్నటి ఎన్నికలలో తెలుగుదేశం పార్టీ ఓడిపోయి కాంగ్రెసుపార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారో లేదో తెలియదుగాని రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యము పథకము అమలు జరపము అని చెప్పినట్లుగా పత్రికలలో వచ్చింది. తరువాత ఢిల్లీ వెళ్ళి పరిశీలిస్తాము అని ప్రకటన చేశారు. తరువాత తొలి క్యాబినెట్ సమావేశంలో ప్రత్యామ్నాయం ఏర్పాట్లు చేస్తాము, అమలుచేయటానికి కృషిచేస్తాము అని చెప్పారు. ఈనాడు గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఇంకా తెలివితేటలుగా సబ్సిడైజ్డు రైస్ స్కీమ్ విల్ బి కంటిన్యూడ్ అన్నారు. ఎంత ఇస్తారు అనేది చెప్పాలి. ఈ యాంబిగ్యుయిటిని క్లియర్ చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు తమ సమాధానంలో క్లియర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. మీ గవర్నరుగారి ప్రసంగం చూస్తే ......

చైర్మన్:— మీ గవర్నర్ అనకూడదు, మన గవర్నర్ అనాలి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు: — కరెక్టు సర్. మన గవర్నర్ అనాలి. మన గవర్నరుగారి ప్రసంగం ఇట్ ఈజ్-ఎ డాక్యుమెంట్ ఆఫ్ గవర్నమెంట్ పాలసీ. వారి ప్రసంగంలో సగం పేజీలు మేము ప్రవేశపెట్టిన పథకాలనే పునర్ పరిశీలిస్తామని చెప్పుకుంటూ వచ్చారు. నెల రోజులకు పైగా పరిపాలన చేసిన తరువాత కూడా స్పష్టంగా చెప్పలేకపోతే ఎలా? చెప్పే ధైర్యం మీకు లేదు. దీనిని అవునంటారా కాదంటారా? ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించటానికి ప్రజలు మీకు అధికారం ఇచ్చారు. మీరు నిర్ణయాలు తీసుకోండి. ప్రజలు ఉత్తరభారతంలో కాంగ్రెసును చిత్తుగా ఓడించారు. మన రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసేతర పార్టీలను ఓడించారు. ప్రజలు మార్పు కావాలని కోరాడు, కాంగ్రెసుకు కోటి 34 లక్షల ఓట్లు వస్తే మాకు కోటి 25 లక్షల ఓట్లు వచ్చాయి. 11 లక్షల ఓట్లు ఇన్‌వాలిడ్ అయ్యాయి. అంటే మీకూ మాకూ తేడా కేవలం 9 లక్షల ఓట్లు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (అముదాలవలస) :— 1978 లో పరిస్థితి చూడండి. అప్పటి పరిస్థితి కూడా ఇంతే.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:— నేను డిస్పైట్ చేయడం లేదు. మిత్రులు ఖంగారు పడకండి.

దేవాదాయ, ధర్మాదాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. రవీంద్రనాథ చౌదరి):— ఈ తేడా తెలుగుదేశం పార్టీకి కాంగ్రెసుకా లేక నేషనల్ ఫ్రంట్‌కు కాంగ్రెసుకా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:— మంత్రులు అంత తొందరపడితే ఎలా? చెప్తున్నాను, కాస్త ఓపికతో వినండి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:— 1983 లో తెలుగుదేశం ఎలోన్ కంటెస్టెడ్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:— ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నేషనల్ ఫ్రంట్ కంటెస్ట్ చేయలేదు. తెలుగుదేశం పార్టీ మిత్రపక్షాలు కలిసి కంటెస్ట్ చేశాయి. పడిన ఓట్లలో తెలుగుదేశం పార్టీకి ఎన్ని ఓట్లు పడ్డాయో చూడండి. ఒక్కసారి పరిశీలించుకోండి.

గవర్నరుగారి ప్రసంగం చూస్తే అందులో వృద్ధ రాజకీయనాయకులకు పునరావాసం కల్పించే విధానం తప్ప మరో కొత్త విధానం కనిపించలేదు. ఇప్పుడు ఇక్కడ చాలామంది యువతరం వారు ప్రవేశించారు. వృద్ధ నాయకులు ప్రవేశిస్తే వీరికి వారు ఎంత అటంకంగా వుంటారో వీరికి అర్థమయేవుంటుంది, వారు మా భావంతో అంగీకరిస్తారని భావిస్తున్నాను.

మైసూరారెడ్డిగారు కిలోకు రెండు రూపాయల బియ్యం పథకం అమలు చేస్తామని చెప్పారు. ప్రభుత్వ పరంగా కాకపోయినా వారి అభిప్రాయంగా చెప్పారు. గతంలో బెనిఫిషరీస్‌ను ఐడెంటిఫై చేయడంలో పొరబాట్లు జరిగాయని గుర్తించడం జరిగింది. అర్హత గలవారికి కార్డులు ఇవ్వకపోవడం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ప్లానింగ్ అండ్ రెవ్యూ కమిటీలో చర్చించడం కూడా జరిగింది. ఆనాడు వలస వెళ్ళిన వ్యవసాయ కూలీలు పచ్చకార్డుకు అర్హులు అయినా అటువంటివారికి అధికారులు కార్డులు ఇవ్వలేదు. అర్హత గల వారికి కార్డులు ఇవ్వని సంఘటనలు చాలా వున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్ని రోజులలో కార్డులు లేనివారికి, అర్హతగల వారికి కార్డులుఇచ్చి వారికి ఈ బియ్యం అందచేస్తారో చెబితే అందుకు మా పార్టీ పూర్తిగా సహకరిస్తుంది. అన్యాయం జరిగిన వారికి న్యాయం చేయడం తెలుగుదేశ పార్టీ ధ్యేయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే హౌసింగు కార్యక్రమాలకు వస్తే శాశ్వత గృహ నిర్మాణ పథకము చక్కగా రూపొందించారు, దానిని అమలుచేస్తామన్నారు. మెట్టరే గాకుండా ఉపాధి కూడ కల్పిస్తామని మా కార్యక్రమాన్ని గుర్తించారు, సంతోషము. కాని మీ ఆదేశము— ఏదో తెలుగుదేశము ప్రతినిధులకే అన్ని జరిగిపోయాయి, యితర రాజకీయ పార్టీలకు జరుగలేదని చెప్పి యీనాడు అవకతవకలు జరిగాయనే పేరిట ఒక బ్లాంకెట్ ఆర్డరు ఇచ్చారు. అన్ని జిల్లాలకు యీ శాశ్వత గృహ నిర్మాణ పథకం అనేది యీ శాసన సభ శాసనము ద్వారా ఏర్పడిన ఒక వ్యవస్థ. ప్లానింగ్ అండ్ రివ్యూ బోర్డు ద్వారా మంజూరు కాబడిన హౌసింగు స్కీము, బెనిఫిషరీస్ కంట్రిబ్యూషను కూడ యిచ్చి కార్యక్రమము ప్రారంభించిన దశలో సగము యిండ్లు కట్టిన దశలో దానిని అపుచేయుమని నిర్ణయము తీసుకున్నారు. అది న్యాయమైన పద్ధతి కాదు, కారణం రానున్నది వర్షాకాలము. ఏదైతే శాసనం ప్రకారము చేయబడిందో దానిని యీనాడు ఎందుకునిలిపివేశారని అడుగుతున్నాను ఇంకా ఏ విధంగా యీ శాసన సభకు గౌరవం వుంటుంది? దయచేసి అవకతవకలు జరిగితే శాసన సభలో ఏవైతే రూల్సు పుత్పన్నం చేశామో, వాటిని ఉల్లంఘిస్తే, అలాంటిచోట శిక్షించండి. అక్కడ చర్య తీసుకోండి. అంతేగాని శాసనంద్వారా చేసిన దానిని అపుచేయడం అంటే చిత్తశుద్ధి కాదు, అది ప్రజాస్వామ్య పద్ధతికాదు

11–10 గం.
ఉదయం

ప్రజలు మిమ్ములను ఎన్నుకున్నది పరిపాలించడానికి. అంతేగాని గత ప్రభుత్వము చేసిన పనులను రద్దుచేయడానికి కాదని మరొకసారి ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే సోషల్ సెక్యూరిటీ స్కీమ్సు విషయానికి వస్తే, మన గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ఎక్కడా వాటి గురించి పొందుపరచలేదు. You have not mentioned a word about social security schemes. వృద్ధాప్యపు పెన్షన్సు గురించి, వితంతువుల పెన్షన్ గురించి, వ్యవసాయ కూలీలకు పెన్షన్ గురించి ఎక్కడా ఒకమాట కూడా అందులో మెన్షన్ చేయలేదు. అంటే ఇస్తునట్లా లేక ఆపివేస్తారా ?

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— అవి పేపరు మీద వున్నవి, ఎక్కడా యివ్వడము లేదు, రావడం లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:— వారు రావడం లేదు అంటున్నారు. పరిస్థితిని సరిచేయండి. ఇవ్వకపోతే యివ్వాలిగాని దానిగురించి ప్రస్తావించకుండా ప్రజలను మబ్బులో, అనుమానాస్పద స్థితిలో పెట్టడం మంచి పద్ధతి కాదని సూచన చేస్తున్నాను. ఇకపోతే బ్యాన్ ఆన్ హౌస్ సైట్స్. మిత్రులు మైసూరారెడ్డిగారు చాలా గట్టి స్వరంతో మాట్లాడారు. గత పరిచయాన్ని బట్టి చూస్తే, ధర్మారావు గారు మైసూరారెడ్డిగారు చేసింది హాఫ్ హార్టెడ్ ఎటెంప్టు. బహుశ: వారికి పూర్తి సంతృప్తి లేదు యీ గవర్నరు ప్రసంగం, లేకపోతే యింకా ఫోర్స్‌గా మాట్లాడేవారు. గతంలో చూశాము వారిఅనుభవాలు మిత్రులు మైసూరారెడ్డిగారు చెప్పారు. రూ. 25కోట్ల బకాయ వుంది, యింకా రూ. 25కోట్లు మంజూరు చేస్తాం, యిండ్ల స్థలాల కొరకు అని. పేదవాడికి వుండడానికి స్థలం కల్పించడానికి బ్యాన్ ఎత్తి వేశాము పేదవారి సంక్షేమము దృష్టిలో పెట్టుకొని అది చేశామన్నారు. చాలా సంతోషము మీరు నిజంగా చేసి వుంటే Hats off to you. I Congratulate Dr. M. Chenna Reddy and his Cabinet. కాని మీరు యింతవరకు ఎన్ని నిధులు విడుదల చేశారో దయచేసి చెప్పండి. మళ్ళీ ప్రజలను మబ్బులో పెట్టకండి. బ్యాన్ ఎత్తివేస్తే సరిపోలేదు. You have to come to the rescue of the House and the State of Andhra Pradesh. వారు సమాధానము యిచ్చేప్పుడు యిన్ని కోట్లు అప్పులు చెల్లించడానికి విడుదల చేశాము. అదనంగా సేకరణ చేయాలనుకుంటున్నాము, యింత చేశామని చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇక్కడ ఒక విషయము మిత్రులకు తెలియజేయాలనుకుంటున్నాను. తెలుగు దేశము ప్రభుత్వము పరిపాలన 83లో వచ్చేవరకు 18 లక్షల 29 వేల యిండ్ల స్థలాలు పంచి పెట్టి వుంటే తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం పరిపాలన వచ్చిన తరువాత 32 లక్షల 68 వేల యిండ్ల స్థలాలు అంటే దాదాపు అదనంగా 14 లక్షల యిండ్ల స్థలాలు పంచి పెటడం జరిగింది.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—స్మశానములో.........

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :—స్మశానములో పంచి పెట్టామో ఆకాశములో పంచి పెట్టామో దయచేసి ఆ స్మశాన లెక్కలు చెప్పమనండి. కాంగ్రెస్ 83 వరకు పాపాలన చేసి భూసేకరణ చేశారు. ఇన్‌స్టాల్‌మెంటువైజ్ ల్యాండు ఎక్విజిషనుకు డబ్బు యిస్తామన్నారు. కాని ఫస్టు యిన్‌స్టాల్‌మెంటు పే చేసి రెండవ, మూడవ, నాలుగవ, అయిదవ ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్స్ పే చేయకుండా తెలుగు దేశము ప్రభుత్వము మీద ఎంతో భారం పెట్టారు — ఏదో శ్వేత పత్రము అంటున్నారు—సభా ముఖంగా ముఖ్యమంత్రిగారిని డిమాండు చేస్తున్నాను. తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం మీద ఆరోపణలు చేస్తున్నారు, ఖజానా దివాళా తీయించారు, గల్లా ఖాళీ అయిందని. మీరు తెచ్చే శ్వేత పత్రములో, 1978కి పూర్వము జరిగినది, 78 నుండి 83 వరకు జరిగినది, 83 నుండి 89 వరకు జరిగినది తెలుపుతూ యీ సభలో పెట్టండి. చర్చిస్తాము. పత్రికల ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేస్తాము. ఆ ప్రభుత్వము దివాళా తీయించిందా లేకపోతే పేదవాడి సంక్షేమము కొరకు ఏదైనా చేసిందా లేదా అనేది ప్రజలకు తెలియజేసినట్లు అవుతుంది. శ్వేతపత్రం అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆర్థికమంత్రిగారిని యీ సభాముఖంగా కోరేది — Let us be a property of the House. యీ సభలో పెట్టమనండి. దాని మీద చర్చిద్దాము. ప్రజలు పత్రికల ద్వారా తెలుసుకుంటారు. దానిని ఎడ్వర్టయిజ్ చేయండి. మేము ఏవైనా లోటుపాట్లు చేస్తే పూర్తి బాధ్యత తీసుకుంటాము, తప్పులు ఏమైనా వుంటే తెలుసుకుంటాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :— మీరు చేసిన తప్పులను సరిచేస్తాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— మంత్రి దివాకరరెడ్డిగారు చాలా వుత్సాహముతో చెబుతున్నారు. మేము కాదనడం లేదు. మా ఛాలెంజి టేకప్ చేసి హౌస్‌లో పెట్టమనండి. డిస్కషనుకు వచ్చిన తరువాత మేము చేసిన తప్పులను చెప్పమనండి, వారు తప్పులు సరిచేస్తామన్నారు చేయండి, ప్రజలు మిమ్ములను గౌరవిస్తారు. మా తరఫునుండి కూడ వుత్తేజం వస్తుంది. పోతే నెల్లూరు జిల్లాలోని కావలిలో ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల ఏర్పడిన కెలామిటిని చూశాము, రైతు సోదరుల బాధలు చూశాము — అనాడు — యీనాడు చెబుతున్నారు ఆరు కోట్లు విడుదల చేశాము అని గవర్నరు ప్రసంగములో—సంతోషం. అటువంటి అవాంతరాలు వచ్చి నప్పుడు యివ్వవలసిందే. కాని యీనాడు పొంగుపరిస్తే — ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోండి, ఇందులో ఎవరు ఆదేశాలు యిచ్చారు, ఎంత విడుదల చేశారు? మీరు విడుదల చేశామంటున్నారు, మీరు చేశారు ప్రభుత్వపరంగా. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎదురు చూడకుండా మా ముఖ్యమంత్రిగారు విడుదల చేశారు నిధులు అని మైసూరారెడ్డిగారు అన్నారు. కాని 89లో కోస్టల్ ఆంధ్రలో ఎన్నడూ వూహించని విధంగా వరదలు వచ్చినప్పుడు మీ వైఖరి ఏమిటి? పెద్దలు జనార్ధన రెడ్డిగారు చేయి వూపుతున్నారు. Thank you for your guidance.

Sri N. Janardhan Reddy :— You are trying to mislead the House saying that the K B.N. Sing Commission is the property of the House. But it has announced by the Chief Minister out side the

House. It cannot be the property of the House. You are saying ఎవరు ఎనౌన్స్ చేశారు అని. The Chief Minister has announced various concessions to the farmers in the year 1982. You are misleading the House.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు:—నేను చెప్పిన విషయము దయచేసి జనార్ధనరెడ్డి గారిని ప్రొసీడింగ్స్ చూడమనండి. కె.వి.ఎస్. సింగ్ కమిషనుకు బయట ఆదేశాలు ఇచ్చారు. తరువాత ఫిబ్రవరిలో శాసన సభ సమావేశాలు జరిగినప్పుడు అనేక మోషన్స్ మూవ్ చేసిన సందర్భములో, యీ విధంగా కె. వి. ఎస్. సింగ్ కమీషను వేయడం జరిగింది. దాని రిపోర్టు హౌస్‌లోకి వస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. Then it has become the property of the House. I request you to go through the proceedings. ఇకపోతే అప్పుడు నెల్లూరు వెళ్ళి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రచారము చేశారంటున్నారు నేను కాదనడం లేదు. ఆనాడు మా ముఖ్యమంత్రి గారు అంటే నందమూరి తారకరామారావుగారు ప్రచార సందర్భములో వుండి కూడ కావలికి రష్ చేసి రిహాబిలిటేషను కార్యక్రమాలు చేపట్టి

శ్రీ యం. రవీంద్రనాథ్ చౌదరి:— అవి అన్నీ పూరకనే పోయినవి....

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri N. T. Rama Rao:— Because it is the matter pertaining to Nellore District. I want to give some clarification on the subject.

చైర్మన్:—అందరు కూర్చోండి. దయచేసి రూలింగు పార్టీలో వున్నవారు కొంత స్పోర్టివ్‌గా వుండాలి. అపోజిషను వారు మాట్లాడేటప్పుడు, పైగా మంత్రులు ప్రతి దానికి లేచి సమాధానము చెప్పడం బాగా లేదు. రిప్లయి ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతారు. ఎస్పెషల్లీ మినిష్టర్సు యింటర్ ఫియర్ కాకూడదు.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, ప్రకృతి విలయం వచ్చినప్పుడు, దేశ ప్రజల సమస్యలు— పేదవారి సమస్యలు, కర్షకుల సమస్యలు, పేద కార్మికుల సమస్యలు- పరిష్కరించడమే ప్రభుత్వ ధ్యేయముగా ఆనాడు తుఫాను వచ్చినప్పుడు వెళ్ళడం జరిగిందని మీ ద్వారా సభకు విషదీకరిస్తున్నాను. అప్పుడు పది వేల యిండ్లు రూరల్ హౌసింగ్ ప్రోగ్రాం క్రింద, అయిదు వేల యిండ్లు ప్రత్యేకంగా అర్బన్ హౌసింగు ప్రోగ్రాం క్రింద నెల్లూరు జిల్లాకు యివ్వడం జరిగింది. ఇటీజ్ ఆన్ రికార్డు, తరువాత ప్రకాశం జిల్లాకు వెళ్ళకుండా నెల్లూరు నుండి అయిదు వేలు రూరల్ హౌసింగు క్రింద 2,500 యిండ్లు ప్రత్యేకంగా అర్బన్ హౌసింగ్ ప్రోగ్రాం క్రింద ప్రకటించడం జరిగిందని తమ ద్వారా విశదం చేస్తున్నాను.

11-20 ఉ. అదేవిధంగా రిహాబిలిటేషన్ ప్రోగ్రాం. మృతుల కుటుంబ సభ్యులకు ఇచ్చే టటువంటి సహాయం ముట్టచెప్పడం జరిగింది. అదేవిధంగా తిండి పోగొట్టుకున్న వారికి, నిలువనీడ లేకుండా ఉన్నవారికి ఆశ్రయం కోసం ఉచితంగా బియ్యం

ఇవ్వడం వస్త్రాలు పంపిణీ చేయడం కూడా జరిగిందని తమద్వారా వివరణ ఇస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఏమీ నిర్లక్ష్యం చేయలేదు, ప్రభుత్వం తన బాధ్యత నిర్వర్తించింది. గత ప్రభుత్వంగా మా తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి విధానంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు:— అధ్యక్షా, తెలుగు దేశం పార్టీ ఎప్పుడూ లక్షాధికారులను కోటీశ్వరులుగా చేయాలనే ధ్యేయం మాత్రం కాదు. కేవలం సన్నకారు, చిన్నకారు, పేద రైతాంగానికి ఆర్థిక సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఆనాడు కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పటికి కెలామిటీస్ వచ్చినప్పుడు కొన్ని స్ట్రింజెన్సీస్ పెట్టి, కొన్ని డైరక్షన్స్ ఇచ్చి హెక్టారుకు దాదాపు 400 రూపాయలు చిల్లర ఇవ్వాలని ఆదేశం ఇచ్చినప్పటికీ మొట్టమొదట 1984లో ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చినప్పుడు 600 రూపాయలు చిల్లర ఈ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఇస్తే ఇనాడు డైవర్షన్ ఆఫ్ ఫండ్స్ అని ఆరోపణ చేశారే. ఆనాడు కేవలం రైతులకు 2 కోట్ల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన నిధులు ఉంటే 24 కోట్ల రూపాయలు ఆర్థిక సహాయం సన్నకారు, చిన్నకారు రైతాంగానికి సబ్సిడీ ఎరువుల రూపంలో కాని విత్తనాల రూపంలో కాని— అనేక విధాలుగా తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం చెల్లిస్తే డైవర్షన్ ఆఫ్ ఫండ్స్ అని కొంత మంది మిత్రులు ఆరోపణ చేసారు. ఈనాడు మా ముఖ్యమంత్రిగారు నెల్లూరులో 8 కోట్లు మొట్టమొదటిసారిగా ఇచ్చారని అంటున్నారు. దానిని మేము కాదనడం లేదు. కాని గతంలో 1989లో భారీ ఎత్తున వరదలు వచ్చినప్పుడు 63 కోట్ల రూపాయలు ఎడ్‌హాక్‌గా మొదటిసారి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర చరిత్రలో విడుదల చేసిన కీర్తి ఒక్క శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారికే దక్కుతుందని అంటాను. మీరు అది కాదని అంటారా చెప్పండి. ఆనాడు 63 కోట్ల రూపాయలు వరద వచ్చినప్పుడు సహాయానికి విడుదల చేశారు. ఈనాడు ఈ గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో 1989లో సంభవించిన వరదలవల్ల రోడ్లు అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులలో ఉన్నాయని అన్నారు, మేము కాదని అనడం లేదు. ఇరిగేషను సోర్సెస్ అన్నీ దెబ్బతిన్నాయి. ఆనాడు తాత్కాలిక మరమ్మత్తులు వెంటనే చేబట్టలేక రింగ్ బండ్స్ వేసాము మైనర్ ఇరిగేషన్ టాంక్సుకు. పంచాయతీరాజ్ మినిష్టరుగారి దృష్టికి నేను తీసుకొని రావడం జరిగింది. మైనర్ ఇరిగేషన్ టాంక్స్ కాని పంచాయతీరాజ్ టాంక్స్ కాని ఈనాడు గండ్లుపడి ఉన్నాయి. వాటికి మీరు ఇంత వరకు నిధులు విడుదల చేయలేదు. ఇంకా టెండర్లు పిలవాలి. మేము ప్రారంభించిన శ్రమశక్తి కార్యక్రమం ద్వారా ఆయకట్టుదారులతో చేయించడం జరిగింది. దానిని మీరు అంగీకరిస్తారో లేదో మాకు తెలియదు. అంతకంటే మేము ఏమి చేసినా మీరు రద్దు చేయాలంటున్నారు కదా ? మేము కాదనడం లేదు. మీరు కాంట్రాక్టర్ల ద్వారా చేయించండి, మేము కాదనడం లేదు. ఏది ఏమైనప్పటికీ దయచేసి వెంటనే ఈ మరమ్మత్తులు చేబట్టాలి. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈ సభాముఖంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సన్నకారు, చిన్నకారు రైతాంగానికి సహకార

బ్యాంకు రుణాలు స్కీములో చెల్లించినవారికి మీరు రిబేట్ ఇస్తారా లేదా? ఆ విషయం మీరు ఎక్కడా సూచించలేదు. శ్రీ ఎ. ధర్మారావుగారు మాట్లాడుతూ వడ్డీ వ్యాపారస్థునిలాగ దానికి స్కీము పెట్టారని అన్నారు. మేము వడ్డీ వ్యాపారస్థులమో, ప్రజాసేవ చేసామో, రైతాంగాన్ని ఆదుకున్నామో ప్రజలే నిర్ణయించారు. (ఇంటరప్షన్స్)

ప్రజలు తీర్పు ఇచ్చారు, మేము కాదనడం లేదు. మేము అంగీకరిస్తాము. మిమ్ములను ఎన్నుకున్నారు. మీరు ఆ సన్నకారు, చిన్నకారు రైతాంగానికి మార్చి 31లోగా అప్పులు చెల్లించినవారికి రిబేట్ ఇస్తారా లేదా అనేది ఎక్కడా సూచించలేదు. మీరు సూచించకపోవడంవల్ల ఈనాడు మొత్తం శాతం వడ్డీతో వసూలుచేయడం జరుగుతున్నది. ఒకప్రక్కన జాతీయ స్థాయిలో నేషనల్ ఫ్రంటు అధినేత ప్రధానమంత్రి 10 వేల లోపు ఉన్న రుణాలు రద్దు చేసే యోజన ఉందని చెబుతున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జె. సి. దివాకరరెడ్డి :—6.5 శాతం వడ్డీ మాఫీ చేయాలనేది మేము చేసింది కాదు. మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మీ ప్రభుత్వం చేసిన ఉత్తర్వు అమలులో ఉంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— మేము కాదనడం లేదు అది మేము వసూలు చేసి కర్షక పరిషత్ ద్వారా రీఎంబర్సు చేస్తామని చెప్పి స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అదైనా మీరు చెప్పండి. గత ప్రభుత్వం చెప్పడంవరకే కాని అమలుచేయలేదని మిత్రులు సహకార శాఖామాత్యులు శ్రీ దివాకర రెడ్డిగారు అంటున్నారు. వారు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మాఫీచేసిన 6.5 శాతం వడ్డీ ద్వారా రావలసిన నిధులు మొత్తం ఆ సంస్థకు ఎడ్జస్టుమెంటు చేయలేదని వారు తమ స్టేట్ మెంటులో చెప్పారు. అంటే మాఫీ చేసారో, రాయితీ ఇచ్చారో వారి మాటే చెబుతున్నది. 40 కోట్లు పైచిలుకు ఎడ్జస్టుమెంటు జరిగింది, మిగిలినది కొంత బకాయి ఉంది. It is a book adjustment. It has to be made and that adjustment is a continuous process, which the Government has to take up.

అదేవిధంగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎంతో మహత్తరమైన శాసనం అని చెప్పి, రివల్యూషనరీ మెథడ్ అని చెప్పి అధికార వికేంద్రీకరణ అనే ఉద్దేశ్యంతో మండల వ్యవస్థను ప్రవేశపెడితే ఈనాడు ఆ మండలాలలో బంట్రోతులు లేరని, బిల్లలు లేవని, కూర్చోడానికి బల్లలు లేవని కొంతమంది చెబుతున్నారు. బల్లలు లేకపోవచ్చు, బిల్లలు లేకపోవచ్చు, ఒకప్రక్కన అధికార వికేంద్రీకరణ కావాలని మీ నాయకుడు శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారు చెప్పారు. ప్రజలకు అందుబాటులో ప్రభుత్వం ఉండాలని కాంగ్రెస్ పార్టి అధినేత శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ కూడా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. మేము ప్రవేశపెట్టిన మాండలిక వ్యవస్థలో ఏమైనా లోపాలు ఉంటే చక్కదిద్దండి. ఎక్కడో మారుమూల ఉన్న తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లకు సామాన్యుడు వెళ్ళలేడనే ఉద్దేశ్యంతో వారికి అందుబాటులో ఉండేవిధంగా మండల

వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేస్తే దానికి బిల్లు, బిల్లు లేదని రద్దుచేసేయోచన మంచిదికాదు నేను ఈ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. దానిలో ఏమైనా లోపాలు ఉంటే ప్రజలకు అనుకూలమైన విధంగా సరిదిద్దండి.

రెవిన్యూ విధానంలో - గ్రామాధికారులను రద్దు చేసారు, ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు చేయలేదని చెప్పి మీరు చాలా ఆరోపణలు చేసారు, మేము కాదనడం లేదు. మీరు గ్రామాధికారులకు పునరావాసం చేస్తామని అనేక విధాలుగా చెప్పిన సందర్భంలో వారు ఎంతో ఆశతో ఎదురు చూస్తున్నారు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో అది రూపొందించలేదు, ఆలోచిస్తామని అన్నారు. మీరు నిర్ణయం తీసుకుంటే స్పష్టంగా చెప్పండి, ఎందుకు వెనకాడతారు ? That shows your diffidence – you require some stringent decisions. నిర్దిష్టమైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటే చెప్పండి. మిమ్మలను పరిపాలించమని ప్రజలు మీకు అధికారం యిచ్చారు. నిర్ణయాలు తీసుకుంటే, whether good or right, go ahead with the right direction.

శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య) :— అధ్యక్షా తమకు తెలుసు. మేము వచ్చి నెల రోజులు అయింది, 5 సంవత్సరాలు పరిపాలించమని ప్రజలు ఓటు యిచ్చి గెలిపించారు. ఒక నెల రోజులలో అన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి, ఏ విషయం అయినా మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి అనే మాట బహుశా శ్రీ విద్యాధరరావు గారి లాంటి, బాగా అనుభవం ఉన్నటువంటి వారు మాట్లాడవలసిన మాట కాదు. ఏ నిర్ణయం చేయాలన్నా మేము ఆలోచిస్తున్నాము అనడం - అటు ఇటు తొట్రుపాటు లేకుండా జాగ్రత్తగా ఆలోచించి ప్రజా సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని చేయాలనే ఉద్దేశం తప్ప మరొకటి కాదు. కేవలం గత ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం చేసింది కనుక మేము దానిని రద్దు చేయడానికి వచ్చినవారం కాదు. మంచి నిర్ణయం అయితే కొనసాగిస్తాము, ఇంకా మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ప్రజలకు ఉపయోగం లేకుండా ఉండి అర్థరహితంగా ఉండి ఉంటే అటువంటివాటిని పునఃపరిశీలన చేసిన తరువాత ఒకవేళ అవసరమైతే రద్దు చేస్తాము తప్ప రాత్రి ఆలోచన వచ్చిందని తెల్లవారే సరికి కొట్టి అవతల పారవేయం.

దయచేసి నేను చెప్పేదేమిటంటే మీరు ఆలోచన చేసి చెప్పండి. మీకు 11—30 ఉ.
ఉన్న సూచనలు, మీరు ప్రతిపక్షంలో ఉండి లేక గత ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి నాయకులు చెప్పినారు కాబట్టి వినకూడదని మేము చెవులో దూది పెట్టుకోవడానికి రాలేదు. మీరు ఏమి చెప్పినా మంచి ఉంటే మీ దగ్గర నేర్చుకుంటాము, స్వీకరిస్తాము. మీ సలహాలు కూడా వింటాము, మనస్సులో పెట్టుకొని నిర్ణయాలు తీసుకుంటాము. నిర్ణయాలు చేయడంలో తొందరపడి చేయడానికి తయారుగా లేము, పూర్వాపరాలు ఆలోచించి ప్రజా సంక్షేమం ఆలోచించి తగిన నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— అధ్యక్షా, నేను ఆలోచించే చెబుతాను. నేను చేసేవి సూచనలే. ఏదో చేయండని చెప్పను. ఏమి చేసినా పొలిటికల్ డైరెక్షనుతో తీసుకోమని చెబుతున్నాను. కాని 5 రోజులలో తొందరపడి చేయమని చెప్పలేదు. ఈ గ్రామాధికారుల వ్యవస్థను అనాలోచనగా రద్దు చేశారని ఆరోపించడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తు ఊహించిన విధంగా జరగలేదు కాబట్టి లోటు కనపడుతోంది. కాదనడం లేదు గ్రామాధికారులు పీరికి వచ్చే జీతభత్యం సరిపోక పేద ప్రజలను వేధించుకుని తింటున్నారని, లంచగొండితనంకు ఆస్కారం కల్గుతుందని, వారికి సరిపడే జీతం యిచ్చి విలేజ్ అసిస్టెంట్సును నియమించాలనే ఉద్దేశ్యంతో దీనిని సర్వీసు రూల్సులో తీసుకుని వస్తే, యీనాడు యీ న్యాయ వ్యవస్థ వారి దృష్టిలో న్యాయం అని తోచి దీనిలో మార్పు తీసుకుని వస్తే యే విధంగా ఆటంకం కల్గుతుందో అదే విధంగా యీ వ్యవస్థలో మార్పు తీసుకునివస్తే అట్లాగే ఆటంకం కల్గుతుందని చెప్పడానికి నేను వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఈ విషయం సభలో కూర్చున్న సభ్యులందరకూ తెలుసు. ప్రజానీకానికి తెలుసు. రిక్రూట్‌మెంట్సు విషయంలో అవకతవకలు జరిగినాయని, వారికి కావలసిన మనుష్యులను తీసుకున్నారని ఆరోపణ చేస్తూ గవర్నరు ప్రసంగంలో పొందుపరచినారు. నిజంగా మేము ఆ విధంగా చేసి ఉంటే యిక్కడ కూర్చుని ఉండేవారము కాదు. అక్కడనే కూర్చుని ఉండేవారము. మా తెలుగు దేశం కార్యకర్తలు యువకులు కేవలం తెలుగుదేశం పార్టీకి సేవ చేసిన వారికే మెరిట్ అన్నారని, మాకు ఆ అవకాశం కల్గించలేదని ఆరోపణ చేసినారు. బస్సు కండక్టరును నియమించాలంటే 10వ క్లాస్ పాస్ అయి 78 పర్సంటు మార్కులు లోపు ఉన్నవారిని, అట్లాగే హరిజనునికి 68 పర్సంటు మార్కులు లోపు వచ్చిన వారిని తీసుకోలేదు. పోలీసు కానిస్టేబుల్ నియామకానికి గతంలో ఛాతి, ఎత్తు సరిపోదని ఎస్.పి. గారు అంటే కూడా ఆనాటి రాజకీయ నాయకులు సిఫార్సు చేస్తే వారిని నియమించిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. కాని యీనాడు ఫిజికల్ ఎన్‌డ్యూరెన్స్ టెస్టులు పెట్టడం జరిగింది. ఈ రకంగా 5 ఫిజికల్ ఎన్‌డ్యూరెన్స్ టెస్టులు పెట్టినారు. అదే విధంగా విద్యా సంస్థలలో సీట్లు కావాలంటే ఆఖరికి బి.ఇ.డి. ఐ.టి.ఐ. వీటన్నిటికి ఎంట్రెన్స్ టెస్టులుపెట్టి మెరిట్ ప్రకారం తీసుకుంటే యీనాడు లోపం జరిగిందని అన్నారు. ఒకవేళ లోపాలు జరిగితే చక్కదిద్దండి. కాని మెరిట్ పద్ధతిని రద్దు చేయకండి. అది మంచి పద్ధతి కాదు. ముఖ్యంగా యిరిగేషన్ గురించి చెప్పవలసి ఉంది. మేము పాలక పక్షంలో ఉన్నప్పుడు మిత్రులు మైసూరారెడ్డిగారి, దివాకరరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో యెంతో పెద్ద కంఠ స్వరంతో నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేసినారు. రాయలసీమకు అన్యాయం జరిగితే ఊరుకోమని, న్యాయం జరగాలని చాలా పెద్ద కంఠ స్వరంతో సూచనలు చేసేవారు. కాని యీనాడు ఆ స్వరం యేమి అయిందో, కాని యీ గవర్నరు ప్రసంగంలో తెలుగు గంగ తప్ప రాయలసీమకు ఉపయోగపడేది యేమీ పొందుపరచబడలేదు. మీరు చేసిన సూచనలు అమలు జరగడానికి ప్రయత్నం చేయండి.

అమలు చేయడానికి వీలులేకపోతే కనీసం రాయలసీమ వాసులకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పరిపాలనకు వచ్చిన తర్వాత వార్షిక ప్రణాళికలో యిచ్చిన పర్సెంటు నిధులలో 1 పర్సెంటు కూడా తగ్గించకుండా ఖర్చు కావడానికి ప్రయత్నం చేయండని రాయలసీమ సోదరులకు, పాలకపక్షంలో కూర్చున్న వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రైట్ కెనాల్ గురించి మైసూరారెడ్డి గారు ప్రస్తావించినారు. లెఫ్టు కెనాల్ గురించి ఉంది. బహుశ జానారెడ్డిగారు గుర్తు ఉన్నారు కాబట్టి లెఫ్టు కెనాల్ విషయం పొందుపరచడం జరిగింది, మైసూరారెడ్డిగారు గుర్తు లేక రైట్ కెనాల్‌ను పొందపరచలేదు అనుకుంటాను. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం కోసం కృషి చేస్తామని పొందపరచినారు. చాలా సంతోషం. ఈనాడు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు గురించి చెప్పినారు. చాలా సంతోషం. ఇండస్ట్రియలైజేషన్‌కు యిన్‌సెంటివ్స్ యిస్తామని, నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారంకు కృషి చేస్తామని పొందుపరచినారు, చాలా సంతోషం. ఈ విధానం గురించి తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం ఒక స్పష్టమైన జీఓను యివ్వడం జరిగింది. అనేకమైన యిన్‌సెంటివ్స్ యిస్తూ ఆగష్టు, సెప్టెంబరు మాసాలలో జీఓ యిస్యూ చేయడం కూడా జరిగింది. కేప్టివ్ పవర్‌స్ఫర్ ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్స్ అన్నారు. చాలా సంతోషం. దీనికి కూడా నా వ్యక్తిగత సూచన ఉంది. ప్రెస్ యింటర్వ్యూలో కూడా చెప్పడం జరిగింది. న్యూస్ ఐటెమ్‌లో కూడా రావడం జరిగింది. గ్రామాలలో యీ ఎస్టేట్స్ యివ్వడానికి కనీసం ఒక షిఫ్ట్‌కు కేప్టివ్ పవర్ యివ్వాలి. ఒక యూనిట్‌కు 3 రూ. చొప్పున చార్జ్ అవుతుందని సూచనప్రాయంగా తెలియజేయడం జరిగింది. మేము ప్రవేశపెట్టిన కార్యక్రమాలు అమలుచేస్తామంటే యిన్‌సెన్‌టివ్స్ చాలా అవసరం. పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందితేతప్ప రాష్ట్ర పేద ప్రజానీకానికి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు నెరవేర్చడం సాధ్యం కాదు. మీ ప్రభుత్వం దీనిని ఆలోచిస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. అదీ కాకుండా పవర్ జనరేషన్ మీరు ఒకసారి ఆలోచన చేస్తే మైసూరారెడ్డిగారు వారి స్టేటుమెంటులో చదివినారు. There has been a lot. heart throbbin statements about power. అని I do not deny. ఆ నాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ప్రయారిటీస్ సంక్షేమ కార్యక్రమాలకే యిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. మా మేనిఫెస్టోలో కూడా అదే వుంది. దీనికి ప్రాధాన్యం యిస్తూ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో ఆ నాడు ఒక మేధావి ఉన్నారు. వారు పెట్టింది మంచి పద్ధతి అనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ నాడు హైడ్రోజన్ రేషన్‌పై కాన్‌సంట్రేషను చేయడం జరిగింది. తాతారావుగారి ఘనత యెవరికి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అందరికీ తెలుసు.

ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రి జలగం వెంగళరావుగారు తీసుకునివచ్చిన విషయం మనందరికీ తెలిసిన విషయమే. తర్వాత దేశంలోనే కాదు ప్రపంచం అంతటా ప్రఖ్యాతి గడించిన వ్యక్తి. కేవలం హైడ్రో జనరేషన్ ద్వారా ఒక్కొక్క యూనిట్ 8 పైసలకు మనము ఉత్పన్నం చేసే స్థితిలో థర్మల్ యూనిట్‌కు 4 పైసలు ఖర్చు పెట్టడం మంచిపద్ధతి కాబట్టి ఈ రాష్ట్ర, నిధులు వేరే విధంగా

ఖర్చు పెట్టవచ్చునని హైడ్రోజనరేషన్ మీద కాన్‌సెంట్రేట్ చేయడం జరిగింది. 4 సంవత్సరాల నుంచి ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల ప్రాజెక్టుల్లో నీరులేని కారణంగా కొంత లోటు వచ్చింది. అదీకాకుండా రైతులను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారు తీసుకున్న నిర్ణయం కారణంగా 35 సంవత్సరాల పరిపాలన కాలంలో 3 లక్షల 35 వేల పంపుసెట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షను మీరుయిస్తే మేము 6సంవత్సరాలలోనే 5 లక్షల 30 వేలకు పైగా పంపుసెట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షను యివ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.
11–40 ఉ. మేము ఆరు సంవత్సరాలలో 5 లక్షల విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్సు యివ్వడం జరిగింది. కాని వ్యవసాయ రంగంలో మాన్‌సూన్ సరిగా లేనందువలన సరఫరా సరిగా లేకపోయి వుండవచ్చు, అది మీరు సరిదిద్దుతామని అంటున్నారు. చాలా సంతోషం. శ్రీ మైసూరారెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ముద్దునూరు గురించి వారు ఆందోళన చేశారని చెప్పారు. కాని యిక్కడ ఒక విషయం చెప్పవలసి వుంది. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ యన్. టి. రామారావుగారు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో ప్రాజెక్టు గురించి, పవర్ జనరేషను గురించి వారు చేసిన ఆందోళన గురించి కూడా ప్రస్తావించి ఉంటే నేను చాలా సంతోషించేవాడిని. ఏషియన్ బ్యాంకు ఎయిడ్ గత సంవత్సరములో వచ్చిందని వారు చెప్పారు. కాని ఏషియన్ బ్యాంకుకు ఎవరు సిఫార్సు చేశారో చూడండి అవి రికార్డులలోకిపోతే తెలుస్తాయి. మీరు యువశక్తిని గుర్తించారు. చాలా సంతోషం. కాని ఒక్క విషయం మీకు గుర్తుచేయదలచుకున్నాను. 5000 ఓట్లు లోపుతో 80 సీట్లు నిర్ణయించారు. అందువలన మీరు ఈ రోజున అటువైపు కూర్చోగలిగారు. మీరు యువకులకు ఉపాధి కల్పిస్తామంటున్నారు. అందుకు చాలా సంతోషం. కాని నేను కోరేదేమిటంటే సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు ద్వారా ఎంప్లాయిమెంటు జనరేషను అమలు చేయండి. గత అనుభవాన్ని బట్టి చూస్తే సెట్విన్ బసెస్ ప్రవేశపెట్టారు. ఇప్పుడు అటువంటి పథం వద్దు. వీటిని ఆర్.టి.సి. నెత్తిన రుద్దారు. కోట్లాది రూపాయలు నష్టము సెట్విన్ భారమువలన ఆర్.టి.సి.కి నష్టము వచ్చింది. విజ్ఞులైన ప్రొఫెసరు సుధాకరరావు గారు యిప్పుడు రవాణా శాఖామాత్యులుగా ఉన్నారు. వారు ఎకనమిస్ట్. వారు వీటన్నింటిని పరిశీలించితే అర్థము అవుతుంది. ఆర్.టి.సి.కి ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టము వచ్చిందో నేను వేరుగా చెప్పనక్కర లేదు. నేను పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ కమిటీ చైర్మనుగా వుండి పరిశీలించాను. సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెట్టండి. పేద ప్రజానీకానికి నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం చేయడానికి స్వయం ఉపాధి పథకాలు ద్వారా కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెట్టండి. అటువంటి కార్యక్రమాలు రూపొందించబోయే ముందు స్పష్టముగా ప్రజలకు అర్థము అయ్యేటట్లు ప్రకటించండి. త్వరలో ప్రకటించమనడం లేదు, ఆ మాట అంటే రోశయ్య గారు నెల రోజులు కూడా కాలేదు మేము వచ్చి అని అంటారు. మీరు అయిదారు మాసాలు తీసుకుని

ప్రకటన చేయండి. అంతేగాని అయిదు సంవత్సరాల కాలము తీసుకోకండి. అట్లాగ చేస్తే పరిస్థితులు యింకొక రకంగా మారే ప్రమాదం ఉంటుంది. వారి విధానాలు చాలా ప్రమాదకరంగా ఉంటాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు మెడ్యూల్డు కాస్టు, మెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్, సంక్షేమమే మా ధ్యేయం అన్నారు. చాలా సంతోషం, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం వీరి గురించి ఖర్చు పెట్టిన విషయంలో విద్యాధరరావు గాని మా పార్టీ అధినేత, ప్రియతమ నాయకులు శ్రీ యన్. టి. రామారావు గాని చెప్పనక్కర లేదు. ఆనాడు కేంద్రములో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే పరిపాలించింది. అప్పటి సోషల్ వెల్ ఫేరు మినిష్టర్సే చెప్పడం జరిగింది. ఎకనమిక్ టైమ్సులో చెప్పడం జరిగింది. 7వ ప్లాను ద్వారా ఈ రాష్ట్రము ఖర్చు పెట్టినట్లుగా ఏ రాష్ట్రము ఖర్చు పెట్టలేదని చెప్పడం జరిగింది. 7వ ప్లానులో సగము కంటే ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టినట్లుగా యితర రాష్ట్రాలలో అంటే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము పరిపాలించిన రాష్ట్రాలలో కూడా ఖర్చు పెట్టలేదని మనవి చేస్తున్నాను. మాట్లాడితే — పదిరికుప్పం, కారంచేడు, నీరుకొండ సంఘటనలు గురించి మిత్రులు చెబుతూ ఉంటారు. అక్కడ సంఘటనలు జరిగిన మరుక్షణమే అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారు పర్యటించి వచ్చారు. కుంటమంచిలో 67 యిండ్లు నాశనమై, కోట్ల రూపాయలు నష్టము జరిగితే మీ ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళారా? చిత్తూరు జిల్లా చారువాడపల్లిలో జరిగితే మీ ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళారా? అక్కడకు ముఖ్యమంత్రిగారు కదలి వెళ్లారా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. వారికి రిహాబిలిటేషను ఏక్టివిటీస్—గురించి ఏమైనా తలపెట్టారా? మీరు ఏదో మెడ్యూల్డు కాస్టు, మెడూల్డు ట్రైబ్స్ సంక్షేమం కోసం, వుమెన్ వెల్ ఫేరు గురించి చెబుతున్నారు. మీరు దాని గురించి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ప్రకాశం జిల్లాలో కందుకూరులో జరిగితే ఏమి చేశారు? బడాయిగడ్డ సంఘటన ఏమిటి? అది రెండు కుటుంబాల కలహాము అని తేల్చి పార వేశారు. మీరు దాటవేయ కుండా దానికి మీరు బాధ్యత తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విషయంలో యిప్పటి వరకు ఎవరినైనా అరెస్టు చేశారా? రిహాబిలిటేషను గురించి మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో చెప్పకుండా దాట వేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేసేది ఏమిటంటే—ఎక్కడైతే......

శ్రీ డి. శివరామరాజు :— అక్కడ పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు. మా పార్టీ తరపున డిప్యూటీ లీడరు గారు మాట్లాడుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండాలి కదా.

చైర్మను :— గతములో కొన్ని సాంప్రదాయాలు ఉన్నాయి. వాటి ప్రకారం పోతూ ఉంటాము.

Sri K. Vidyadhara Rao :—So, you won't to continue that.

చైర్మను :— కాంట్రవర్సీ వద్దు.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :— గతములో ఉన్నాయని చెప్పడం మంచిది కాదు. గతములో బడ్జెట్ మీద గాని, గవర్నరు గారి ప్రసంగము మీద గాని ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడినప్పుడు శ్రీ నందమూరి తారక రామారావు గారు కూర్చుని ఉన్నారు.

చైర్మను :— నేను కూడా యిదివరలో అపోజిషనులో ఉన్నాను. డిప్యూటీ లీడరుగా ఉన్నాను. కాంట్రవర్సీ వద్దు.

Sri K. Vidyadhara Rao :—This is too much. మీరు ఆ స్థానములో కూర్చుని ఆ విధంగా మాట్లాడవద్దు.

శ్రీమతి యం. లక్ష్మీదేవి (కళ్యాణ దుర్గ) :— వారు స్త్రీల మానభంగాలు గురించి చెబుతున్నారు. వారికి ఆ విధంగా మాట్లాడే హక్కు ఉన్నదా ? అని అడుగుతున్నాను.

చైర్మను :— విద్యాధరరావు గారూ; దయచేసి సబ్జెక్టు మీద మాట్లాడండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— జరిగిన అన్యాయాలకు మీరు ఏమి చేస్తున్నారు అని అడుగుతున్నాను. కనీసము మాట మాత్రమైనా రిహాబిలిటేషను కార్యక్రమాలు గురించి ఒక్క మాట కూడా ప్రస్తావించలేదు. ప్రభుత్వ పరంగా మీరు తీసుకోబోయే చర్యలు గురించి చెప్పండి. రాష్ట్రములో లా అండ్ ఆర్డరు లేదని చెబుతున్నారు. గతములో కాంగ్రెసు పార్టీయే కేంద్రములో ఉంది. 1986–87 1987–88, 1988–89 సంవత్సరాలకు సంబంధించి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ముద్రించిన జర్నల్స్ గురించి చెప్పండి. వారు ముద్రించిన జర్నల్స్‌లో ఎక్కడా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గురించి ప్రస్తావించలేదు. యిది ఎక్కడ న్యాయం ? ఏడు సంవత్సరాలు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పరిపాలించింది. ఎక్కడైనా, ఎప్పుడైనా ఆ సమయంలో కమ్యూనల్ రైట్స్ జరిగినవా ? జంట నగరాలలో ఏడు సంవత్సరాలు పరిపాలన కాలములో ఏనాడైనా మత కల్లోలాలు జరిగినవా? యిక్కడనే సభ్యులు అమానుల్లాఖాన్ గారు ఉన్నారు. వారిని అడగండి. మీ కుట్ర వలన మధ్యలో ఒక నెల రోజులు మేము అధికారంలో లేము ఆ నెల రోజులలో ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టము సంభవించిందో అమానుల్లాఖాన్ గారిని అడగండి. చెబుతారు. డిశంబరు 1988 లో జరిగిన అల్లరు ఏమిటి? అది కుల వ్యవస్థకు దారి తీసిన సంఘటనలని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి ఎవరు కారకులు అని నిర్ణయం చేసేందుకు శ్రీ కె.వి. యన్. సింగ్ కమీషను వేస్తే దానిని ఈ ప్రభుత్వము రద్దు చేసినది. వాస్తవాలు బయటపడతాయని రద్దు చేశారా ? 2400 మంది మీద కేసులు ఎత్తి వేస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించారు. ఇది ఏ విధంగా న్యాయమని అడుగుతున్నాను. Was there not an organised gang ? Was it not looting ? Was it not terrorism ? Was is not arson ?
11–50 ఉ. అటువంటి సందర్భంలో ఈనాడు 2,400 కేసులను ఎత్తి వేస్తామని అన్నారు. రాజ్యాంగము ఆర్టికల్ 14 ఏమంటుందంటే — ఈక్వాలిటీ ఆఫ్ లా అని అంది.

ఆర్టికల్ 14 వున్నా, మీకు ప్రజాస్వామ్యమన్నా విశ్వాసము లేదు. రాజ్యాంగమంటే విశ్వాసము లేదు. శాసన సభ అంటే విశ్వాసము లేదు. అటువంటప్పుడు, ఏవిధంగా 2,400 కేసులను ఎత్తివేశారని అడుగుతున్నాను ? ఆ పద్ధతిలో ఈనాడు గుంటూరులో రోడ్డు మీద వారి దోపిడీలు, దగాయిటీలు జరిగాయి. బస్సులను నిలిపి దోపిడీలు చేశారు, దానికి, ఈ 2,400 కేసులను ఎత్తివేయడానికి ఏమి తేడా అని అడుగుతున్నాను ? దీన్ని ఎత్తివేసినప్పుడు, దారి దోపిడీలు, లూటీలు పీటిని ఏవిధంగా అరికట్టగలారని నిలదీసి అడుగుతున్నాను ?

రెవిన్యూ శాఖా మంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):—గౌరవ ప్రతిపక్ష ఉప నాయకులు వారు పాపం ఎంత జబ్బు వున్నా అంత ఉద్రేకముతో మాట్లాడుతూ వుంటే....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:—నాకేమీ జబ్బు లేదు. By the grace of God I am alright. My doctors have said I have nothing.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:—I wish that he will be alright. ప్రజాస్వామ్యం గురించి వారేదో పాఠాలు చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ వుంటే.

చైర్మన్:—వారు ప్రతిపక్షములోకి వెళ్లారు. కొంచెము వింటాము, ..

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:—మేము అక్కడున్నప్పుడు ఏ పద్ధతిలో చెప్పామో అందరికీ తెలుసు, మీకూ తెలుసు. నేను మనవి చేసేది ఏమంటే వారు ప్రజాస్వామ్యము గురించి ఉపన్యాసాలు చేస్తూ వుంటే—సరే వింటాము. వారిని ఇంటరప్టు చేయడం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

వారేదో కేసులు ఎత్తివేశారని, దాని గురించి చెప్పినప్పుడు, కాస్త వారు అధికారములో వున్నప్పుడు ఏ పద్ధతిలో చేశారు, మేము ఖచ్చితమైన గైడ్ లైన్సులో ఏ పద్ధతిలో చేయడం జరిగిందో కాస్త వారు ఆలోచన చేసుకొని చెబితే బాగుంటుంది. లేకపోతే It will recoil either on him or the people.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:— రీకాయిల్ అవుతుంది అన్నారు, మిత్రులు సమరసింహారెడ్డిగారు. మరి రీకాయిల్ అవుతుందో ఏమవుతుందో నాకు తెలియదు గాని, ఒంగోలు ప్రెస్ మీటింగులో ప్రస్తావనకు వచ్చింది. వారు అనుకొన్నారో లేదో నాకు తెలియదు. కాని మరి వారు టనర్ పాప్ ఓపెన్ చేశారో లేదో నాకు తెలియదు, కాని, "చమడాలు వలుస్తాం, "సంగీతం పాడిస్తాం" అన్నారు? మేజువాణి పెట్టిస గీతం పాడిస్తారో వారే తేల్చాలి. (టి.డి.పి. సభ్యులు బల్లలు చరిచారు) వారు ఆ మాట అన్నారో లేదో కాని పేపర్లో మాత్రం వచ్చిందని అన్నాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy :—On a point of order. Because he has raised a point concerning me which is most irrelevant, I am raising a point of order. There is a ruling given by the Hon'ble Speaker that on the basis of a certain material appearing in the press, it cannot be said from any side on the floor of the House against a person. అని స్పీకరుగారి రూలింగు వుంది. ఆ రూలింగుని మీరు అప్హోల్డు చేస్తున్నారా లేక వారిని ఎలా చేస్తున్నారా? I would like to go on record because my name has been taken. దురదృష్టవశాత్తు, నేను చెప్పిన దాన్ని వక్రంగా చిత్రీకరించి ఒక పత్రికలో వ్రాసినంత మాత్రాన, దానిని ప్రతిపక్ష ఉపనాయకులు చెబితే If a corrupt official....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— నేను చెప్పిన దాన్ని అనలేదని చెప్పండి స్వామి.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— నేను చెప్పిన దాన్ని వక్రంగా చిత్రీకరించి, ఒక పత్రికలో వ్రాసినంత మాత్రాన, మిగతా పత్రికలను వెరిఫయి చేయకుండా దాన్ని చెప్పడంలో—దీని భావం ఏమో నేను చెబుతున్నాను. The press conference went in English language. What was said was: These corrupt officials who have been simply toeing the party lines in the district have brought everything in a shameful atmosphere to the entire administrative set up. If they don't give it up, they will have to face the music. అని అంటే, 'సంగీతం పాడిస్తాం' అని అర్థమా? If that is the way in which people understand the English language, I cannot help.

Chairman :—Mere paper statement is not an authenticated report. We cannot rely on it.

(Interruptions)

The Minister has said what all he has stated in the Press Conference. Let us not make a mess of it.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :—మిత్రులు సమరసింహారెడ్డిగారికి నేను చెబుతున్నాను. ఇంగ్లీషు మీకే కాదు. చాలా మంది ఇక్కడ అర్థం చేసుకో గలుగుతారు. నేను అన్నది మీరు అన్నారో లేదో కానీ పత్రికలో వచ్చింది చెబుతున్నాను, మీరు అనలేదని అన్నారు. సంతోషం.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఒక క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. ఈ వార్త మాట్లాడేది వారిద్దరే కాదు. చాలామంది మాట్లాడవలసిన వారున్నారు. మాట్లాడేటప్పుడు, రెఫరెన్సు కోసము ఫలాని పత్రికలో ఈ విధంగా వచ్చిందని అంటే,

అది నేరం అవుతుందా ? అయినప్పుడు, అది కాదయ్యా 'నేను అనలేదు' అని దాన్ని ఖండించే హక్కు వారికుంది కదా ? ప్రస్తావించడమే తప్పని తీసుకొని రావడం ఎంతవరకు భావ్యంగా వుంటుంది ? నేను ఎరిగినంతవరకు ఈ శాసన సభలో ఇట్లా ఎప్పుడూ జరగలేదు. ప్రస్తావించడం తప్పు ఎట్లా అవుతుంది ? దాన్ని ఖండించమనండి.

చైర్మన్ :—మిస్టర్ ఓంకార్ గారు, నేనుకూడా 22 సంవత్సరాల నుండి అసెంబ్లీలో వున్నాను. పత్రిక స్టేట్ మెంట్ తీసుకొని వచ్చి, కరెక్టు స్టేట్ మెంట్ అని చెప్పడం భావ్యం కాదు—The Minister himself h. s clarified that he never uttered it. No more di cussions on that.

(ఇంటరప్షన్)

మంత్రిగారు స్పెసిఫిక్ గా చెప్పారు. అట్లా అనలేదని అన్నారు. దే హావ్ టు ఫేస్ ది మ్యూజిక్ అని అన్నారు. అంటే......

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :—సమరసింహారెడ్డిగారు వారు మన రాష్ట్రానికి గౌరవ మంత్రిగారు. నాలుగు కాలాలపాటు గౌరవంగా వుండాలనే ఉద్దేశముతో చెబుతున్నాను. విద్యాధరరావుగారు ఏమన్నారంటే, 'టానర్ షాప్' అనేది మీరు మరచారు. వారు ఏమన్నారంటే 'అధికారుల చెమడాలు వలుస్తాం' అని అన్నట్టు చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదా ? క్లారిఫయి చేయండి. 'మ్యూజిక్' అనేది డిఫరెంట్ పార్ట్. మంత్రిగారు స్పష్టంగా పత్రికలో 'అధికారుల చెమడాలు వలుస్తాం' అని అన్నారు. అది వాస్తవమా, కాదా ? 'చెమడాలు' అనే మాట అన్నారు. ఈ చెమడాల వెంట మీరు ఎందుకు పడ్డారండి ?

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:— విద్యాధరనికి, విద్యాసాగరునికి నా మీద వున్న ప్రేమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను, నాలుగు కాలాలపాటు వుండాలని అన్నారు. వారు ఓపన్ అవ్ ఎడ్యుకేషన్ కదా మరి ఒప్పు కోవలసిందే. వారు పత్రికలో వచ్చిన దాన్ని ఇక్కడ సక్రమంగా చెప్పడం లేదు. నేను మొదటనే చెప్పాను అట్లా చెప్పలేదని పత్రికల్లో వచ్చింది ఏముంది? తెలుగు దేశం వాళ్లను చెమడాలు వలుస్తానని వచ్చింది. అధికారులను అనిరాలేదు ఇంక అంతకంటే పచ్చి అబద్ధం వేరే లేదు దానిలో అర్థం లేదని చెబుతున్నాను. ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు గారు, చంద్రబాబు నాయుడు గారు, రఘుమా రెడ్డి గారు వీరు ముగ్గురు ప్రకటనలు కూడా ఇచ్చారు? నేను తెలుగు దేశం వాళ్ల చెమడాలు వలుస్తానని. (ఇంటరప్షన్:)

నేను ఎప్పుడు కూడా గాదె క్రింద పంది కొక్కులని, ఎంగిలి మెతుకులు తినే కుక్కలని, అటువంటి భాషను ఎన్నడూ అనలేదు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగరరావు:—చెమడాలు వలుస్తామని పత్రికలో వచ్చింది ఒకవేళ తప్పు చెప్పివుంటే వుండవచ్చు అయితే అందుకు క్షమాపణ కోరుతున్నాను. అధికారులను కాదు, తెలుగుదేశం కార్యకర్త అని అన్నారు. అది అన్నారో లేదో చెప్పండి. వారేదో అన్నారని 'ఎంగిలి' మాటలు ఎందుకు మాట్లాడుతారు?

గౌరవ సభ్యుడు:—'జంగ్లీ' అనే మాట అన్‌కల్చర్ అవుతుంది, డోంట్ యూజ్ దట్.

Chairman:—He has clarified it, I don't allow anybody.

(ఇంటరప్షన్)

సమర సింహారెడ్డిగారు వారు చెప్పదలచుకొంది చెప్పారు. దాని మీద ఫరదర్ డిస్కషన్ వద్దు. టైం వృధా అవుతుంది…

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:— చెప్పలేదని చెప్పమనండి. నేను అడిగిన దాన్ని క్లారిఫయి చేయలేదు।

(ఇంటరప్షన్)

12.00 మ. ఛైర్‌మెన్ :—వారు యివ్వవలసిన యాంపుల్ క్లారిఫికేషన్ యిచ్చారు. ఇంక దానిపైన డిస్‌కషన్ వద్దు. దానివల్ల టైము వేస్టు అవుతుంది. గతములో యీ సభలో యిటువంటి ఇన్‌సిడెంట్సు మూలంగానే వాల్యుబుల్ టైము ఆఫ్ ది హవుస్ వృధా అయిపోయింది. అందువల్ల సభ్యులు యిక్కడ ఎవ్వరినీ ప్రొవోక్ చేయవద్దని కోరుతున్నాను.

(సర్వశ్రీ చంద్రబాబునాయుడు, అశోక్ గజపతిరాజు, వి. బాల్‌రెడ్డి గారలు లేచి నిలబడినారు.)

శ్రీ వి. బాల్‌రెడ్డి :— ఎంగిలి మెతుకులు తింటున్నారని ఆయన అన్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— మహమ్మద్ రజబ్ అలి లేచి నిలబడినారు.

ఛైర్మన్ :—రజబాలిగారూ కూర్చోండి. నేను నిలబడి సభ్యులను కూర్చోమని చెప్పినపుడు సభ్యులు కూర్చోవాలి.

(శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— మాట్లాడడానికి లేచినారు.)

ఛైర్మన్:—నేను రజబాలిగారికి మాట్లాడడానికి అవకాశము యిస్తున్నాను. ఇంక ఎవ్వరూ మాట్లాడవద్దు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలి (సుజాతనగర్):— అధ్యక్షా, అసలు మానుంచి కాస్త సలహాలు పొందవలసిన అవసరమూ, సమయస్ఫూర్తి తమకు ఉండాలి. ఈ సభలో ఉద్రిక్త వాతావరణం ఉందన్నపుడు తమయొక్క రూలింగు యిక్కడ

వర్తించాలి. వారు తెలుగుదేశం కార్యకర్తలను 'చమడాలు వలుస్తానని' అనలేదా అనేది వారు చెప్పాలి. ఇక్కడ సమస్య ఏమిటంటే పత్రికా ప్రకటనలు యిక్కడ ఉదహరించడం విషయంలో మన ప్రొసీడింగ్సు యిదివరకు ఉన్నాయి. తెలుగు దేశంపార్టీ వారిని చెమడాలు వలుస్తామని వారు అన్నారని; శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిపై ఆరోపణ ఉంది. అది నిజమా, కాదా అనేది ఉంది. ఇప్పుడైనా మంత్రిగారిని ఫరదర్ క్లారిఫికేషన్స్ పెంచకుండా ఆ మాటలను ఖండించమనండి.

చైర్మన్ :— తరువాత మంత్రిగారు ప్రెస్‌లో చెబుతారు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు అభ్యంతరం తెలుపుతూ లేచారు)

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, చెప్పినది చెప్పినానని చెప్పగల సత్తా నాకు ఉంది. చెప్పిన దానిని వారు ఒప్పుకుంటే వారు జవాబు చెప్పమనండి. తెలుగుదేశం కార్యకర్తలను చమడాలు వలుస్తాననే మాట నేను అనలేదు. కాని ఉద్యోగస్తుల తోలు వలుస్తానని వారి నాయకుడు అన్నారా? లేదా చెప్పమనండి.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— ముందుగా కాంగ్రెసువారిని కూర్చోమని చైర్మన్ చెప్పాలి.

చైర్మన్ :— సభ్యులు అధ్యక్షుని ఎడ్రస్ చేయాలి కాని సభ్యులను నేరుగా ఎడ్రసు చేయకూడదు. ఏమైనా విషయాలు ఉంటే విద్యాసాగరరావుగారు చెప్ప వచ్చును.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— అధ్యక్షా, యీనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్న లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో చూస్తే గత మూడు సంవత్సరాలుగా యీ రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డర్ లేదా తమరే చెప్పండి. తమరు ఇదే దృష్టిలో పెట్టుకొని యిక్కడ సభ్యులను కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారిమీద కూడా యీ బాధ్యత ఉంది. ఒక విధంగా చూస్తే యీనాడు రాష్ట్రంలో ఎన్నికల అనంతరం యీ విధంగా కోట్ల రూపాయల ఆస్తులు ధ్వంసము అవడమే కాకుండా ఎంతోమంది ప్రాణాలు పోయి, తమ ఇళ్లు పోగొట్టుకొని ఉన్నారు. ఇపుడు ఎంతో మందికి యిళ్ల స్థలాలు యివ్వడం జరుగుతోంది. కాని కోట్లాది రూపాయల తమ ఆస్తులను పోగొట్టుకున్నవారు ఉన్నారు, స్త్రీలమీద మానభంగాలు జరిగాయి. హత్యలు పగలే జరుగుతున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులు జరుగుతున్నాయని ప్రతిపక్ష నాయకులు అందరూ వెళ్ళి మన ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారిని కలిసినపుడు వారికి యీ లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో మెమోరాండం యివ్వడానికి వెడితే ఆ మెమోరాండం తీసుకొని తగిన చర్యలు తీసుకుంటామనిగాని, పరిశీలిస్తామనిగాని, నేరస్థులను శిక్షిస్తామనిగాని చెప్పేదిపోయి, మరి కోడెల శివప్రసాద్, ఇంద్రారెడ్డిగార్ల సంగతి ఏమిటి? అనడంలో అర్థం ఏమిటి? వారు బెదిరిస్తున్నారా? శ్రీ కోడెల శివప్రసాదరావు

గారినిగాని, ఇంద్రారెడ్డిగారికిగాని ఏమైనా జరిగితే వారిని కాపాడవలసిన బాధ్యత అధ్యక్షులవారిపై ఉంది. అట్లాగే మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారిమీద కూడా ఉంది. అధ్యక్ష స్థానంలో తమరు కూర్చున్నారు. కాబట్టి యీ శాసన సభ సభాపతిగా యిక్కడ సభ్యులకు రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత తమపై ఉంది కాబట్టి యీనాడు యీ యిద్దరి తెలుగుదేశం నాయకుల మీద ఏమైనా జరిగితే వారికి ఏమైనా ప్రమాదం జరిగితే...

శ్రీ కె. రోశయ్య:— అధ్యక్షా, ఒక పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్— ఏమిటంటే దయచేసి పెద్దలు గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వారు వెళ్ళినప్పుడు కోడెల శివప్రసాద్, ఇంద్రారెడ్డి గారల అంతు తేలుస్తామని వారు అన్నారని యిపుడు మీరు అంటున్నారు. దానిని మీరు ఉపసంహరించుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారి వద్దకు మీరు వెళ్ళ ఒక్కరే మాట్లాడ లేదు. మిగిలిన 10 మంది ప్రతిపక్షనాయకులూ ఉన్నారు. విద్యాధర రావుగారి లాంటివారు యీ సభలో మాట్లాడినపుడు జాగ్రత్తగా చక్కగా మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షాలవారి మాటలు వినలేదు, వారు యిచ్చిన మెమొరాండంమీద చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పలేదని వారు అంటున్నారు. ఆ ఆరోపణ కాకుండా కోడెల శివప్రసాద్ ఇంద్రారెడ్డి వారి సంగతి చూసుకుంటామని అన్నట్లు చెబుతున్నారు. కాని ఆ మాటలు ముఖ్యమంత్రి గారు అనలేదు. కాబట్టి హౌస్‌లోనే యిటువంటి ఆరోపణ చేస్తే ఎట్లాగు? కాబట్టి విద్యాధరరావుగారు దయచేసి ఆ మాటలను ఉపసంహరించుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారివద్దకు ఆయన ఒక్కరే వెళ్ళలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు వారి మాటలను సరిగా వినలేదు అనే ఆరోపణ అయితే, వారి మెమోరాండంపై చర్య తీసుకుంటామని చెప్పలేదనేది వారి ఆరోపణ అయితే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. కాని ముఖ్యమంత్రిగారు కె. శివప్రసాదరావుగారు, ఇంద్రారెడ్డిగారి సంగతేమిటని అన్నారని వారి అంతు చూస్తామని అన్నారని వారు అన్నమాటలను యీ సభా రికార్డుల నుంచి తొలగించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారిని అడగండి. మిగిలిన ప్రతిపక్ష నాయకులను కూడా అక్కడ ఉన్నవారికి అడగండి. హౌస్‌లోనే యిటువంటి ఆరోపణ చేయడం ప్రారంభిస్తే మనము ఎక్కడికి పోతున్నామనేది ఆలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు పొరపాటున కూడా శివప్రసాద రావుగారిని...

Sri K. Vidyadhara Rao:—If what I said is untrue and if I made an allegation, well, I do not mean. But, one thing is very clear:

(అంతరాయము)

12-10 మ. చైర్మన్ :—వారు అన్నది ఏమిటంటే ఎవరిని కూడా నేమ్ చేయలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—అసలు అభ్యంతరకరమైన విషయం ఏమిటంటే కోడెల శివప్రసాద్ రావు సంగతి ఏమిటి? ఇంద్రారెడ్డి సంగతి ఏమిటి? వారి అంతు చూస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. వారికి ఏమైనా జరిగితే

ముఖ్యమంత్రిగారిదే బాధ్యత అని ఆరోపణ చేశారు. దయచేసి రికార్డు పరిశీలించండి. ఆ మాట ముఖ్యమంత్రిగారి నోటినుంచి రాలేదు. రానటువంటి మాటను వారికి ఆపాదించి ఈ సభావేదిక మీద మాట్లాడడం న్యాయం కాదు. దయచేసి ఉపసంహరించుకొంటే గౌరవప్రదంగా వుంటుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :—అంతు తేలుస్తానని వ్యక్తిగతంగా అన్నారు అని అనలేదు కాని ...

(అధికార పక్ష సభ్యులనుండి అంతరాయము)

శ్రీ కె. రోశయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు అననటువంటి మాటను వారు అన్నారని మీరు అన్నారనేది ఇప్పుడు అంగీకరిస్తున్నారు. ఇది సబబేనా అని రూలింగ్ అడుగుతున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులనుంచి అంతరాయము)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :—లెట్ మి కంప్లీట్. ఐ యామ్ రిసైడింగ్ అన్నాను. తమరు వినిపించుకోవడం లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ రకమైన సంస్కారానికి తమద్వారా వారికి నమస్కారం చెపుతున్నాను. వారు చదువుకొన్నవారు, గౌరవనీయులు. అరె, ఒరె, తురె,—ఇవి ఎక్కడి భాషండీ?

చైర్మన్ :—వారు ఒప్పుకొన్నారు కదా. That portion will be deleted.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :—నేను ఎలిగేషన్ చేసి వుంటే—ఐ యామ్ రిసైడింగ్. కాని ఆనాడు ప్రతిపక్ష నాయకులు పత్రికా ప్రకటనల ద్వారా కాకుండా నాతో స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఇంద్రారెడ్డి, శివప్రసాద్ గురించి—వారి విధానం ఏమిటి అని స్పష్టంగా ప్రశ్నించడం జరిగిందని చెప్పాను; వారు బల్ల గుద్ది చెప్పారని చెప్పడం జరిగింది.

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి అంతరాయము)

ఈనాడు మా సోదరులు ప్రతిపక్ష శాసన సభ్యులకు ఎలాంటి ప్రమాదం జరగకుండా మీరు రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత శాసన సభాపతిగా ఉంది.

(అంతరాయము)

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి :—ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు లాఠీలు పట్టుకొని కొట్టండి అని అన్నారు.

చైర్మన్ (శ్రీ జీవన్‌రెడ్డిగారిని ఉద్దేశించి) :—ప్రతి దానిని సైడ్ టాక్ చేయకండి. This is not a public platform to speak as you like. You have to take the permission of the Chair. I am sorry.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :—Sir, he said that he is rescinding what he has said. If he says it, then there ends the matter. It is all.

Sri K. Vidyadhara Rao :—I am rescinding it. The names of Indra Reddy and Siva Prasad were mentioned.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :—Sir, mentioning is different and what he has said is different.

శ్రీ కె విద్యాధర రావు :— శాసన సభ్యుల అపహరణ విషయానికి వస్తే అది సక్రమంగా ముగిసింది. అందుకు మనందరం సంతోషంతో ఉన్నాం. కాని వాస్తవంగా పాలక పక్ష సభ్యులు మిత్రులు విఠల్ రెడ్డిగారిని అయితేనేమి, ఇటు వెంకటేశ్వర రావుగారిని అయితేనేమి అపహరించిన వారు పత్రికల ద్వారా అయితేనేమి, ఇక్కడ వున్న మిత్రులు వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పిందాని ప్రకారం అయితేనేమి — మేము అపహరించిన వారిని వదలిపెట్టింది ప్రభుత్వ వైఖరివల్ల కాదు, ప్రజలు మీ పట్ల చూపించిన అభిమానం వల్ల, మీ మంచి తనంవల్ల, గుడ్ విల్ వల్ల వదలిపెట్టామని నక్సలైట్లు స్పష్టంగా చెప్పారు. ప్రసాద్ అనే దళం లీడర్ పేపర్ స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చిన సందర్భం వుంది. అట్లాగే శంకర్ అనే అతను ఇచ్చిన పేపర్ స్టేట్ మెంట్ ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను మనవిచేసేది దయచేసి మా శాసన సభ్యుడు, మీ శాసన సభ్యుడు అనే సమస్య లేకుండా ఈనాడు ప్రజా ప్రతినిధులు రాజకీయాలలో మంచి వాతావరణం కలగ జేసే విధంగా చట్టబద్ధంగా శాంతిభద్రతలను కాపాడేందుకు శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన బాధ్యత వుందని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు ఉపసంఘం వేశారు. అందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. ఉపసంఘం వారు కూడా రాష్ట్రంలో చక్కగా శాంతి భద్రతలను కాపాడేందుకు కృషి చేస్తారని వారికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. శాంతి భద్రతలను కాపాడవలసిన బాధ్యత పోలీసులపై ఉంది. పోలీస్ కానిస్టేబుల్స్‌గానీ హెడ్ కానిస్టేబుల్స్‌గానీ ఫీల్డులో శాంతిభద్రతలు కాపాడాలి. జరుగుతున్న దొంగతనాలు, అరాచకాలు అరికట్టవలసిన వారు వారే. కాని వారి జీతభత్యాలు చూస్తే హెడ్ కానిస్టేబుల్‌కు బస్ కండక్టరు, నర్సు జీతాలకన్నా తక్కువ వుంది.

గౌరవ సభ్యులు :— మీరు ఎందుకు చేయలేదు ?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :—వినకుండానే కంగారు పడితే ఎట్లా ? ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో సమానంగా జీతభత్యాలు ఇస్తా మంటున్నారు మీకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పట్ల చూపిస్తున్న ఉదారతకు సంతోషం. కాని వివిధ ఉద్యోగుల మధ్య వివక్షత చూపించకుండా ప్రభుత్వోద్యోగులందరికి జీతభత్యాలు పెంచే విషయంలో సమానంగా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాములో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకు పే రివిజన్ కమిషన్ వారు ఎక్కువ సదుపాయాలు కలుగ జేయడం జరిగింది. ఇంకా కొన్ని కోరికలు వుండిపోయాయి. అన్ని కోర్కెలు

అదేవిధంగా ప్రభుత్వపరంగా కొన్ని విషయాలు బయటకు వస్తూ వున్నాయి, గవర్నర్ ప్రసంగం ద్వారా, సింగిల్ విండో నిర్ణయం రీ ఎగ్జామిన్ చేస్తామని అంటున్నారు. కిలో రెండు రూపాయలకు బియ్యం పథకాన్ని కంటిన్యూ చేస్తామని అంటున్నారు. కంటిన్యూ విషయంలో సబ్సిడైజ్డు ప్రైసెసు అంటున్నారు. ఎంత సబ్సిడీ? రూ. 2.50, రూ. 2.25 ఇందులో ఎంత? కమ్ అవుట్. వుయ్ ఆర్ హియర్ టు హెల్ప్. కన్‌స్ట్రక్టివ్ అపోజిషన్‌గా వుండదలచుకున్నాము. అతివాద ప్రతిపక్ష పార్టీ పాత్రను మేము నిర్వహిస్తాము. ఆంధ్ర దేశ సర్వతోముఖాభివృద్ధికి, ఎంప్లాయ్‌మెంట్ జనరేషన్‌కు ఏది ఉపయోగమో, కాదో పరస్పర చర్చల ద్వారా పోవాలే తప్ప ఒక బోల్డు స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చి, సబ్సిడైజ్డు ప్రైసెస్ కంటిన్యూ చేస్తాము అంటూ, ఆ ప్రైసెస్ ఎంతో చెప్పకుండా జరిగిన వ్యవహారం వుంది. అది చాలా కోపతాపాలకు దారి తీస్తుంది. ప్రజలు ముందర మేము కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం రేట్లు పెంచుతాము అంటే, ఈనాడు వారి కోపతాపాలకు గురి కావలసి వుంటుంది. అందుకని ఇలా చెప్పడం ఇష్టం లేదు. స్లోగా క్రొత్త ప్రభుత్వం కొన్ని పథకాలను తగ్గించింది. స్లోగా క్వాంటిటీ తగ్గిస్తారా, లేక రేటు పెంచుతారా, ప్రజల ముందు చెప్పండి. అంతే తప్ప కంటిన్యూ చేస్తాము అని చెప్పే మాట సరిగా లేదని మాత్రం చెప్పదలచుకున్నాను. అదే విధంగా హౌసింగ్ స్కీము గురించి శ్రీ విద్యాధరరావు గారు ప్రస్తావించారు. ఈ విషయం చర్చకు వస్తుందో, లేదో నేను చెప్పలేను. చర్చకు రావాలని నేను కోరాను. ఇతర కమిటీలలో చెప్పాను. హౌసింగ్ స్కీమును ఒక్క కలం పోటుతో ఆపు చేశారు. అన్ని జిల్లాలకూ ఆదేశాలు వచ్చాయి. ఫర్‌దర్ కన్‌స్ట్రక్షన్ జరగడానికి వీలులేదని ఆదేశాలు వచ్చాయి. ఏమయినా యిర్రెగ్యులారిటీస్ వుంటే సరి చేయవలసిందే. మంత్రులు ప్రభుత్వపరంగా మాట్లాడుతూ, ఇక్కడ ఒక ఇల్లు, ఇక్కడ ఒక ఇల్లు ఆ విధంగా వున్నాయని చెప్పడం జరిగింది. అటువంటివి తీసివేయండి. యిర్రెగ్యులారిటీస్‌ను తొలగించవలసిందే. కానీ ఆ పేరు మీద మొత్తం గృహ నిర్మాణ పథకాన్ని ఆపు చేసే పరిస్థితి మంచిది కాదు. బెనిఫిసరీస్ డబ్బు కట్టారు. పాత ఇళ్ళను పడగొట్టుకున్నారు. కొన్ని చోట్ల పునాదులు, గోతులు త్రవ్వారు. రాబోయేది ఎండాకాలం, ఆ తరువాత వచ్చేదే వర్షాకాలం. ఇప్పుడేమో ఆపు చేశారు. ఇర్రెగ్యులారిటీస్ వుంటే, వాటిని కరెక్టు చేయడానికి మేము అంగీకరిస్తామే తప్ప, గత ప్రభుత్వం చేసిన పక్కా గృహనిర్మాణ పథకానికి అంతరాయం కలిగితే అంగీకరించం.

గృహనిర్మాణ శాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. రంగారావు):—అధ్యక్షా, ఒక చిన్న మనవి. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ, ఆ పథకాన్ని ఆపు చేశామని చెప్పడం జరిగింది. ఏ పరిస్థితులలోనూ గృహ నిర్మాణ పథకాన్ని ఆపు చేసే సమస్య లేదు. వారు మాట్లాడుతూ, ఎక్కడయినా యిర్రెగ్యులారిటీస్ జరుగుతే వాటిని పరిశీలన చేయడం మంచిదని అన్నారు. ప్రతి జిల్లా నుండి కూడా, పక్షపాత ధోరణితో ఎలాట్‌మెంట్ జరిగిందని, అందువలన పరిశీలన చేయ

వలసిందిగా ప్రజా ప్రతినిధుల నుండి, ఫిర్యాదులు రావడం వల్ల, ఆ మేరకు తాత్కాలికంగా గ్రౌండ్ కానటువంటి, ప్రారంభించనటువంటి ఇళ్ళ విషయంలో వారం పది రోజుల్లో పరిశీలన చేసి, పక్షపాతం లేకుండా చేయడానికి మేము ఆదేశాలు యిస్తామని చెప్పడం జరిగిందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, గ్రౌండ్ అంటే అర్థం ఏమిటి? మనం అసలు పాయింటుకు వద్దాం.

శ్రీ కె. రంగారావు:— గ్రౌండ్ అంటే, యింకా ప్రారంభించనటువంటివి. ఈ విధంగా ప్రశ్న దానికి అర్థం ఏమిటి అంటే ఎలా? ప్రతి దానికి అర్థం వుంటుంది. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే ఇప్పటివరకూ పునాదులు వేయకుండా, ప్రారంభించనటువంటి స్కీములను గ్రామాలలో మీరు ఆపు చేయండని చెప్పడం జరిగింది. ఇంతకుముందే ప్రారంభించి కొంత మేరకు కార్యక్రమం జరుగుతూ వుంటే వాటిని మాత్రం కంటిన్యూ చేయండని మేము చాలా స్పష్టంగా చెప్పాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, వారి ఆర్డర్ కాపీ నా దగ్గర వుంది. ఇంత వరకూ గ్రౌండ్ చేయనివి ఎన్ని రోజుల్లో గ్రౌండ్ చేస్తారో చెప్పవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:— అధ్యక్షా, కరెక్టు ఆన్సర్ చెప్పమనండి.

శ్రీ డి. చిన మల్లయ్య (ఇందుర్తి):— అధ్యక్షా, ఫిర్యాదులు ఎక్కడయితే అందాయో అక్కడ పరిశీలన చేయాలి. ఫిర్యాదులు లేని చోట, జిల్లాల వారీగా ఆపుచేసే విధానం ఏమిటండి?

మిస్టర్ స్పీకర్:— గ్రౌండ్ చేయకుండా, అంటే యింకా గునపం వేయకుండా వున్నవి ఎన్ని వున్నాయో చెప్పండి.

శ్రీ కె. రంగారావు:— అధ్యక్షా, నాకు సమాధానం యివ్వడానికి అవకాశం యిస్తే సమాధానం చెబుతాను. నేను తమ ద్వారా మనవి చేసేది ఏమిటంటే పునాదులు తీసి, దానికి సంబంధించిన మెటీరియల్ కలెక్టు చేసి వుంటే, ఆ నాడు మేము ఆదేశాలు యిచ్చే నాటికి ఆ పనులు చేసి వుంటే ప్రారంభించ డానికి అభ్యంతరం లేదు. కానీ, డబ్బు కట్టించుకొని, మంజూరు చేయవలసిందిగా నోటిఫికేషన్ అప్రూవల్ కూడా అలాంటివి మీరు ఆపు చేయండని ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రతి జిల్లా నుండి ఎవరో ఒకరు ఫిర్యాదు చేశారు. అన్ని జిల్లాల నుండి కూడా ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. వాస్తవమా కాదా అనేది పరిశీలన చేసి, తదుపరి మంజూరు చేసిన వారిని రద్దు చేయడం జరుగుతుంది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో ఇళ్ళ స్థలాల పంపిణీ నిష్పక్షపాతంగా జరిగింది. ఏ పార్టీ అయినా, ఏ కులం అయినా, అర్హత కలిగిన వారికి యిచ్చాము. మరలా గ్రామాన్ని యూనిట్‌గా తీసుకొని, అక్కడ ఏ నాలుగో, మూడో,

తీర్మానంలంటే ఆర్థిక పరిస్థితిని బట్టి నిర్ణయం తీసుకోవలసివుంటుంది. రాష్ట్ర ప్రగతి, పేద ప్రజల సంక్షేమం ముఖ్యం కాబట్టి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని బట్టి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోంది. కాని ప్రభుత్వం ఇవ్వగలుగుతుందని మీరు ప్రకటించారు కాబట్టి కొంత మంది ఉద్యోగులకు ఇచ్చి మరికొందరికి ఇవ్వకుండా వుండకూడదని, వివక్షత చూపితే కొంతమంది మీపై కత్తికట్టి వుంటారని హెచ్చరిస్తున్నాను, గుర్తుచేస్తున్నాను అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలో ఎలాంటి ప్రగతి లేదు, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఆర్థిక వ్యవస్థను ఛిన్నాభిన్నం చేసిందని మిత్రులు మైసూరారెడ్డిగారు చెప్పారు. పత్రికా ప్రకటనలు కూడా చాలా జరిగాయి. పెద్దలు చెన్నారెడ్డిగారిని, పెద్దలు రోశయ్యగారిని సభాముఖంగా ప్రశ్నించదలచు కొన్నాను. 1982 వరకు 35 సంవత్సరాల పాటు రాష్ట్రాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలించింది. అప్పటినుంచి ఏడు సంవత్సరాలు తెలుగుదేశం పార్టీ పరిపాలించింది. ప్రభుత్వ పాలుపరి ఆదాయం గత 8 సంవత్సరాలుగా వున్నట్టు గతంలో ఏ విధంగా వుందో మీరు శ్వేతపత్రంలో చక్కగా ప్రకటించి శాసన సభలో పెట్టండి, మనం చర్చిద్దాం అని మనవిచేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ......

(అంతరాయము)

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు):— అధ్యక్షా, తమ ద్వారా సోదర శాసన సభ్యులు విద్యాధరరావుగారిని ఒక చిన్న క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:— మేము క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వవలసిన పనిలేదు. మేము మంత్రులము కాదురా నాయనా క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వడానికి. ఐయామ్ ఇన్ ది అపొజిషన్.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:— వారికి నా పట్ల సోదర భావం వుంది. అందువల్ల అడుగుతున్నాను. 35 సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందని వారు మాట్లాడినప్పుడు నేను లేవవలసి వచ్చింది. లేకపోతే లేచేవాణ్ణి కాదు. 35 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వంలో వున్నాక మేము అధికారం కోల్పోయాము. అందువల్ల అపోజిషన్ లో వున్నప్పుడు ట్రెజరీ బెంచ్ వారితో పదయినా మాట్లాడా లంటే చాలా ఆలోచించాము. ఎందుకంటే ఏది మాట్లాడితే మా మీదే పడు తుందని ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకొని చాలా జాగ్రత్తగా మాట్లాడాము. కాని మీరు ఏడు సంవత్సరాలు అధికారంలో వుండి ప్రతిపక్షంలోకి వచ్చిన వెంటనే దెప్పడం మొదలు పెట్టారు. మా పాపాలు మా నెత్తినే వేశారని జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. మీరు మమ్మల్ని నిరేదించవచ్చు. మాకు కొంత సమయం కావాలి. అలా కాకుండా ఇప్పుడే ఏమని నిందించినా మీ కళ్లు పోతాయని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:— నేను చెప్పలేదు నాయనా. అధ్యక్షా, ఇక 1982–88 లో తెలుగుదేశం పార్టీ పరిపాలనను చేపట్టినప్పుడు మన వార్షిక ప్రణాళిక రూ. 564 కోట్ల 45 లక్షలు వుంటె ఈ నాడు 1300 కోట్ల చిల్లరకు

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పెంచిందని మనవిచేస్తున్నాము. ఈ నాడు వార్షిక ప్రణాళిక వెయ్యి కోట్లకు పైగా వున్న రాష్ట్రాలు భారత దేశంలో ఎన్ని వున్నాయి? అందులో ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఒకటని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక నిధుల సమకూర్పే విషయానికి వస్తే 1982–83 లో ఎక్సయిజ్ ద్వారా కేవలం 200 కోట్ల ఆదాయం వుంటే ఈ నాడు 670 కోట్ల రూపాయలకు పెంచాము. అలాగే వాణిజ్య పన్నుల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం 381 కోట్లు వుంటే ఈ నాడు దాదాపు 1220 కోట్ల రూపాయలకు పెంచుకొన్నాము. ఇక ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మొట్టమొదటి మూడు సంవత్సరాలలో కేవలం 1558 కోట్ల 47 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు. అప్పుడు సగటున మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అందిన సహాయం 36 శాతం ఉంది. అలాంటిది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రాగానే దానిని 28.9 శాతానికి తగ్గించారు ఆఖరు రెండు సంవత్సరాలలో. అయినప్పటికీ ఆఖరి రెండు సంవత్సరాలలో 1890 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది.

12–20 గం. ప. మూడు సంవత్సరాలలో రూ. 1550 కోట్లు ఆఖరి రెండు సంవత్సరాలలో ఖర్చు చేశామని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా 6వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేవలం రూ. 3,100 కోట్లు అప్రూవ్ అయి ఉంటే, 7వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రూ. 5,200 కోట్లకు పెంచాము. అంతేకాకుండా, యీనాడు దాదాపు 6 వేల కోట్లు పైచిలుకు ఖర్చుచేస్తూ, లోటు బడ్జెట్ అని మిత్రులు శ్రీ వైసూరారెడ్డిగారు అన్నారు పరిపాలనలో ఇది కంటిన్యుయస్ ప్రాసెస్. మరి 500 కోట్లు అని అంకెలు కడుతున్నారు. కేంద్రంలో పరిస్థితి చూస్తే నా నోటితో చెప్పలేను. ఇంటర్నేషనల్ డెట్ ఈనాడు వడ్డీ, వడ్డీ కింద ఫారెన్ ఎక్స్చేంజిని చెల్లిస్తూ, ఎక్కువ డబ్బును అప్పుకింద కట్టడానికి సరిపోని స్థితి ఉంది. ఆనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రగతి కోసం, పేద వాడి సంక్షేమం కోసం నిధులు ఖర్చు చేసింది. ఖర్చు పెడుతూ పోతుంది. ఈనాడు కేవలం అంకెల గురించి లేదా లోటుపాట్లు అనే పదేపదే ప్రస్తావించడం మంచిది కాదు. మాదగ్గర నిధులు లేవని ప్రజలకు ఏమి చేయలేమని చెప్పితే ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు. ఈనాడు కేవలం అధికారంలోకి వచ్చాము కాబట్టి గత ప్రభుత్వం చేసినవి పరిశీలించకుండా రద్దు పరచుకుంటూ కాలయాపన చేయడం మంచిది కాదు. మేము చేసిన లోటుపాట్లను పరిశీలించండి చర్యలు తీసుకోండి కాదనడంలేదు. దానితో ప్రభుత్వ సమయాన్ని ముగించకుండా దయచేసి నడపాలని, మీరు తీసుకోగల చరిత్రాత్మకమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలన్నిటికీ కూడా మా పార్టీ యొక్క సహకారం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు ఒక విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. కేవలం పాలక పక్షానికి ప్రతిపక్షానికి 3 శాతం ఓట్లు తేడాయని గుర్తించుకొని పరిపాలించవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతూ నాకు అవకాశాన్ని ఇచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు చెప్పుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):— అధ్యక్షా, కొత్త శాసన సభ నూతన సంవత్సరంలో నూతన ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఏర్పడింది.

ఆ ప్రభుత్వానికి మొదట నా శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యంలో సాధారణంగా ప్రభుత్వాలు మారుతుంటాయి. ప్రజలకు ఇష్టం లేనప్పుడు ఒక ప్రభుత్వాన్ని దించి మరొక ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకోవడం అనేది మన దేశ చరిత్రలో చూస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలో చూశాము, అలాగే కేంద్రంలో చూస్తున్నాము. ఈ పరిణామం మంచిదే. ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఎన్నికైన ప్రభుత్వం ప్రజలు ఇచ్చినటువంటి అధికారం మేరకు తమ పార్టీ కార్యక్రమం మేరకు పరిపాలన కొనసాగించడం సహజం. కాని జరిగినటువంటి మార్పు మాత్రం అంతా సంతోషంగానే జరిగిందని గవర్నరుగారి ప్రసంగం ద్వారా యీ సభకు తెలియచేయబడింది. కాని ఒక విషయం మనమందరం గుర్తించుకోవాలి. ప్రభుత్వ పక్షంగాని, ప్రతిపక్షంగాని దేశంలో మొట్టమొదటిసారి సాధారణ ఎన్నికలలో ఒక వెయ్యి పోలింగు బూతులలో రీపోలింగు జరిగితే, ఒక్క ఆంధ్రదేశంలోనే 600 పోలింగు స్టేషన్స్‌లలో రీపోలింగు జరిగింది. ఇది అక్కడ, ఇక్కడ కూడా ఆందోళనకరం కావాలి. మనమంతా చర్చించాలి. ఇటువంటి మార్గాన ప్రజాస్వామ్యాన్ని అభివృద్ధి చేస్తామని పాలక పక్షం అనుకున్నా, ప్రతిపక్షం అనుకున్నా, ఇందులో ఎవరిది ఎంత బాధ్యత అని నేను చెప్పడానికి యీ విషయం ఉపహరించడం లేదు. కాని జరిగే మార్పులు ప్రజాస్వామ్యంలో, ప్రజల అభీష్టానికి అనుకూలంగా జరగాలి తప్ప ఎన్నికలు హింస, రిగ్గింగు, రీపోలింగు జరిగేటటువంటి పరిస్థితినుంచి మనం బయటపడే వైపు ఆలోచన కొనసాగించాలని ఉద్దేశంతో యీ సమస్యను మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తేదలచుకున్నాను. అధ్యక్షా, ప్రభుత్వపరంగా ఇవాళ యంత్రాంగంలో ముఖ్యంగా ఎగ్జిక్యూటివ్స్‌లో ఇన్ సెక్యూరిటీ ఉందని, సెక్యూరిటీని తీసుకురావడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నామని భయాందోళన లేకుండా అధికార యంత్రాంగం పని చేసేటటువంటి రోజు రావాలని కోరుకుంటున్నామని గవర్నరు ప్రసంగం ద్వారా తెలియచేశారు- సంతోషమే. కాని, అదే సందర్భంగా మళ్ళీ మీ పరిపాలనలో ఒక భయోత్పాతమైన వాతావరణం అధికార యంత్రాంగానికి రాకూడదు. మన పాలసీలను ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి అధికార యంత్రాంగానికి స్వేచ్ఛ ఇవ్వాలి. కొందరు ఎవరైనా తప్పు చేస్తే వారిని దండించాలి. ప్రభుత్వాలు మారితే యంత్రాంగం మొత్తం మళ్ళీ మారుతూ ఉంది. క్రింది నుంచి పైదాక అనేటటువంటి అభిప్రాయం సృష్టించకుండా యీ మార్పులు జరిగితే మంచిదని కూడా నేను మీద్వారా ప్రభుత్వ పక్షానికి తెలియచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం మారింది - తమ విధానాలను చెప్పుతున్నారు- చాలా వాటిని రీఎగ్జామిన్ చేస్తున్నామని చెప్పుతున్నారు. చాలా ఆందోళన కలిగించేటటువంటి అంశం కూడా రీఎగ్జామిన్ చేస్తున్నామని గవర్నరు ప్రసంగం ద్వారా తెలిసింది. నేను యీ సభద్వారా ప్రభుత్వానికి ఒక విషయం తెలియచేయదలచుకున్నాను. మంచివైపా? చెడువైపా? ఎక్కడ? ఈ రీఎగ్జామినేషన్? ఉదాహరణకు- మండల వ్యవస్థ ఉన్నది—ఈ మండల వ్యవస్థ ఏ కారణం వల్ల ఉద్భవించినా ఇవాళ అది పని చేస్తూ ఉంది. దాని కోసం కొంత ఖర్చుచేయబడింది. గతంలో చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు తాలూకాలను పెంచారు. రామారావుగారు మండల వ్యవస్థను తీసుకొచ్చారు ఇలాగా 1100 చిల్లర మండలాలున్నాయి. వాటిని కుదించడానికి చేసే ప్రయత్నం వల్ల

చాలా నష్టానికి కష్టానికి ఆంధ్రదేశంలో దారి తీస్తుందని, ప్రజల యొక్క కోపతాపాలకు నూతన ప్రభుత్వం గురికాక తప్పదనో అభిప్రాయంతో నేను వారికి మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇవాళ 1100 మండల కేంద్రాలలో పోలీసు స్టేషన్స్ వచ్చాయి. అట్లాగే, మండల ఆఫీసులు వచ్చాయి. ఇతర మార్కెటింగు సౌకర్యాలు కలుగజేయబడ్డాయి. పరిసర ప్రాంతాలలో భూముల వాల్యుయేషన్ పెరిగింది. టౌన్‌షిప్‌లు పెరుగుతూ వున్నాయి. ఈ 1100 మండల కేంద్రాలను అభివృద్ధి చేయడానికి నూతనంగా ఏర్పడిన ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ అభిప్రాయాన్ని కలిగించడం సరైంది. రీ ఎగ్జామినేషన్ అనేది మండలాలను స్ట్రెంగ్తెన్ చేయడానికి, లోటుపాట్లను సరిదిద్దడానికి చేస్తే చాలా మంచిది. చాలా అనుభవం ఉన్నవారు, 35 ఏళ్లు పరిపాలించిన వారు, తిరిగి ఆంధ్రదేశంలో అధికారంలోకి వచ్చారు. తిరిగి మళ్లీ కొత్త కొత్త నిర్ణయాలు తీసుకునేముందు చాలా లోతుగా పరిశీలించాలని నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పటేల్, పట్వారీ, కరణాలు, మున్సిఫ్ వ్యవస్థను రద్దుచేసి ఆంధ్రదేశంలో ఒక కొత్త వ్యవస్థను తీసుకురావడం జరిగింది. మరొక యంత్రాంగాన్ని సృష్టించి అనేక మందికి ఇబ్బందులు కలిగించినటువంటి మాట వాస్తవమే.

12-30 గం. మ. వాటిని సరిచేయాలి. అది ఏ మార్గం వైపు పోవాలి? తిరిగి పటేల్, పట్వారీ వ్యవస్థ రూపుదిద్దుకునే మార్గంవైపు పోవాలి. రోసిపోయిన పాత వ్యవస్థకు మీరు మోజు పడితే వచ్చే నష్టాలు, కష్టాలు కూడా మనం అనుభవించవలసివస్తుంది. ప్రతిపక్షంలో వున్నా, ప్రభుత్వపక్షంలో వున్నా, మనం ప్రజలకు బాధ్యత వహించాలి. పటేల్, పట్వారీ వ్యవస్థల మీద తిరిగి మోజు పడకుండా, సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారంగా, ఎవరైతే అనుభవజ్ఞులు వున్నారో, ఎవరయితే పనికివస్తారో, పాత వ్యవస్థలో పనిచేసిన అనుభవశాలురు, ఎడ్యుకేటెడ్ యూత్, ఎవరైతే అర్హులో, ఎవరయితే పనిచేయడానికి అవకాశం వుందో, వారిని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం ప్రతి విలేజ్‌ను యూనిట్‌గా తీసుకొని ఈ వ్యవస్థను స్ట్రెంగ్తెన్ చేయడం కోసం ఆ మార్గంలో ప్రయాణంచేయాలే తప్ప, పాత వ్యవస్థ వైపు వస్తే మరిన్ని నష్టాలు వస్తాయి. ఈ సందర్భంగా మరో విషయం మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మన ఆంధ్రదేశములో సర్వే జరిగి చాలాకాలము అయింది. కొన్ని దశాబ్దాలు గడిచిపోయాయి. అనేకచేతులు మారిపోయాయి. ఇప్పుడున్న రెవిన్యూ యంత్రాంగం ద్వారా, పాత యంత్రాంగం తీసుకువచ్చినా- అట్టుముడి వేయడానికి తీసుకువస్తే చెప్పలేను కాని- సరిఅయిన పరిష్కారమార్గం కాదు. కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మళ్ళీ భూములను రీ సర్వే చేయవలసిన పరిస్థితి మనకు కనిపిస్తూవుంది. గతంలో శ్రీ కళా వెంకటారావుగారు వున్నప్పుడు, కొంత ప్రయత్నం జరిగింది. తరువాత, డబ్బు లేదనే కారణం మీద ఆపుచేయబడింది. ఈనాడు ఏదయినా ప్రయాణం చేస్తే అటువైపు ప్రయాణంచేయాలేతప్ప, ఓల్డు విలేజ్ ఆఫీసర్స్ సిస్టంవైపు ప్రయాణం చేయరాదు. ప్రజలు రోసిపోయారు. ఆ వ్యవస్థను రద్దుచేసి, క్రొత్త వ్యవస్థను సృష్టిస్తామని చెప్పినప్పుడు సంతోషించిన ప్రజలు, తిరిగి నూతనంగా ఎన్నికయిన ప్రభుత్వంను సంకోచించవలసినవైపు ప్రయాణం చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

రెండో ఇళ్ళు కట్టడం కాకుండా, గ్రామంలో వున్న బలహీన వర్గాల వారందరికి కట్టే విషయం పరిశీలన చేయడం కోసం తాత్కాలికంగా ఆపు చేయవలసిందిగా చెప్పాము.

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు స్పీచ్ యివ్వడం ఏమిటి? మాట్లాడుతూ వుంటే మధ్యలో యింటరప్టు చేసి వగణకు బదులు స్పీచ్ యివ్వవలసిన అవసరం లేదు మా నాయకుడు మాట్లాడడం పూర్తి అయిన తరువాత జవాబు చెప్పమనండి. ఇంటరప్టు చేసి పాత చరిత్రంతా తెలిక తీయవలసిన అవసరం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు) 12-40 గం మ.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరావు:—మీ పర్మిషన్‌తో ఒక కాగితం మీ ముందు పెట్టదలచుకొన్నాను.

(Interruptions)

Mr. Speaker:—No interruptions, please. For the information of the Members; according to the Parliamentary procedure no maiden speech shall be interrupted. It is his first speech on the Floor of the House. As far as I know, it is the first time that he is coming to the Assembly. He was in the Council. There shall be no interruption morally and legally according to rules.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:—నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను—గ్రౌండ్ చేయనివి అంటే ఏమిటి అర్థం? ఇప్పుడు కొన్నిచోట్ల లే అవుట్స్ ఇచ్చారు, డబ్బు కట్టారు, పునాదులు త్రవ్వారు. ఆ స్టేజ్‌లో ఆగిపోయాయి, ఆగిపోయాయి. ఒక జనరల్ ఆర్డర్ పాస్ చేశారు. మీ పర్మిషన్‌తో చదువుతున్నాను.

"You are informed that the Andhra Pradesh State Housing Corporation Limited desires that colonies which are not yet grounded should be kept in abeyance and no construction activities shall be taken up till further orders."

దీని అర్థం ఏమిటి? వుచ్ ఆర్ నాట్ గ్రౌండెడ్ అని క్రింద క్లియరెన్స్ యిచ్చారు. గ్రౌండెడ్ అంటే నోటిఫికేషన్ అన్నారు మంత్రిగారు, నాకు అర్థంకావడం లేదు. 28 అక్టోబరున నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు. అంతకుముందు శాంక్షన్ అయిన హౌజెస్ ఎందుకు ఆపాలి? పక్కా ఇళ్ళువస్తాయని అంతకుముందు ఉన్నవి వారు పడగొట్టుకున్నారు. వారు ఏమి కావాలి? ఎక్కడయితే ఇర్రెగ్యులేరిటీస్ జరిగాయని వచ్చాయో వాటిని ఆపుచేయండి. నేను ఈ వేళ చెపుతున్నాను వారు ఛాలెంజ్ చేస్తాను అంటున్నారు. నేను ఛాలెంజ్ తీసుకోడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను

Mr. Speaker:— You do not throw challenges and invite challenges.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :— వారు ఛాలెంజ్ చేశారు కాబట్టి తీసుకోడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను అన్నాను. ఖమ్మం జిల్లాలో నా నియోజకవర్గంలో బొద్దుటూరు అనే గ్రామంలో ఇళ్లు పడగొట్టుకున్నారు డబ్బు కట్టారు. పునాదులు తీసారు, ఈవేళ జనరల్ ఆర్డరు క్రింద అవి ఆగిపోయాయి. ఇలాంటివి ఖమ్మం జిల్లాలో అనేకం ఉన్నాయి. మారుస్తామంటే చూద్దాము, నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని, ఈ జనరల్ ఆర్డర్ ఏమిటి? ఎక్కడ దీనికి పరిష్కార మార్గం? మాస్ హౌసింగ్ స్కీమ్ సృష్టిస్తాము అన్నారు. మాసివ్‌గా తీసుకోడానికి పాసిబిలిటీ ఉందా అని నేను అడుగుతున్నాను లేకపోతే రు 400, రు 1000, రు. 2000 స్కీమ్స్‌కి పోతున్నారా? ఈ వేళ ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితి ఏమిటి? వీటిమీద హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ నుంచి, కేంద్ర బ్యాంకుల నుంచి డబ్బు వచ్చే మాట వాస్తవం. ఏ మేరకు మనం ఇవ్వగలుగుతున్నాము? ఇప్పుడు ఉన్న పక్కా గృహానిర్మాణం కంటిన్యూ చేయడానికి డబ్బు ఉందా, లేదా అని ఆలోచిస్తూ ఉంటే మేం మాసివ్‌గా తీసుకుంటామంటే దాని అర్థం ఏమిటి? పైపెచ్చు కంబయిండు చేస్తారట; ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్ మాసివ్ ఏక్టివిటీ మీద, ఇక్కడ ఇండ్లలో ఈ పక్కా ఇళ్ల నిర్మాణములో కూడా ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్ ఉంది. ఇటుకలు తయారుచేసే వారు ఉంటారు, కట్టేవారు ఉంటారు, పరిచేవారు ఉంటారు. మీరు ఈ పక్కా గృహ నిర్మాణ పథకం రద్దు చేసి మరొకటి చేయదలచుకొంటే అది చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య :— అధ్యక్షా..........

Mr. Speaker :— No questions and answers. (Looking to Sri P. Nageswara Rao). You continue your speech.

Sri K. Rosiah :— Sir, I am not interrupting, It is only a clarification.

Mr. Speaker :— Yes, you are permitted.

శ్రీ కె. రోశయ్య :— ఈ హౌసింగ్ ప్రోగ్రామ్ మీద మేము తాత్కాలికంగా నిలుపుదల చేయడం మీద అపోహాలు ఉన్నట్లుగా నిన్న, ఈవేళ మిత్రులు మాట్లాడిన దానిని బట్టి అర్థమైంది. కనుక ప్రభుత్వం వైపు నుంచి ఒక స్పష్టమయిన క్లారిఫికేషన్ చెప్పే అవసరం ఉందన్న భావముతో రెండు నిముషాల టైము తీసుకుంటున్నాను. మేము జరుగుతున్నటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమానికి అడ్డుపడాలన్న భావనతో కానేకాదు అన్నిటిని నిలుపుదల చేసి ఆ నిలుపుదల ఉత్తరువును అలాగే ఉంచాలన్నది మా అభిమాతం కానేకాదు. వాస్తవంగా ఇదివరలో ఉన్న కొన్ని బేన్స్ రిమూవ్ చేశాము, తమకు కూడా తెలుసు. ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చే స దర్భములో ప్రైవేటు ల్యాండు తీసుకోవలసి వస్తే ఇదివరలో ప్రభుత్వం ఆర్థిక పరంగా ఇబ్బంది ఉంటుందని బేన్ పెడితే మేము రాగానే ఆ బేన్ రిమూవ్ చేశాము. అలాగే ఇళ్లు కట్టడం వాటిమీద కొన్ని చోట్ల మిత్రులు, ఎన్నికైన శాసనసభ్యులు వచ్చి శరపరంపరంగా జరుగుతున్న లోటుపాట్ల గురించి చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారికి, మంత్రులకు అందరికి శరపరంపరంగా చెప్పడం

జరిగింది. నేను ఇందాక కూడా చెప్పాను. తమకు ఒక మాట మనవిచేస్తున్నాను. ఒక గ్రామములో 20 ఎకరాల భూమి కలిగినటువంటి రైతుకు, అతనికి కావలసినంత ఆస్థి ఉన్న రైతుకు ఒక కాలనీలో ఊరిలో వారి ఇళ్ల స్థలాలు అక్కడ ఒకటి ఇక్కడ ఒకటి సాంక్షన్ చేసినవి కూడా ఉన్నాయి. అన్నిచోట్ల ఇలాగే ఉన్నాయని చెప్పటం మా అభిమతం కాదు. మేము చేసినది ఒక తాత్కాలికమైనటువంటి ఏర్పాటు. మేము సమయం ఎక్కువగా తీసుకొని ప్రజలకు ఇబ్బంది కలిగించాలని కాని ప్రభుత్వానికి అసౌకర్యము కలిగించి అప్రతిష్టపాలుకు తయారుగా ఉంటాముటుంది. మేము అందుకు సిద్ధంగా లేము. కాని వాటిని ఒకసారి స్టాప్ చేసి, రెవ్యూ చేసి, సాధ్యమైనంత త్వరలో — గౌరవసభ్యులు ఎంత ఆత్రుతతో ఉన్నారో ఈ కార్యక్రమం జరగాలని. దీనికి బ్రేక్ కాకుండా చూడాలన్నదే ప్రభుత్వ అభిమతం కూడా. దీనిలో మీ ఆలోచన, మా ఆలోచన ఒకటే. కాకపోతే మేము రెవ్యూ చేసి, ఒక ఫైనల్ డెసిషన్ తీసుకొనే దానికి ఉయ్ నీడ్ ఎ లిటిల్ టైమ్. అది నెలా, లేకపోతే ఇంకా ఎక్కువ రోజులు కానేకాదు. కొద్ది రోజుల్లో మేము నిర్ణయం తీసుకుంటామనే మాట మీ ద్వారా గౌరవనీయ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—Mr. Nageswara Rao, you continue your speech. Do not throw challenges.

Sri P. Nageswara Rao :— I am not throwing challenges. But when challenges are there, I have to take them.

Mr. Speaker :— Forget the past. Do not give a big gad between one sentence and another, so that nobody will interrupt.

Sri P. Nageswara Rao :—Let them interrupt. I can bear it. I am not a coward to run away from the House. I have got experiences.

Mr. Speaker :— Take things in a sportive way. Please continue.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గౌరవనీయ మంత్రిగారు మళ్లీ ఒక వివరణ ఇచ్చారు. 20 ఎకరాలు ఉన్నటువంటి ఇళ్ల ఆస్తి ఉన్న వారు లేక అక్కడక్కడ ఉన్నటువంటివి — ఒకచోట ఒకటి ఇంకోచోట ఒకటి — ఇటువంటి ఇర్రెగ్యులారిటీస్ ఉంటే రద్దుచేయండి మేము కూడా మిమ్ములను బలపరుస్తాము. జి.వో. కూడా ఇష్యూ చేయండి. ఉయ్ విల్ సర్టెన్లి సపోర్ట్. ఈవేళ బేస్ లిఫ్ట్ చేశామని చెపుతున్నారు హౌస్ సైట్స్ తీసుకోడానికి, మంచిదే. మేము అభినందిస్తున్నాము కాని, ఆ పేరు మీద — గతములో ఈ జిల్లాకు ఇన్ని ఇళ్లు కేటాయించామని చెప్పేవారు. ఇప్పుడు అవి ఉంటాయా, ఉండవా? ఇర్రెగ్యులారిటీస్ చెకప్ చేయండి. ఉయ్ హేవ్ నో అబ్జెక్షన్. ఖమ్మం జిల్లాకు ఇన్ని ఇళ్లు, ఆదిలాబాదు జిల్లాకు ఇన్ని ఇళ్లు, లేకపోతే ఇంకొక మండలానికి ఇన్ని ఇళ్లు అనే దానిని కంటిన్యూ చేస్తారా, లేదా? అందులో ఇర్రెగ్యులారిటీస్ ఉంటే రిమూవ్ చేయండి. మాకు అబ్జెక్షన్ లేదు. ఆ సంఖ్యను ఉంచుతారా లేక తీసేస్తారా?

కేన్సిల్ చేసి కొత్త బెనిఫిషియరీస్‌కి ఇస్తారా ? పాత బెనిఫిషియరీస్ డబ్బు కట్టిన వారు ఉన్నారు, ఇళ్లు పడగొట్టుకున్న వారు ఉన్నారు, పునాదులు తీసారు వారు ఏమి అవ్వాలి ? దీనికి సమాధానం ప్రభుత్వ పక్షం నుంచి నాకు స్పష్టముగా కావాలి. వారు చెపుతున్నారా లేదా అన్నది ప్రజలంతా ఆలోచిస్తారు.

ఇకపోతే ఎకనామిక్ గ్రోత్ – ఇండస్ట్రియలైజేషన్ గురించి చెప్పారు. చాలా సంతోషం. కొత్త ప్రభుత్వం నూతన ఆర్థిక విధానాన్ని, పారిశ్రామిక విధానాన్ని ప్రవేశపెడతామని చెప్పారు. గ్రోత్ రేట్ పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు, చాలా సంతోషం. బట్, మేము మాత్రం లెఫ్ట్ అపోజిషన్‌గా వారి ఫంక్షనింగ్ మీద, భవిష్యత్తులో ఈ ఇండస్ట్రియలైజేషన్, ఈ గ్రోత్ రేట్ విషయములో ఎటు వైపు ప్రయత్నం చేస్తున్నారో ఆలోచించి బలపరచాలా వద్దా అనేటటువంటి అంశాన్ని పరిశీలన చేయడములో మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. ఇన్ ది నేమ్ ఆఫ్ ఇన్‌సెన్‌టివ్స్ కొత్త ఇండస్ట్రీస్‌ని ఎట్రాక్టు చేయడానికి ఇన్‌సెన్‌టివ్స్ ఇస్తామని చెపుతున్నారు. నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి తేదలచుకొన్నాను. ఇన్‌సెన్‌టివ్స్ అంటే అర్థం ఏమిటి ? నాకు తెలిసినంత మేరకు గతములో ప్రభుత్వాలు—పరిపాలించిన వారు ఎవరయినా నాకు చాలా అనుభవాలు ఉన్నాయి. అనేక జిల్లాలలోని పారిశ్రామిక వాడలను దర్శించేటటువంటి అవకాశం కలిగింది. రు. 20 వేలు ఎకరం ఖరీదు ఉంటే రు. 5 వేలకు ఇచ్చేశారు. కరెంట్ యూనిట్‌కు రైతులైతేనేమి, ఇతరులైతేనేమి 45 పైసలు కట్టుకోవాలి. కాని 5 పైసల ప్రకారం 5 ఏళ్లకు ఇచ్చి కొన్ని వందల, వేల యూనిట్స్ పెట్టుకోవానికి రాయితీలు కల్పించారు. అధ్యక్షా, ప్రభుత్వపరంగా ఎవరూ నోట్ చేసు
12-50 గం. కుంటున్నట్లు లేదు. అధ్యక్షా, ప్రతి పాయింట్‌కు సమాధానం ఇస్తామన్నారు,
ము. కానీ ఎవరూ నోట్ చేసుకుంటున్నట్లుగా లేదు. నేను ఎంతో సీరియస్‌గా ఈ పాయింట్స్‌ను రైజ్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మంత్రులు చాలా మంది ఉన్నారు. ఎవరైనా నోట్ చేసుకుంటూ ఉండవచ్చు. Do not worry. Come on concentrate on your speech.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :— ఎవరో అని కాదు. సమాధానం చెప్పవలసిన వారికి మేము ఏ పద్ధతిలో వివరణ అడుగుతామో తెలుస్తుంది.

ఏ విధంగా ఆలోచిస్తున్నారో, ఇటువంటి రాయితీలు ఇచ్చి తెలియదు కానీ పారిశ్రామిక వేత్తలకు మరిన్ని కోట్లు కట్టబెట్టడానికా ? ఇన్‌సెన్‌టివ్స్ పేరు మీదనో లేక ఇతర విధాలైన అంశాలు ఏమయినా ఇమిడి ఉన్నాయా ? తాత్కాలికంగా teething ట్రబుల్స్‌ను ఏ ఫ్యాక్టరీ పెట్టుకున్నా ఆలవ్ చేయాలి. I know in a factory in Bhadrachal m Paper Boards, they got remunerative prices for bamboo and other forest produce for the last ten years. రైతులకు కావలసి వస్తే ఒక టన్ను పుల్లలు రు. 100 కి లేదా రు. 120 కి ఇచ్చి, బాగా లాభాలు వస్తున్నాయి రు 1 లక్ష వరకూ అనే ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌కు రు. 100 కి ఇవ్వడంలో అర్థమేమిటి ? ఇటువంటి ఇన్‌సెన్టివ్స్‌ను కంటిన్యూ

చేస్తారా? ఎందుకు? ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చిన్న రైతాంగానికి, వ్యవసాయ కూలీలకు, మధ్య తరగతి కూలీలకు లేని ఇన్‌సెంటివ్స్ — విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించి, పోల్స్‌కు ఇతర మెటీరియల్ కుగాను వారికి ఇవ్వడం వల్ల నష్టానికి దారి తీస్తుందే తప్ప, మరి దేనికీ దారి తీయదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వద్ద డబ్బు లేదు. శ్వేత పత్రము ఇస్తామని చెబుతున్నారు. క్రొత్త ఇన్‌కం సోర్స్‌లను కల్పించడానికి ప్రయత్నిస్తామన్నారు. మంచిదే. డబ్బు లేనప్పుడు డబ్బు సంపాదించాలి. దీనికి మార్గాలు ఎక్కడి నుండి వస్తాయి? ప్రభుత్వపరంగా హామీ కావాలి. క్రొత్త వనరులను సృష్టించేటప్పుడు, ఒకటి గుర్తుంచుకోవాలి, ఆల్‌రెడీ బర్డెన్డ్ పీపుల్ ఉన్నారు. పేద వర్గాల వారు, మధ్యతరగతికి చెందిన నిరుద్యోగులైన యువకులు, చిన్న ఉద్యోగులు ఇప్పటికే ఇన్‌ఫ్లేషన్ వల్ల బాధపడుతున్నారు. దీని మీద జనరల్ టాక్సేషన్ చేస్తారా? ఎటు వైపు మీ ప్రయాణం? ఒక మాట చెప్పమనండి. క్రొత్తగా ఇన్‌కం సోర్సెస్ కావాలి. దీనికి అంగీకరిస్తున్నాము. మేము కూడా సహకరిస్తాము. కాని ఏ డైరెక్షన్‌లో చేయాలనుకుంటున్నారు? సామాన్య ప్రజల మీద, ఇప్పటికే ఇబ్బందులు పడుతున్న ప్రజల మీద డైరెక్టుగానో లేదా ఇన్‌డైరెక్టుగానో టాక్స్‌ల పేరు మీద భారం మోపే విధంగా ఉండరాదని మనవి చేస్తున్నాను.

అగ్రికల్చర్ విషయం: దీని అభివృద్ధికి ప్రయారిటీ ఇస్తామన్నారు. గతంలో ప్రయారిటీ దొరకలేదు. నిజమే. మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ ప్రయారిటీ ఎటు వైపు కావాలి? ఇప్పటికే ఆర్థిక పరంగా రైతాంగం దివాళా తీసింది. రిజర్వు బ్యాంకుకు రు. 8 కోట్ల వరకు వ్యవసాయదారులు రుణపడ్డారు. రుణ విముక్తి కావాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం పార్లమెంటులో రాష్ట్రపతి ఉపన్యాస సందర్భంగా రుణవిముక్తికి హామీ ఇచ్చింది. రు. 10 వేల వరకూ రుణవిముక్తి వస్తుందన్నారు. దేవీలాల్‌గారు ఈ మాట అన్నారు. మనం ఎటువైపు ఆలోచిస్తున్నాం? రైతాంగ రుణవిముక్తిగా? క్రొత్త రుణాలు ఇచ్చే వైపుగానా? రైతులకు సబ్సిడీ ధరకు క్రిమిసంహారక మందులు, ఎరువులు, వంటివి ఇచ్చే విధంగా ఆలోచిస్తున్నారా? ఎట్లా రైతాంగానికి మేలు చేస్తారు? మార్కెటింగ్ వైపు ఆలోచిస్తున్నారా? రెమ్యునరేటివ్ ప్రైసెస్ వైపు ఆలోచిస్తున్నారా? అగ్రికల్చర్‌ను అడ్వాన్స్ చేయడానికి ఆర్థిక పరిస్థితిపై ఎట్లా ఆలోచిస్తున్నారు? "తట్టలో కాపురం బుట్టలోకి వచ్చిన" విధంగా ఉంటుంది. గతంలో చూశాము. కాంగ్రెస్ పరిపాలన గతంలో చూశాము. ఈ పరిస్థితులను సమగ్రంగా ఆలోచన చేయాలి. పరిశీలించాలి. అగ్రికల్చర్ డెవలప్‌మెంట్ అంటే కొద్దిగా రు. 10 కోట్లో ఎంతో ఇస్తే సమస్య పరిష్కారం కాదు.

విద్యుచ్ఛక్తిని అభివృద్ధి చేయాలి. క్రొత్త సోర్సెస్ ఆఫ్ ఇన్‌కం కావాలి, నాకు భయం. గతంలో టారిఫ్ రేటు పెంచారు. విద్యుచ్ఛక్తి రేటు పెంచారు. విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి కావాలంటే గ్యాస్ బేస్డ్ ఇండస్ట్రీ, కోల్ బేస్డ్ ఇండస్ట్రీ చేస్తున్నారు. శ్లాబ్ సిస్టంవల్ల రైతాంగం లాభపడ్డారు గత ప్రభుత్వం చేసిన మంచి పనులను బలపరచాలి. రైతాంగంపై టారిఫ్ పెంచడానికి వీలు లేకుండా చేసా

మన్నారు. మంచిదే. ట్రాన్స్‌మిషన్ లైన్స్ కావాలి. లోవోల్టేజి సమస్య ఉంది. వేల మోటార్లు కాలిపోతున్నాయి. దీనిపై సమగ్ర పరిశీలన చేయాలి. ఊరికే ప్రయారిటీ ఇస్తామంటే సమస్య పరిష్కారం కాదు. రాష్ట్రంలో బాగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఉన్నాయి డ్రవుట్ ఏరియాస్ ఉన్నాయి. రాయలసీమ ప్రాంతం, మహబూబ్‌నగర్‌లో కొంత ప్రాంతము, నల్గొండలో కొంత ప్రాంతము, మెట్ట తాలూకాలలో కొంత ప్రాంతము దెబ్బతిన్నాయి. నేను మా పార్టీ తరఫున చాలా స్పష్టంగా మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఈ కరువు ప్రాంతాలకు గాను బడ్జెటులోనే శాశ్వతంగా 10 శాతం నిధులు అలొకేట్ చేయాలని. గతంలో కూడా మా పార్టీ తరఫున ఇక్కడ చెప్పారు. 8వ శాసన సభలో చెప్పడం జరిగింది. ఒక పర్మనెంట్ రిలీఫ్ కావాలి. కనుక బడ్జెటులోనే 10 శాతం నిధులు పర్మనెంటుగా కేటాయించండి. అట్లా కేటాయించి ఉన్నట్లయితే ఈ పరిస్థితి ఉండేది కాదు. భవిష్యత్తులో అయినా ఈ ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇర్రిగేషన్: దీనికి ప్రయారిటీ ఇస్తామన్నారు. చాలాకాలం నుంచి, దశాబ్దాలుగా ఈ మాట వింటున్నాము. భారీ ప్రాజెక్టులకు గత ప్రభుత్వమునకు ఒక అవగాహన ఉంది. దీర్ఘకాలిక పథకాలు కొంత ప్రక్కకు పెట్టి, తక్షణం మేలుచేసేవి ఉండాలని అనుకున్నారు. దీర్ఘకాలిక ప్రాజెక్టులకు ఈ ప్రభుత్వం ప్రయారిటీ ఇస్తామంటున్నారు. రెండువేలసంవత్సరంలో రీఅలొకేషన్ ఆఫ్ వాటర్ ఎమాంగ్ ది త్రి-స్టేట్స్ అంటే మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ మధ్య జరుగుతుంది. మిగులు నీరు గోదావరిలోకి పోతుంది. దాని గురించి చాలా ఆందోళన ఉంది. సముద్రంలోకి పోతోంది. వరదలు వస్తున్నాయి. పోలవరం కడతారా? ఇచ్చంపల్లి కడతారా? ఏ చేస్తారు? చెప్పమనండి. ప్రసంగంలో మెన్షన్ చెయ్యలేదు. గోదావరి నీరు ఎన్ని టి.యం.సి. లయినా సముద్రంలో కలిసినా ఫరవాలేదా? రాయలసీమకు నీరు ఎట్లా అందిస్తారు? సమగ్ర ఆలోచన ఉందా? 10 సంవత్సరాలే ఉంది మనకు. ఏ పక్షం వారైనా అధికారంలో ఉండవచ్చు. ఇది మనందరికీ సంబంధించినది. ఇర్రిగేషన్‌కు టాప్ ప్రయారిటీ అంటే భారీ ప్రాజెక్టులకు, దీర్ఘకాలిక ప్రాజెక్టులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి డబ్బు సంపాదనకు కృషి చేయాలి. రాష్ట్రం నుంచి డబ్బు కేటాయించాలి. లెఫ్ట్ కేనాల్ గురించి, రైట్ కెనాల్ గురించి చెప్పలేదు. గత ప్రభుత్వం ప్రపంచ బ్యాంక్ నిధులు అనయినా చెప్పింది. రైట్ కెనాల్ ఏమయింది? లెఫ్ట్ కెనాల్ టన్నెలా, కాదా? దీనిగురించి నల్గొండ జిల్లా ప్రజలడుగుతున్నారు. ఫాల్స్ స్టేట్‌మెంట్స్ ఇచ్చే పద్ధతి చాలా నష్టాలకు దారి తీస్తుంది. ప్రభుత్వ ఆలోచన బయటకు రావాలి. అట్లా కాకుండా ఉంటే చాలా నష్టం. జూరాల, వంశధార, ఇంటర్ స్టేట్ సమస్యల పరిష్కారానికి త్వరగా ప్రయత్నిస్తే మంచిది. ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించి గతంలో చెప్పాము. ఎంప్లాయిమెంటు గురించి అవతలి పక్షం రెజల్యూషన్ చేసినప్పుడు ఒక విషయం చెప్పాము. టి. డి. పి. ప్రభుత్వం వచ్చే నాటికి కేవలం 6 లక్షల మందే నిరుద్యోగులున్నారని అన్నారు, అది సరైనది కాదు. 1982లో ఎంప్లాయిమెంట్ రోల్స్ ప్రకారం 16 లక్షలమంది నమోదై ఉన్నారు. అది ఇప్పుడు 80 లక్షలకు పెరిగింది. వారి పరిష్కారం చెయ్యలేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఎట్లా పరిష్కారం చేస్తుంది? ఒక సూత్రం చెబుతున్నారు.

సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీములని, సెట్విన్ బస్సులని అంటున్నారు. ఇది సాల్వ్ చేస్తుందా? ఇది క్రానిక్ ప్రాబ్లెం. ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేట్ కావా అంటే సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీముల క్రింద రు. 10 వేలో రు. 20 వేలో ఇష్టమైన వారికిచ్చి, లేనివారికి మానేస్తే సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఇది భారత దేశంలో ప్రతిచోటగల సమస్య. ఈరకంగా అయితే సమస్య పరిష్కారం కాదని గత అనుభవాలబట్టి రుజువయింది. ఏంచేయాలి? అధికారపక్షానికి నేనొక సూచనఇస్తాను. గ్రామీణ ప్రాంతం ఉంది. ఆ గ్రామీణ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయాలి. 1–00 గం॥ మ. గ్రామాలలో ఎక్కువమంది వ్యవసాయ కూలీలు ఉన్నారు. పేద వర్గాలు ఉన్నాయి. వారికి సెంటో, కుంటో భూమి పంచిపెట్టండి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు? ఇటీజ్ ఆన్ ది అజెండా. ల్యాండ్ రిఫారమ్స్ విషయం అజెండాలో ఉంది. Agenda will be there and can be there for decades to come. రోశయ్యగారూ, నేనూ ఇదివరకు ప్రక్క ప్రక్కన ఉన్నవాళ్లమే. అప్పర్ హౌస్‌లో కలిసి కూర్చున్నవాళ్ళమే. వారిప్పుడు అటు ఉన్నారు. నేను ఇటు ఉన్నాను. ఆలోచించండి. గ్రామీణాభివృద్ధిజరగాలంటే దేనిద్వారా పరిష్కారం అవుతుంది? మీరు ఏమిటి? 'కమప్రట్'. సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటు ఉంది. మీ ప్రభుత్వ హయాములోనే 1982 లో మీరు అధికారంలో ఉండగా సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటు ఉంది. తెల్లకాగితాల మీద ఏమి వ్రాసుకున్నా బినామీస్ చెల్లవు. It is an amendment... The amendment of the previous Government have gone through. మీరు పాటిజిటివ్‌గా ఏమి చేస్తారు? 6 1/2 లక్షల ఎకరాలు ఎమెండుమెంటు ద్వారా పేద ప్రజలకు ఇచ్చే అవకాశం కలుగజేయాలి. మీ టాప్ ప్రయారిటీ ఏమిటి? అనెంప్లాయ్‌మెంటు ప్రాబ్లెమ్ కూడా దీనితో ముడిపడిఉంది. 10 ఎకరాలు ఇస్తే వారే పండించుకొంటారు. దాని ద్వారా పర్చేజింగ్స్ జరుగుతాయి. తద్వారా ఇండస్ట్రియల్ గూడ్స్ కొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. తద్వారా మరిన్ని పరిశ్రమలు పెట్టవచ్చు. ఇటీజ్ ఏ సర్కిల్. ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్‌కు, వీటికి కనెక్షన్ ఉంది కాబట్టి ఎంప్లాయ్‌మెంటు ఛానెల్ ఉంది కాబట్టి Unless you bring Land Reforms for a positive direc'ion, you cannot do it through Self-employment Scheme. అందుకని మరొకసారి పరిశీలన చేయమని కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లెమ్ స్టేట్‌వైడ్ పరిష్కారం చేస్తామంటున్నారు, హైదరాబాదు సిటీకి వాటర్ ప్రాబ్లమ్ పరిష్కారం చేస్తాము అంటున్నారు. ఎట్లా చేస్తారు? Through what sources? Is it through Godavari or through Krishna? There is a dispute. కృష్ణాలో వాటర్ లేదు. ఉందీ అంటున్నారు, కానీ లేదు. గోదావరి నుంచీ తీసుకోమన్నారు. హైదరాబాదు సిటీకి పర్మనెంటు వాటర్ ప్రాబ్లమ్ సాల్వ్ కావాలంటే గోదావరి నుంచీ తీసుకొంటారా? కృష్ణా నుంచీ తీసుకొంటారా? Come out openly. Let there be discussions, consensus worked out. ఎందుకంటే ఇవన్నీ సాల్వ్ చేయలేనివిగా మిగిలిపోయి ఉంటాయి. బోల్డ్ స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చే విధంగా

చేయడం మంచిది కాదు. సమాజంలో డౌన్ ట్రాడన్ పీపుల్ మీద, వుమన్ మీద, ట్రైబల్స్ మీద, హరిజనులమీద జరిగే దౌర్జన్యాలు ఆపుజేయడంలో మీ ప్రభుత్వం టాప్ ప్రయారిటీ ఇస్తామని విధానప్రకటన చేశారు. వుమన్ మీద, ట్రైబల్స్ మీద దౌర్జన్యాలు జరపడం పర్మనెంటు ప్రాబ్లెంఅయిపోయింది. డౌరీ డెత్స్ ఎక్కువఅయ్యాయి. ఎక్కడా చూసినా త్రూఅవుట్ ఇండియా, ఇన్‌క్లూడింగ్ అవర్ స్టేట్ ఉంది. దీనికి శాశ్వత పరిష్కారం ఏమిటి ? మీరు హరిజనుల మీద కేసులు పెడతారా? బడాయి ఎక్కువ ఉంది. కేసు పెడతారా ? లేదా ? అలాగే ట్రైబల్స్ విషయం. ట్రైబల్స్ మైనర్ ప్రాడక్ట్సు ఉత్పత్తి చేస్తారు. చింతపండు, కుంకుళ్ళు, నూలు కండెలు, చీపుళ్ళు ఇటువంటివి ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. అమ్ముతున్నారు. ప్రభుత్వం తరపున గిరిజన కార్పొరేషన్ ఉంది. వారిద్వారా అవి లిఫ్టు చేసారు. రెమ్యూనరేటివ్ ప్రైస్ ఇస్తున్నారు. చింతపండు మన మార్కెట్లో కిలో రూ. 15, 20 లకు కొంటున్నాము. ప్రభుత్వ పరంగా రూ. 6 లకు కొంటున్నారు. ఎక్స్‌ప్లాయిటేషన్ ఎక్కడుంది ? They are looting the poor tribals. Exploitation from the Government on the tribals...ఈ ఇర్రెగ్యులారిటీస్ భవిష్యత్తులో పరిష్కారం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అలాగే వారికి ఇరిగేషన్ మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉండేలా దగ్గరలో ఉండే విధంగా క్రియేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. దగ్గరలో సౌకర్యాలు లేక అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. వీవర్స్, టాపర్స్, ఫిషర్‌మన్ గురించి చాలా మంచిమాటలు చెప్పారు. గత ప్రభుత్వంలో కూడా చెప్పారు. Ultimately where in we have lunched? చేనేత కార్మికుల విషయం తీసుకొంటే పెడన, మంగళగిరి, నెల్లూరు జిలాలలో ఎంతోమంది కార్మికులు ఆత్మహత్యలు చేసుకొన్నారు. పొట్టచేత పట్టుకొని ఇతర ప్రాంతాలకు వలసపోతున్నారు. అటువంటి స్టేట్ ఆఫ్ అఫైర్స్ ఆపుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. టాడీ టాపర్స్ మీద ఈ కొత్త ప్రభుత్వం ఏదో వలకపోస్తున్నారు. ఈ సొసైటీలు మీరు ఏర్పాటు చేశారు. గతంలో మొదళ్ళ పన్ను తగ్గించడానికి In the name of the Corporations and other things, 8 to 20 KMs., 8 కి. మీ. 20 కి. మీ. అని అటూ ఇటూ పెడుతున్నారు. ఈ ఇర్రెగ్యులారిటీస్‌ను, ఇర్రెగ్యులర్ సొసైటీస్ ఉంటే రద్దు చేయండి. కాని మొత్తంగా ఈ టాడీ టాపర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ రద్దు చేసేప్పుడు కష్టనష్టాలు ఆలోచన చేయండి. ఊర చెరువులను వేలం పెట్టారు. పెద్ద పెద్ద చెరువులు వేలం పెట్టారు. A big moneyed landlord and capitalist will go there and take part in the auction. అక్కడ ఉన్నటువంటి పూర్ పీపుల్ దానిమీద జీవనాధారం కలిగిన ఫిషర్‌మన్ they are going to have unemployment. దీనిని కూడా పరిశీలన చేయమని కోరుతున్నాను.

లా అండ్ ఆర్డర్ మీద డిస్కషన్ ఉంది కనుక రెండు విషయాలు చెప్పి వదిలేస్తాను. ఎన్నికల తరువాత అనేక విషయాలు జరుగుతున్నాయి. నేను కాదనడం లేదు. అటు పక్షం నుంచీ కూడా విమర్శలు వచ్చాయి. ఇటు నుంచీ వచ్చాయి. ప్లీజ్ చెక్ ఇట్. మా మీద కూడా జరిగాయి దౌర్జన్యాలు

మేము ఏమి చేయాలి అన్నారట. ప్రతిపక్షాలు అన్నీ కలిసి ముఖ్యమంత్రి గారి వద్దకు వచ్చినప్పుడు మీరు వినే ప్రయత్నం చేయాలి. మీ వద్ద అధికారం ఉంది కాబట్టి మీ వద్దకు వచ్చారు. మా పార్టీ వారు తెలిగేపను వెళ్ళినప్పుడు మేమెవరికి చెప్పుకోవాలని అన్నట్లు విన్నాను. వారి మీద జరిగినా, మీ మీద జరిగినా, ఎవరి మీద జరిగినా ఎన్నికల తరువాత జరిగిన రిప్రైజల్స్; that should be stopped. It is not a good culture. It will not help. స్మూత్ ట్రాన్సిషన్ జరిగినట్లుగా కాదు. ప్రభుత్వం మీద రావచ్చు. రిప్రైజల్స్ ఉన్నాయి. కౌంటర్ ఛాలెంజ్‌గా బయట తీసుకొంటే కష్టాలకు, నష్టాలకు దారి తీస్తాయి. లా అండ్ ఆర్డరు సిట్యుయేషను పర్సనల్ అటాక్స్‌ని ఎన్నికల తరువాత ఆఫ్టర్ ఎఫెక్ట్సు వచ్చే వాటిని ఆపు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. మా పార్టీ స్టేట్ లీడరు గారు కర్నూలు, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో దాడి చేశారు; he has to run away from the dias. ఇటువంటివి ఆపు చేయడానికి ఆలోచన చేయవలెనని కోరుతున్నాను. 100 సంవత్సరాల నెహ్రూ పెటినరీ సందర్భంగా-లైఫ్ కన్విక్ట్సు చాలామంది జైళ్లలో ఉన్నారు. 5 సంవత్సరాలో, 10 సంవత్సరాలో ఏదో ఒక బెరామీటర్ పెట్టుకొని-జనరల్ ఎమ్నెస్టీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ లైఫ్ కన్విక్ట్సుని వదిలిపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గతంలో అలాగే గాంధీ సెంటినరీ టైంలో ఖైదీలను విడుదల చేసారు. బ్యాడ్ స్టేట్ ఆఫ్ ఎఫైర్స్ ఆఫ్ రోడ్స్, శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు రు. 100 కోట్లు కావాలన్నారు. ఇవ్వాళ ఆంధ్ర దేశంలో ఎక్కడికి పోవాలన్నా రోడు సక్రమంగా లేక అనుకూలంగా లేకుండా ఉంది. చాలా రోడ్లు డ్యామేజ్ అయిపోయి ఉన్నాయి. వాటిని మరమ్మతు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి (వినుకొండ) :— అధ్యక్షా, గవర్నరు ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నిన్న సాయంత్రం గవర్నరు చేసిన ఉపన్యాసంలోని విషయాలను చర్చించడానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు. 1.10 గం. మ.
నూతన ప్రభుత్వంలో నూతన సంవత్సరంలో, నూతనంగా అధ్యక్షులుగా కాబడిన తమరికి నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు. అనతికాలంలోనే చెన్నారెడ్డి గారు నాయకత్వాన్ని బలపరచిన విధానం, అది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పు కానీ, లేక రాజీవ్‌గాంధీ గారికి చెన్నారెడ్డి గారి పట్ల వున్న నమ్మకం కానీ, గౌరవం కానీ, గత ముఖ్యమంత్రి అనుభవం కానీ, రాజకీయ చతురత కలిగి ఎంతో చక్కగా పరిపాలన చేసే విధానం కానీ, భగవంతుడు ఇచ్చిన వరం కానీ, ఈరోజున మహోన్నతమైన ఈ సభా ప్రాంగణంలో ఉన్నతమైన ముఖ్యమంత్రి పదవిలో వున్న చెన్నారెడ్డిగారికికూడా నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు తెలియ జేస్తున్నాను. అలాగే ప్రతిష్ఠాకరమైన ప్రధాన ప్రతిపక్ష స్థానంలో వున్న ఒకనాటి ముఖ్యమంత్రి, ఈనాడు ప్రతిపక్ష స్థానంలో కూర్చుని వున్న అన్నగారు నందమూరి తారక రామారావుగారికి నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా అనుభవం కలిగిన మంచి వక్తలుగా, సంఘ సేవాభావం కలిగిన మంత్రివర్గానికికూడా నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు

తెలియజేస్తున్నాను. నాతోటి శాసన సభ్యులు అందరు ఈనాడు అనేకమంది అనేక పార్టీలలో ఇక్కడ వున్న వారికి కూడా నేను శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను గవర్నరు ప్రసంగంలోని అనేక విషయాలు మాకు చాలా ఆనందం కలిగించాయి. వ్యక్తిగతంగా ఎవరినీ దూషించడం లేదు. విమర్శించడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు యావత్తు మనవంకే చూస్తున్నారు. ఆసక్తిగా దేశంలో ఏమి జరుగుతూవున్నదనేది ఉదయమే పేపర్లలో చదువుతున్నారు. రేడియోలలో, టి.వి.లలో వింటున్నారు. పేపర్లు చదవలేనివారు, టి.వి. లు చూడలేని వాళ్ళు, రేడియోలలో వినలేని వాళ్ళు మారుమూల ప్రాంత ప్రజలు అంతా కూడా ఈ శాసనసభలో ఏ తీర్మానాలు చేస్తారో మాకు ప్రయోజనకరమైన విషయాలు ఏమి చర్చిస్తారో అని ఆలోచనచేస్తే గనుక వాటికి ప్రాముఖ్యత ఇస్తామని, వివాదాస్పదంగా మాట్లాడే అల్లరి గురించి కానీ, గొడవల గురించి కానీ మాట్లాడే పరిస్థితి తీసుకురానని........

(Interruption)

Mr. Speaker :—When one Hon'ble lady member is on her legs, please don't interrupt. You please limit your discussion.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి :— దయచేసి శాసన సభ్యులు నిశ్శబ్దంగా వుంటే నా ఉపన్యాసమును తమరు ఇచ్చిన సమయంలోనే ముగిస్తానని మాట ఇస్తున్నాను. గవర్నరుగారు చేసిన ప్రసంగంలో ఎన్నికల సమయంలో అక్కడక్కడ రిగ్గింగులు జరగడం, మరి కొన్ని దురదృష్టకరమైన సంఘటనలు జరిగి నప్పటికి కూడా ఎన్నికలు ప్రశాంతంగానే జరిగాయని అనడం జరిగింది. కానీ నేను దానిని సమర్థించలేక పోతున్నాను. ఉదాహరణకు గత ప్రభుత్వం అధికారంలో వుండగా వినుకొండ నియోజక వర్గం నుండి నేను కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున పోటీ చేసిన సందర్భంలో బాంబు దాడులు, రిగ్గింగ్‌లు ఏ విధంగా జరిగాయనేది ఆ బాంబులు తీసుకువస్తూ పట్టుబడిన మహిళలు కానీ, లేక మొగవారు కానీ ఏ పార్టీకి చెందిన వారో గత పత్రికలు తిరిగివేస్తే—దానిని ప్రోత్సాహించిన వ్యక్తులు ఈ సభలోనే వున్నారు. వారి పేర్లు చెప్పి నేను వివాదాస్పదం చేయదలచుకోలేదు. కానీ ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరిగాయని మాత్రం నేను ఒప్పుకోలేకపోతున్నాను. మహిళా శాసన సభ్యురాలిగా వున్న నేను ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని ప్రస్తావించవచ్చునో, లేదో నాకు తెలియదు కానీ, మామూలుగా ఇక్కడ వున్న అనేక పార్టీలవారికి నేను ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. కొన్ని నైతిక విలువలకు ప్రజాసామ్య వ్యవస్థకి, కొన్ని వాగ్దానాలకు, పార్టీ నిర్ణయాలకు కూడా వ్యతిరేకంగా అక్కడ ముక్కోణపు పోటీ జరిగింది గంగినేని వెంకటేశ్వరరావుగారు ఓటమి, నా గెలుపు మధ్యవున్న అభ్యర్థికి గత ప్రభుత్వంలో వున్న వ్యక్తులు కానీ, ఆ ప్రభుత్వంలో మాజీ మంత్రిగారు హోమ్ మంత్రిగా చేసిన వారు నా ఎదురుగా కూర్చున్న నరసరావుపేట శాసన సభ్యులు కానీ, అక్కడ....

Mr. Speaker :—You can deliver a speech without announcing the names please.

శ్రీమతి . రాజకుమారి :— అలయెన్స్ కాని, కమ్యూనిస్ట్‌గా పోటీ చేసిన గంగినేని వెంకటేశ్వరరావుగారికి సపోర్టు చేయలేదు. అక్కడ ఒక దుష్ట వాతావరణం తీసుకువచ్చి రిగ్గింగ్ జరిపి ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఒక ఇండిపెండెంట్ అభ్యర్థిని సమర్థించింది. అధికారంతో ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని వినియోగించింది. ఇండిపెండెంట్ అభ్యర్థి తరపున కేవలం గంగినేని వెంకటేశ్వరరావును, నన్ను ఓడించడానికే గత ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఎంత పని చేసింది మహిళా శాసన సభ్యురాలిగా ......

Sri K. Sivaprasad Rao :— Sir, I request you to give me an opportunity to express my view.

Mr. Speaker :—I have already told her not to take names of the Members. If you want I will delete the name please. Now you please sit down. No expunction please. Your names will not be there. She is eligible to speak the gist with sense but not with the names.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— పేర్లు డిలీట్ చేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— పేర్లు అన్నీ చెప్పి ప్రొవోక్ చేసుకోవద్దు. మీరు సారాంశము చెప్పవచ్చు. దానిని మేము ఆపే వీలు లేదు. మీ మీద జరిగిన సంఘటనల గురించి చెప్పుకోవచ్చు. పేర్లు మాత్రం చెప్పవద్దు.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి :— అక్కడ నా మీద ఎటాక్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. పట్టుబడడం జరిగింది. కారు, జీపు నంబరుతో సహా న్యూస్ పేపరులో వచ్చింది. నేనే పోలీస్ స్టేషన్‌కు వెళ్ళి మహిళల పట్ల దయదలచి ఏ పార్టీ వారు అయినా వదలిపెట్టమని అనడం జరిగింది. ఆనాడు పోటీ చేయబోయే వ్యక్తిగా ఒక కాంగ్రెసు పార్టీ అభ్యర్థిగా—ముందుగానే నాకు ఈ విధంగా మీ మీద బాంబు దాడులు జరుగుతున్నాయని కొందరు కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు చెప్పడం వల్ల, కొన్ని గ్రామాలలో రిగ్గింగ్ జరగబోతున్నదని చెప్పడం వల్ల.......

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నెక్స్ట్ పాయింట్ చెప్పండి. ఎంత సేపు బాంబుల సంగతే చెబుతారు.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి :— అక్కడ వ్యక్తులు మరణించారు. బాంబు దాడులలో గాయపడి వికలాంగులు అయినారు. బాంబుల సంఘటనలో పట్టుబడిన కేసులు వున్నాయి. ఈ బాంబుల విషయాలను చాలా తేలికగా తీసుకోవద్దు. గత ప్రభుత్వం బాంబులను బంతి ఆటలాగా తేలికగా తీసుకోవడం వల్ల పల్నాటి ప్రాంతంలో అనేక మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. అనేక మంది స్త్రీల మాంగల్యాలు తెగిపోయాయి. ఇలాంటి సంఘటనలను చాలా తేలికగా తీసుకోమని అంటారేమిటి అధ్యక్షా. ఒక సారి దయచేసి ఆలోచన చేయాలి. గుంటూరు జిల్లా 'ఈనాడు' ఎడిషన్‌లో పల్నాటి ప్రాంతంలో ఏ క్షణాన ఏ స్త్రీకి మాంగల్యం తెగిపోతుందో చెప్పలేని పరిస్థితిలో బాంబు దాడులు

జరుగుతున్నాయని పత్రిక హెచ్చరిక చేసింది అంటే అక్కడ వాతావరణం తమరికి గుర్తుచేస్తున్నాను.

నేను ఏ మీటింగులలోను రెచ్చిపోయే ఉపన్యాసాలు కాని, గత ప్రభుత్వాన్ని, ఆ నాయకులను విమర్శ చేయడం కానీ చేయలేదు. నా మీద పోటీ చేసే వ్యక్తుల పేర్లు గానీ, పార్టీ గురించి కానీ నేను మాట్లాడలేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ గురించే మాట్లాడాను. కావలసి వస్తే టేప్ రికార్డర్‌లు వున్నాయి. పరిశీలన చేసుకోవచ్చు. ఎందుకంటే క్రొత్తగా నేను ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లాను కాబట్టి నన్ను నేను పరిచయం చేసుకోవడానికే సమయం సరిపోయింది. ఆ తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాల గురించి చెప్పాను. చివరి సంఘటనలు చూస్తే నా ప్రాణాలకు ముప్పు వచ్చినా నేను భయపడలేదు. నేను రక్షణ కూడా ఏర్పాటు చేసుకోలేదు. కానీ రక్షణ తోటి పోలీసు వలయంతోటి, మర తుపాకులతోటి వచ్చి రెచ్చగొట్టే ఉపన్యాసాలు చేసి రాజకుమారి గెలవడానికి వీలు లేదని ఉపన్యాసాలు చేసి బాంబులు ప్రవేశ పెట్టిన సంఘటనలు మాత్రం మేము కాదు గదా ఆ వినుకొండ ప్రజలు మాత్రం క్షమించరని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—I have to inform the Hon'ble Member that discussion on Governor's address is a serious matter, and you have already taken time and given a big speech. Now come to other problems, such as economic and social problems. Please hear me. This is an advice and suggestion. Come to some new points. Your Party must have given some problems to you. Please try to tell about those problems.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి:— ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం అలాంటి వాతావరణం లేకుండా చూడాలని నేను కోరుకొంటున్నాను. పాలనా యంత్రాంగంలోని లోపాల గురించి నేను మాట్లాడదలచుకొన్నాను. ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వ పాలనా యంత్రాంగంలో నూతనమైన మార్పులు తీసుకవచ్చి, ఉద్యోగస్థుల పట్ల ఒక వున్నతమైన అభిప్రాయంతో వారి విద్యను, ఉద్యోగ తీరును గౌరవిస్తుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వాలలో కలెక్టర్ల దగ్గర నుండి డి. ఎస్. పి. లు, ఇన్‌స్పెక్టర్ల వరకు ఆ జిల్లాలో అధికారంలో వున్న పార్టీకి అనుకూలంగా లేరనో, లేకపోతే అక్కడ వున్న వారు శాసన సభకు ఫిర్యాదు చేశారనో సడన్‌గా మార్చివేయడం, మరో ఆఫీసర్ వచ్చి ఆ ప్రాంతాన్ని అర్థం చేసుకొని, ఆ ప్రాంతంలో రైతాంగం ఏమిటి, ఆ పరిపాలన రక్షణ ఏమిటి అని ఆలోచన చేయకముందే (మూడు నెలల లోపలే) మార్చడం వల్ల ప్రభుత్వ యంత్రాంగం దెబ్బతినిపోయింది. అధికార దుర్వినియోగం ద్వారా ఎంతో మంది ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ల దగ్గర నుంచి అనేక మంది విసిగి, వేసారి వారి విద్యుక్త ధర్మాన్ని నెరవేర్చలేక పోయారు. మాటి మాటికి మార్చడంతో ఫ్యామిలీలను తీసుక రావడంలో వారి పిల్లల చదువులకు ఆటంకం కలగడమే గాకుండా, వ్యక్తిగతంగా అధికారులు ఇబ్బంది పడడమేగాకుండా ప్రజలకు ఇబ్బంది కలిగింది. అలాంటి పరిస్థితులు ఈ ప్రభుత్వంలో రావని నేను ఆశిస్తున్నాను.

ఇక, కర్షక పరిషత్ అనేది స్వార్థంకోసం, ఒక వ్యక్తికి పట్టం కట్టడంకోసం ఏర్పాటు చేసిందని నా అభిప్రాయం. దానివల్ల ప్రజలకు న్యాయం జరగలేదు. 1.20గం మ. అలా కోర్టు తీర్పు యిచ్చినప్పటికీ, ఆ వ్యక్తి కోర్టు ద్వారా ఫీ కొట్టించుకున్నప్పటికీ

(ప్రతిపక్షం నుండి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను వ్యక్తుల పేరు చెప్పడం లేదు. ఆ వ్యక్తికే పట్టం కట్టటంవల్ల కర్షక పరిషత్‌లో ప్రజలకు నమ్మకం పోయింది. కనుక ఈ ప్రభుత్వం కర్షక పరిషత్‌ను రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, మండలాల విషయానికివస్తే అనేక ప్రాంతాలలో మండలాలు వచ్చిన మాట వాస్తవమే, అటు పార్టీల వారూ, ఇటు పార్టీ వారూ కూడా గెలిచారు. కాని వారికి సరైన వనరులు లేకపోవడం వల్ల సరిగా పని చేయలేకపోతున్నారు. వారికి భవనాలు లేవు, వాహనాలు లేవు, అయిల్ లేదు, ఇలా అనేక యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. మండలాధ్యక్షులు, అధికారులు గ్రామాలకు వెళ్ళలేకుండా వున్నారు. వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగచేసి మండలాలను సమర్థవంతంగా నడిపించడానికి ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, పరిశ్రమల విషయానికి వస్తే ఈ రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పినందుకు చాలా సంతోషం. గత ప్రభుత్వ కాలంలో ఈ రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా చాలా దెబ్బతిన్నది. ఇదివరలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వున్న 35 సంవత్సరాల కాలంలో ఏర్పాటు అయిన పరిశ్రమలలో చాలా భాగం గత 7 సంవత్సరాలలో మూతపడ్డాయి. దానికి కారణం అప్పుడున్న ప్రభుత్వం పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించకపోవడం, విద్యుచ్ఛక్తి లోటు. అందువల్ల నిరుద్యోగ సమస్య పెరిగిపోయింది. ఈ ప్రభుత్వం తిరిగి ఆ పరిశ్రమలను తెరిపించి, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధిపరచి అనేకమంది నిరుద్యోగులకు ఉపాధి కల్పిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

ఇక, వ్యవసాయక విషయానికివస్తే గ్రామాలలో అనేకమంది పగలనక, రాత్రినక, చెమటను రక్తంగా మార్చి మనం తినే ప్రతి పదార్థాన్ని ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. భార్యల మెడలలోని పుస్తెలతాళ్లు కూడా తాకట్టుపెట్టి వారు ఎంతో కష్టపడి మన పొట్టలను నింపుతున్నారు. వారికి అవసరమైన కల్తీలేని ఎరువులు, విత్తనాలు, వ్యవసాయానికి కావలసిన పనిముట్లు, సహకార బ్యాంకుల ద్వారా అప్పులు లభించేటట్లు చూడవలసిన అవసరం వుంది. గత 35 సంవత్సరాల కాంగ్రెసు పరిపాలనలో ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలోని రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న సంఘటనలు లేవు. కాని గత 7 సంవత్సరాల ప్రభుత్వ కాలంలో ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలో దాదాపు 60 మంది ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. కాని ఆ ప్రభుత్వం ఏమి చలనం కలగలేదు. వారి సమస్యలను పరిష్కరించలేదు. రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితులు ఈ ప్రభుత్వంలో రావని మనవి

చేస్తున్నాను. మనకు అందమైన దుస్తులు అందిస్తూ, మన అలంకరణలకు ఎంతగానో దోహద పడుతున్న చేనేత పనివారు కూడా ఎంతో మంది ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. ఇటు వ్యవసాయంపై, అటు చేనేతపై ఆధారపడిన వారి నందరినీ ప్రభుత్వం కనిపెట్టి వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రోశయ్యగారి హయాములో విద్యుచ్ఛక్తి కొరత వుండదని భావిస్తున్నాను. గ్రామాలలో నేగాక పట్టణాలలో కూడా విద్యుచ్ఛక్తి కొరత వల్ల, దీపాలు వెలగకపోవడం వల్ల దోపిడీలూ, దొంగతనాలు జరగటమే కాకుండా స్త్రీలపై ఎన్నో అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి. వాన రాకడ, ప్రాణం పోకడ తెలియదన్నట్లు ఎప్పుడు విద్యుత్తు వుంటుందో ఎప్పుడు వుండదో తెలియని పరిస్థితిలో ప్రజలు నానా యిబ్బందులూ పడుతున్నారు. నేను పోటీచేసిన ప్రాంతంలో వున్న నాగార్జునసాగర్ పట్టణంవల్ల అక్కడి వేలాది రైతాంగం ఈనాడు మన ముఖ్య ఆహారమైన వరిని పండించగలుగుతున్నారు. అప్పటి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం సాధించిన విజయం అది. కాని గత 7 సంవత్సరాల కాలంలో పాలించిన ప్రభుత్వ కాలంలో కనీసం కాల్వలలో పూడిక కూడా తీయని పరిస్థితులు వున్నాయి. పాచి, గడ్డితో నిండుకొని నీరు పారని పరిస్థితులు వున్నాయి. ఎంత మొరపెట్టుకొన్నా అక్కడి ప్రజల మొర ఆలకించిన వారు లేకుండా పోయారు. అధికారులు కూడా పట్టించుకోలేదు..........

Mr. Speaker :—You can continue your speech on Monday. Now I have to make some announcements.

ప్రకటనలు

(1) సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నిర్ణయములు.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that the Business Advisory Committee at its meeting held on 5-1-1990 has taken a decision to transact the following Business on 10-1-1990.

Under Rule 304 :-

(1) Attack on Shri M. Omkar, M.L.A.,

(2) Kidnapping of two Legislators and Mandal Presidents.

Two Hours Discussion :-

Law and Order situation in the State.

(2) శాసన సభలో వివిధ పార్టీల నేతల నియామకములు.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that the Telugu Desam Legislature Party with a strength of 74 Members is recognised as the main Opposition Party in the Assembly and its Leader Shri N. T. Rama Rao is recognised as the Leader of the Opposition.

శాసనసభలో వివిధ పార్టీల నేతల నియామకములు.

I am also to announce that Shri P. Ashok Gajapathi Raju, Shri K. Vidyadhar Rao and Shri M. Raghuma Reddy are Deputy Leaders and Shri Dandu Sivarama Raju is Whip of the Telugu Desam Legislature Party.

I am to further announce that I have received the communications from various parties stating as follows :-

1. C.P.I. LEGISLATURE PARTY :—

Shri P. Nageswara Rao, Leader.

Shri C. Vittal Reddy, Dy. Leader.

Shri Mohd. Rajab Ali, Whip.

2. C.P.I. (M) LEGISLATURE PARTY :—

Shri B. Venkateswara Rao, Leader.

Shri N. Raghava Reddy, Dy. Leader.

Shri P. Ramaiah, Whip.

3. BHARATEEYA JANATA LEGISLATURE PARTY :—

Shri Ch. Vidyasagar Rao, Leader.

Shri (Dr) R. Ravindranath Reddy, Dy. Leader.

Shri B. Bal Reddy, Whip.

4. JANATA DAL LEGISLATURE PARTY :—

Shri C. Narsi Reddy. Leader.

Now, the House is adjourned to meet again at 9-00 A.M., on Monday, the 8th January, 1990.

(The House then adjourned at 1-29 p.m. to meet again at 9-00 a.m., on Monday the 8th January, 1990.)

అనుబంధము-I

ప్రసంగం

శ్రీమతి కుముద్‌బెన్ మణిశంకర్ జోషి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గవర్నరు

14 పుష్య, 1911
4 జనవరి, 1990

అనుబంధము - I

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గవర్నరు, శ్రీమతి కుముద్ బెన్ మణిశంకర్ జోషి ప్రసంగము

సభాపతి మహాశయా;

గౌరవనీయ శాసన సభా సభ్యులారా!

ఈనాటి తొమ్మిదవ శాసన సభ మొదటి సమావేశానికి మిమ్ములనందరిని ఆహ్వానించడానికి నాకెంతో సంతోషంగా ఉంది. నా ప్రసంగాన్ని ప్రారంభించడానికి ముందు, ఈ సభకు ఎన్నికయిన మీలో ప్రతి ఒక్కరికి నా శుభాకాంక్షల్ని అందజేస్తున్నాను.

ఇటీవల శాసన సభకు, పార్లమెంటుకు నిర్వహించిన ఎన్నికలు రాష్ట్రంలో దాదాపు అన్ని భాగాలలో ప్రశాంతంగాను, క్రమబద్ధంగాను జరిగాయి. అయినా హింస, రిగ్గింగు జరిగిన సంఘటనలు అక్కడక్కడ కొన్ని లేకపోలేదు. ఇలాంటి అవకతవకలు ఇకముందు జరగకుండా చూడడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

రాష్ట్రం ఎన్నికలకు సమాయత్తమవుతున్న తరుణంలో, నవంబరు 8, 9 తేదీలలో తీవ్రమైన తుఫాను దక్షిణ కోస్తా జిల్లాల మీద విరుచుకపడింది. తుఫాను తాకిడికి లోనుకాగల ప్రాంతాల నుండి సుమారు 70 వేల మందిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించడం జరిగింది. ఈ విపత్తులో 69 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు, ఒకటిన్నర లక్షలకు పైగా ఇల్లు పాక్షికంగానో, పూర్తిగానో దెబ్బతిన్నాయి. జిల్లా పాలనా యంత్రాంగం సకాలంలో శీఘ్రగతిని తరలింపు చర్యలు చేపట్టడం వల్ల ప్రాణ నష్టాన్ని కనీస స్థాయికి అదుపు చేయడం జరిగింది. సహాయ, పునరావాస చర్యలకు ఏమాత్రం ఆటంకం కలగకుండానే, పాలనా యంత్రాంగం అదే సమయంలో ఎన్నికల సక్రమ నిర్వహణకు ఏర్పాట్లు చేసింది. పదవీ బాధ్యతలను చేపట్టిన వెంటనే, నా ప్రభుత్వం సహాయ, పునరావాస చర్యలను సమగ్రంగా సమీక్షించి, వివిధ పనులను పూర్తి చేయడానికి, గడువు నిర్ణయించిన కార్యక్రమాన్ని రూపొందిస్తూ, అన్ని శాఖలకు తగు ఆదేశాలను జారిచేసింది. తుఫాను మూలంగా నష్టపడిన రైతులకు ప్రభుత్వం హెచ్చించిన మొత్తంలో సబ్సిడీని ప్రకటించింది. మృతుల సమీప బంధువులకు చెల్లించే ఎక్స్‌గ్రేషియా మొత్తాన్ని పెంచింది. విద్యార్థులకు ఫీజుల చెల్లింపు నుండి మినహాయింపును మంజూరు చేసింది. ఇబ్బందికి గురి అయిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు, స్థానిక సంస్థల ఉద్యోగులకు ఒక నెల వేతనాన్ని అడ్వాన్సుగా చెల్లించాలని నిర్ణయించింది. తుఫాను తాకిడికి గురి అయిన రెండు జిల్లాలో బలహీనవర్గాల గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ఇతోధికంగా అమలు పర్చడం జరుగుతున్నది. తుఫాను తాకిడికి గురి అయిన ప్రాంతాలలో రెండు వేల వ్యవసాయ సర్వీసు కనెక్షన్లను విడుదల చేయడం జరుగుతుంది. వీటిలో 50 శాతం కనెక్షన్లను షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగల రైతులకు

కేటాయిస్తారు. సహాయ కార్యక్రమాలకుగాను ప్రభుత్వం 6 కోట్ల రూపాయలను విడుదల చేసింది. రు. 40.82 కోట్ల మేరకు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందజేయవలసినదిగా కోరుతూ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒక మెమోరాండం సమర్పించడం జరిగింది.

పాలనా వ్యవస్థలో చోటుచేసుకున్న అనిశ్చిత పరిస్థితి, అపనమ్మకం, భద్రతా రాహిత్య భావం తొలగిపోయి వాటి స్థానే భరోసా, నూతనోత్సాహం, విశ్వాసం చిగురులు వేస్తున్నాయి. గత కొన్నేళ్లుగా పూర్తిగా దెబ్బతిన్న పాలనా వ్యవస్థలో విశ్వాసం, నమ్మకాన్ని రేకెత్తించే బృహత్తర కార్యక్రమానికి అప్పుడే నాంది పలకడం కూడా జరిగింది. ఈ వ్యవస్థను, సాంఘిక - ఆర్థిక అభ్యున్నతికి దోహదకారి అయిన సాధనంగా తీర్చి దిద్దవలసిన అవసరం ఉందనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. గతంలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో నియమకాలు గాని, ప్రమోషన్లు గాని తరచు పరిపాలనా ప్రయోజనాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని చేయడం జరగలేదనే గట్టి అభిప్రాయం ఉండేది. ఈ పరిస్థితిని చక్కదిద్దడానికి వీలుగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల రిక్రూటుమెంట్లు, నియామకాలకు సంబంధించిన నియమావళి, కార్య విధానంలో చోటు చేసుకున్న మార్పులను సమగ్రంగా సమీక్షించే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరుగుతుంది.

గత కొన్నేళ్లలో అనేక కొత్త సంస్థలు ఆవిర్భవించాయి. చాలినన్ని వనరులు లేకుండానే కొన్నింటిని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ సంస్థల వల్ల ఒనగూరే ప్రయోజనం ఏమిటి, సామాజికంగా వాటి ప్రాముఖ్యత ఎలాంటిది అన్న అంశాలను పునఃపరిశీలించడం జరుగుతుంది. ఇలాంటి పరిణామాలు కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో కాలపరీక్షకు తట్టుకొని నిలిచిన కొన్ని సంస్థలను ఎత్తివేయడానికి దారి తీశాయి. కొన్ని సంస్థలకు చాలినన్ని వనరులు లేని కారణంగా అవి సమర్థవంతంగా పనిచేయలేక పోయాయని తేలింది. మండల ప్రజాపరిషత్తులు, మండల రెవిన్యూ కార్యాలయాలు, కొత్త గ్రామ సహాయకులు, కర్షక పరిషత్తు, వైద్యవిధాన పరిషత్తు వంటి సంస్థాగత మార్పులను పునః పరిశీలించవలసి ఉంది. ఈ సంస్థల ప్రయోజనం ఏమిటి, వీటి ప్రాముఖ్యత ఎలాంటిది అనే అంశాలను సమగ్రంగా సమీక్షించే కార్యక్రమాన్ని నా ప్రభుత్వం చేపడుతుంది. ముఖ్యంగా పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ అమలు విషయంలో చేసిన మార్పులను మళ్ళీ ఓసారి పరిశీలిస్తుంది. ఈ పరిశీలన గ్రామస్థాయి నుండి జిల్లా స్థాయి వరకు జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా వివిధ పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు తీసుకొనే నిర్ణయాల కార్యపటిమను పరిశీలించడం జరుగుతుంది. పాత "తహశీల్" మాదిరిగా మధ్యస్థాయి వ్యవస్థను నెలకొల్పే అవసరాన్ని కూడ దృష్టిలో ఉంచుకోవడం జరుగుతుంది. గ్రామాధికారుల పదవులను రద్దుచేయడం మూలంగా సంస్థాగతంగా ఏర్పడిన శూన్యపరిస్థితి గురించి నా ప్రభుత్వానికి బాగా తెలుసు. వీటిని తగు విధంగా పునర్ వ్యవస్థీకరించడం ద్వారా గ్రామ పరిపాలనను సమర్థవంతంగాను, జవాబుదారీ వహించే విధంగాను తీర్చిదిద్దడానికి నా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. 'సింగిల్ విండో' సహకార విధానాన్ని కూడా కూలంకషంగా పరిశీలించి దానిని మరింత మెరుగుపరచడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

సంస్థల స్వయంప్రతిపత్తిని హరించే ప్రయత్నాలు గత కొద్ది సంవత్సరాల కాలంలో మళ్లీ జరిగాయి. రాష్ట్రంలోని ఉన్నత విద్యాసంస్థల పాలనా వ్యవస్థలో తీసుకొచ్చిన మార్పులే ఇందుకు తార్కాణం. నా ప్రభుత్వం విశ్వవిద్యాలయాల స్వయంప్రతిపత్తిని పునరుద్ధరిస్తుంది. అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు గవర్నరే ఛాన్సలర్‌గా ఉండాలన్నది నా ప్రభుత్వ దృఢసంకల్పం. కళలు, సంస్కృతి, క్రీడల ప్రవర్ధనకు పుట్టిల్లయిన సంస్థలు ఇదివరలో కళాకారులు, మేధావులు, క్రీడాకారులను ఆకర్షించి వారి స్వచ్ఛంద సేవలను అందుకుంటూ ఉండేవి. కాని అవి ఇప్పుడు పూర్వపు ఔన్నత్యాన్ని కోల్పోయి నిర్జీవంగా ఉన్నాయి. కళలు, సంస్కృతి, క్రీడల పురోభివృద్ధి కోసం ఈ సంస్థలను నా ప్రభుత్వం పునరుద్ధరిస్తుంది.

గతకొద్ది సంవత్సరాల క్రిందటి వరకు పారిశ్రామిక రంగములో గణనీయమైన అభివృద్ధిని సాధించడానికి పురోగమిస్తున్న మన రాష్ట్రం, ఇప్పుడు పరిశ్రమల పురోభివృద్ధిలో చాల వరకు వెనక్కి వెళ్లింది. ఈ కాలంలో ప్రభుత్వ, ప్రయివేటు రంగాలలో కొత్త పరిశ్రమల ఏర్పాటుకు ఎటువంటి ప్రోత్సాహం లభించలేదు. ఇది ఆర్థిక పురోభివృద్ధిపై తీవ్రమైన ప్రభావాన్ని చూపింది. ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచి, అభివృద్ధి రేటును పెంపొందింప చేయడమే నా ప్రభుత్వ తొలి ప్రయత్నం.

ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితిని మదింపుచేసి ఆర్థిక క్రమశిక్షణను పాటిస్తూ కొత్తగా సాంప్రదాయేతర ఆర్థిక వనరులను అన్వేషించడానికి, రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను పటిష్ఠపరచడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఎనిమిదవ ప్రణాళికా కాలంలో అభివృద్ధితో పాటు సంక్షేమాన్ని కూడా సమకూర్చే దృష్టితో నా ప్రభుత్వం అభివృద్ధి వ్యూహాన్ని తిరిగి రూపొందిస్తుంది. ఆర్థిక ప్రాధాన్యతలను మరింత వివేచనాత్మకంగా క్రమబద్ధం చేస్తుంది.

వ్యవసాయ, విద్యుచ్ఛక్తి, పారిశ్రామిక రంగాలకు లోగడ ఇచ్చిన ప్రాధాన్యతను నా ప్రభుత్వం తిరిగి పునరుద్ధరించి, గతంలో నిర్లక్ష్యానికి గురి అయిన రంగాలకు తగిన న్యాయం చేకూరుస్తుంది. అయితే మౌలిక సంక్షేమ చర్యలను విస్మరించకుండా దీనిని సాధించడం జరుగుతుంది. రాష్ట్రంలో అనావృష్టికి గురి అవుతున్న ప్రాంతాలను, వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధిపరచాలని ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో వుంది. ఇందు నిమిత్తం గట్టి చర్యలు తీసుకుంటుంది. చిన్నతరహా సేద్యపు నీటి ప్రాజెక్టులకు, నిర్ణీత కాలావధి కార్యక్రమం క్రింద భారీ ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయడానికి అగ్రతర ప్రాధాన్యత నివ్వడం జరుగుతుంది. తెలుగుగంగ, శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ, పెండింగులో వున్న ఇతర భారీ సేద్యపు నీటి ప్రాజెక్టుల అమలుకు కూడా ప్రాధాన్యత నివ్వడం జరుగుతుంది. అంతర్‌రాష్ట్ర ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి ఎటూ తేలకుండా వున్న సమస్యలను పొరుగు రాష్ట్రాలతోను, కేంద్రంతోను అర్థవంతమైన చర్చల ద్వారా నిర్మాణాత్మక సహకారం ద్వారా సంప్రదించి పరిష్కరించడం జరుగుతుంది. విద్యుత్ రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసినందువల్ల తీరని విద్యుత్ కొరత ఏర్పడింది. విద్యుత్ రంగంలో రాష్ట్రాన్ని మళ్లీ స్వయంసమృద్ధిగల రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దడానికి గామ విద్యుత్ ఉత్పాదనకోసం కార్యక్రమాన్ని రూపొందించేందుకు నా ప్రభుత్వం

ఇదమిద్ధమైన చర్యలు తీసుకొని, అందుకు కావలసిన నిధులను సమకూరుస్తుంది. దీనివల్ల పరిశ్రమలు వాటంతట అవే ఆర్థి బలపడి ముందుకు వస్తాయి. ఈ దిశలో తొలి చర్యగా, అన్ని భారీ పారిశ్రామిక క్షేత్రాలలో క్యాప్టివ్ పవరు యూనిట్లను ఏర్పాటు చేసే పథకాలను ప్రభుత్వం రూపొందిస్తున్నది. విద్యుత్తు డిమాండు, సరఫరాల మధ్య అంతరాన్ని అత్యంత శీఘ్రంగా అధిగమించడానికి వీలుగా గ్యాసు ఆధారంతో నడిచే ప్రాజెక్టులను, థర్మల్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టులను చేపట్టడంకూడా జరుగుతుంది. 'లో వోల్టేజి' సమస్యను పరిష్కరించడం పట్ల కూడా ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడమవుతుంది.

రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికీకరణను మరింత వేగిరపరచడానికి నా ప్రభుత్వం నిర్విరామంగా కృషి చేస్తుంది. ఆహార పదార్థాల ప్రాసెసింగు పరిశ్రమలను అభివృద్ధిపరచడంవల్ల పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ రంగాల నడుమ ఫలవంతమైన సంబంధాలు ఏర్పడతాయి దీనివల్ల వ్యవసాయ రంగానికి ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఎగుమతులకోసం ఆహార పదార్థాల ప్రాసెసింగు పరిశ్రమల స్థాపనకు ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలను నెలకొల్పేందుకు, ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పరిశ్రమల అభివృద్ధికి తోడ్పడటంకోసం ప్రోత్సాహకాలను సమకూర్చడం అత్యంత ముఖ్యమని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. ప్రోత్సాహకాలను ఉదారంగా మంజూరు చేయడానికి వీలుగా మార్గదర్శక సూత్రాలను జారీ చేసేందుకు చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో అనుకూల పారిశ్రామిక వాతావరణాన్ని నెలకొల్పేందుకుగాను పరిశ్రమలతో సంబంధమున్న ప్రభుత్వ శాఖలను, అభివృద్ధి సంస్థలను సమాయత్తపరచడం జరుగుతుంది. పారిశ్రామికీకరణ దిశలో వాతావరణ కాలుష్యాన్ని నివారించే అంశానికి ప్రభుత్వం తగిన ప్రాముఖ్యాన్ని ఇస్తుంది. వెనుకబడిన, ఉపేక్షకు గురి అయిన ప్రాంతాలలో అనువయినచోట్ల పరిశ్రమలను స్థాపించేటట్లు చూడడం జరుగుతుంది.

ప్రభుత్వం యువతకు గణనీయమైన ఉపాధి అవకాశాలను ముఖ్యంగా స్వయం ఉపాధి పథకాలద్వారా కల్పించడానికి గట్టి కృషి జరుపుతుంది. నిరుపేదలు, బడుగ వర్గాలు, చిన్న, సన్నకారు రైతులు, మురికివాడల్లో నివసించే వారి అభ్యున్నతికోసం, వారికి మెరుగయిన జీవనోపాధి కల్పించేందుకు నా ప్రభుత్వం అవిరళ కృషి సల్పుతుంది. స్వయం ఉపాధి పథకాలను చేపట్టేందుకుగాను నిరుద్యోగ యువజనులకు శిక్షణ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. స్వయం ఉపాధి కార్యక్రమాన్ని పునరుజ్జీవింపజేసి రాబడి నాలుగు కాలాలపాటు ఉండేట్లు చూడడానికిగాను, దాని పరిధిని విస్తృతపరచడం జరుగుతుంది. మన సమాజంలో యువశక్తికున్న ప్రాముఖ్యతను, వారు నిర్వహించవలసిన భూమికను గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించకపోవడం భావ్యంగా ఉండదు. యువశక్తి అమోఘమైనట్టిదే కాకుండా సృజనాత్మక మైనట్టిది కూడ. వారిలో దాగివున్న పూర్తి ప్రతిభా సామర్థ్యాలను వెలికి తీసి వారిని కార్యోన్ముఖులుగా తీర్చిదిద్దడమే రాష్ట్రప్రభుత్వ ఉద్దేశం.

ప్రాథమిక జీవిత అవసరాలలో ఒకటైన మంచినీటి సౌకర్యం మన రాష్ట్రంలోని అత్యధిక జనాభాకు తమ నివాస ప్రదేశాలవద్ద ఇంకా అందుబాటులో ఉండడంలేదు. ఇంత వరకు మంచినీటి సదుపాయంలేని అన్ని గ్రామాలకు, పట్టణ ప్రాంతాలకు మంచినీటి సదుపాయం కల్పించాలన్నదే నా ప్రభుత్వ ధ్యేయం. హైదరాబాదు నగరంలో మంచినీటి ఎద్దడి ఒక తీరని సమస్యగా ఉంది ఈ నగర దీర్ఘ కాల మంచినీటి అవసరాలను పూర్తిగా తీర్చడానికి శాశ్వత ప్రాతిపదికన చర్యలు చేపట్టే అంశానికి నా ప్రభుత్వం అగ్రతర ప్రాధాన్యతను ఇస్తుంది.

ఉండటానికి నీడకూడా మరో కనీస అవసరం. నా ప్రభుత్వం "అందరికీ గృహవసతి" అన్న విధానాన్ని అమలు పరచాలని ఉద్దేశిస్తున్నది. గృహనిర్మాణం వల్ల గృహవసతితోపాటు విస్తృతమైన ఉపాధి అవకాశాలు ఏర్పడతాయి. గృహనిర్మాణ ఆర్థిక సహాయసంస్థలను ఏర్పాటుచేసి తద్వారా మిక్కుటమైన చేయూతను అందించడం వల్ల, రాష్ట్రం బృహత్తర గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి ఇండ్లు లేని వారికి గృహవసతిని, నిరుద్యోగులకు ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించే స్థితిలో వుంటుంది. ఈ కార్యక్రమం క్రింద బలహీన వర్గాల వారికి, పదవీ విరమణ చేసే ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు గృహవసతి కల్పించడానికి ప్రాధాన్యత నివ్వడం జరుగుతుంది. గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాలను సులభంగా చేపట్టడానికి అనువుగా ఇండ్ల స్థలాలను కేటాయించే విధానాన్ని నా ప్రభుత్వం సవరిస్తుంది. బలహీనవర్గాలవారికి ఇండ్ల స్థలాలకోసం భూమిని సేకరించడంపై గల నిషేధాన్ని నా ప్రభుత్వం ఎత్తివేసింది. ఎవరికీ ఆక్షేపణ లేని విధంగా ప్రభుత్వ భూములను ఆక్రమించుకొన్న ప్రాంతాలలో స్థానిక సంస్థలు విద్యుత్తు, నీటి సరఫరా, రోడ్లు వంటి సౌకర్యాలను కల్పించి ఉన్నట్లయితే అర్హులయిన అట్టి ఆక్రమణ దారులకు ప్రభుత్వం, యాజమాన్య హక్కులను కల్పించి వారి ఆక్రమణలను క్రమబద్ధం చేస్తుంది. నా ప్రభుత్వం బలహీన వర్గాల వారికి సబ్సిడీ బియ్యం, ధోవతులు, చీరల పంపిణీని కొనసాగిస్తుంది.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో మహిళలకు రిజర్వేషను సదుపాయం కొనసాగుతుంది. స్త్రీల హక్కులను పరిరక్షించడం జరుగుతుంది. వరకట్న నిషేధంతోపాటు స్త్రీలు, పిల్లల శ్రమను దోపిడి చేసే విధానాన్ని నా ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో అరికడుతుంది. గిరిజనుల హక్కులను పరిరక్షించడం, వారిని అందరితో సమానంగా రాష్ట్ర ప్రగతి కృషిలో భాగస్వాములను చేయడానికి ముమ్మరచర్యలను తీసుకోవడం వంటి అంశాలపట్ల నా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తుంది నా ప్రభుత్వం షెడ్యూల్డు కులాలు, షెడ్యూల్డు తెగలు, అల్పసంఖ్యాకవర్గాలు, బలహీన వర్గాలపైన అత్యాచారాలు జరిగితే చూస్తూ ఊరుకోదు. అత్యాచారాలు, దోపిడీ నుండి వారిని రక్షించడానికి అవసరమయిన అన్ని చర్యలనూ తీసుకుంటుంది. వికలాంగులకు పునరావాసం కల్పించడం కోసం నా ప్రభుత్వం వీలయినన్ని అవకాశాలను అన్వేషిస్తుంది. షెడ్యూల్డు కులాలు, షెడ్యూల్డు తెగలు, వెనుకబడిన తరగతుల వారి సామాజిక-ఆర్థిక అభివృద్ధికోసం ఉద్దేశించిన పథకాలకు అత్యంత ప్రాధాన్యత నివ్వడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం తీసుకోబోయే చర్యలతో

వ్యవసాయ భూసంస్కరణలు ప్రథమస్థానం వహిస్తాయి. చేనేత కార్మికులు, మత్స్యకారులు, గీతకార్మికులు, చిన్న, సన్నకారు రైతులు, పాల ఉత్పత్తిదారులు వంటి బలహీనవర్గాల వారి జీవన పరిస్థితులను సహకార సంఘాల ద్వారా మెరుగు పరచడం జరుగుతుంది. చేతిపనివారలను ముఖ్యంగా చేనేత కార్మికులను క్రుంగదీసిన ఆర్థిక సంక్షోభం వల్ల నా ప్రభుత్వం ఎంతో కలత చెందుతూ ఉంది. ఉపేక్షకు గురైన ఈ వర్గాల అభివృద్ధికోసం ఎటువంటి చర్యలనైనా తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడదు. చేనేత సహకారసంఘాలలో ఓటు చేసే హక్కులపై సభ్యులకు విధించిన ఆంక్షలను నా ప్రభుత్వం ఎత్తివేయగలదని ఈ సందర్భంగా తెలియ జేస్తున్నాను.

జాతీయ జీవన స్రవంతిలో అల్పసంఖ్యాక వర్గాల ఉనికి విడదీయరానిది. వీరు ఇతరులతోపాటు సమాన హక్కులకు అర్హులు. నా ప్రభుత్వం అల్పసంఖ్యాక వర్గాల భాష, మతపరమైన హక్కులను గౌరవిస్తుంది. జాతీయ పురోభివృద్ధిలో ఇతరులతో సమానంగా వారిని భాగస్వాములను చేయడానికి వీలుగా, వారి ఆర్థికాభివృద్ధికి చేయూతనిస్తుంది. ఉర్దూ భాషాభివృద్ధికి తగు ప్రాధాన్యతనిస్తూ పరిపాలనా వ్యవహారాల్లో ఆ భాషకు సముచిత స్థానం లభించేలా చూడడం జరుగుతుంది. వక్ఫు ఆస్తులు సక్రమంగా నిర్వహించబడేటట్లు కూడా చూడడం జరుగుతుంది.

నా ప్రభుత్వం శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించి మతసామరస్యం, సుహృద్భావ వాతావరణం కల్పిస్తుంది. రాష్ట్రంలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో వామపక్ష తీవ్రవాదుల బెడద అత్యంత ఆందోళనను కలిగిస్తున్నది. ఇటీవల కొంతమంది శాసన సభ్యులు, మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షుల అపహరణ సంఘటనల విషయములో నా ప్రభుత్వం వ్యవహరించిన తీరును, ఎన్నికయిన ప్రతినిధుల పట్ల నా ప్రభుత్వం చూపిన శ్రద్ధ, పరిస్థితిని చక్కదిద్దడానికి తీసుకున్న దృఢమైన చర్యలు స్పష్టపరుస్తున్నాయి. చెదురుమదురుగా జరిగే సంఘటనలను బట్టి తీవ్రవాదుల సమస్యను స్థానిక సమస్యగా పరిగణించడానికి వీలులేదు. జాతినంతటిని పట్టి పీడిస్తున్న ఈ తీవ్ర సమస్యను సమన్వయ దృక్పథంతో పరిష్కరించాల్సిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. నా ప్రభుత్వం పేద, బడుగువర్గాల సంక్షేమం పట్ల అత్యంతశ్రద్ధ వహిస్తుందనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా ప్రస్తావించదలుస్తున్నాను.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య సంబంధాలు సామరస్యంగా, స్నేహపూర్వకంగా కొనసాగగలవని నా ప్రభుత్వం ఆశిస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పూర్తి సహకారాన్ని అందించి రాష్ట్ర ప్రజల సర్వతోముఖాభివృద్ధి కోసం కేంద్ర సహాయం పొందగలదు.

ఈ సమావేశంలో మీ ముందుకు రాగల అత్యావసర అంశాలను మీరు పరిశీలించగలరు. వచ్చే సంవత్సరం ఇదే సమయంలో శాసనసభ, శాసనపరిషత్తు సంయుక్త సమావేశంలో ప్రసంగించగలనని ఆశిస్తున్నాను.

కొత్త ప్రభుత్వం పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టిన సందర్భంలో రాష్ట్రములోని అన్ని వర్గాల ప్రజల ఆశలు చిగురించాయి. వారి ఆశలను సఫలీకృతం చేయడమే నా ప్రభుత్వ ముఖ్య ఉద్దేశం. మీ సమాలోచనలు జయప్రదం కావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

జైహింద్.

ANDHRA PRADESH LEGISLATURE

Address by

SMT. KUMUDBEN MANISHANKAR JOSHI

GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH

14th Paush, 1911

4th January, 1990

Mr. Speaker and Honourable Members of the Legislative Assembly.

I have great pleasure in welcoming you all to this first Session of the Ninth Legislative Assembly. Let me begin by congratulating each one of you on your election as a member of this august House.

The recently concluded election to the Assembly and Parliament was, by and large, peaceful and orderly in most parts of the State. There have, however, been instances of violence and rigging. These are being gone into, so that appropriate corrective measures can be taken to check such malpractices.

At a time when the State was gearing itself to conduct the elections, a severe cyclonic storm lashed the South Coastal districts on the 8th and 9th November. Nearly 70,000 people were evacuated from vulnerable areas. 69 lives were lost and over one and half lakh houses damaged partially or fully in the calamity. Due to the very swift evacuation undertaken by the district administration, loss of life was kept down to the minimum. Administration made simultaneous arrangements for the orderly conduct of polls without adversely affecting relief and rehabilitation effort. After assumption of office, my Government have done a c omprehensive reveiw of the relief and rehabilitation measures, laid down a time bound programme for completion of the works; and issued appropriate directions to all the departments. Government have announced enhanced subsidy for farmers affected by the cyclone, increased the scale of ex-gratia payment to the next of kin of the deceased, granted fee exemption for students; and decided to give one month salary advance to the affected government and local body employees. Weaker section housing programme in the two affected districts is being substantially stepped up. 2,000 agricultural service connections would be released in the affected areas, out of which 50% would be earmarked for the scheduled caste and the scheduled tribe farmers. A sum of Rs. 6 crores has been released by Government towards relief expenditure. A memorandum has been submitted to the Central Government seeking assistance of Rs. 40.82 crores.

The climate of un-certainty, mis-trust and in-security pervading the administrative system is now giving way to hope, cheer and trust. The vital task of infusing faith and confidence in the administrative system, which was subject to serious erosion in the past few years, has already begun. My Government have no sort of doubt that the system needs to be tuned up to ensure that it becomes a real instrument of socio-economic development. There has been a legitimate feeling that recruitment and promotions in public services in the past have often been done not exactly in the interest of administration. A thorough review of the changes effected in the rules and procedures of recruitment and appointments in public services would be undertaken to rectify the distortions which have taken place.

A series of new institutions have been brought into being in the past couple of years, some of which were cerated without sufficient ground work. Their utility and social relevance have to be re-examined. In certain cases, these changes have resulted in jettisoning of institutions which have stood the test of time. Again some of those that have been brought in have proved to be grossly inadequate and ineffective. The system of Mandal Praja Parishads and Mandal Revenue Offices, the new Village Assistants, Karshaka Parishad, the institution of Vaidya Vidhana Parishad etc. are types of institutional changes which deserve to be re-examined. My Government are under taking a comprehensive review of the utility/and relevance of these institutions. In particular, a fresh look would be had at the changes that have been effected in the operation of the Panchayat Raj system. This will, no doubt, range from the village upto the district level and will, particularly, focus on the process of decision making in the various Panchayat Raj institutions. The need for intermediate organisation level at the point of what use to be the old 'Tahsils' would be given thought to. My Government are fully aware of the institutional vaccum created by the abolition of the Village Officers posts and would take steps to make village administration effective and responsive by suitable re-organisation. The Single Window co-operative system also will receive critical scrutiny and efforts would be made to refurbish it.

Attempts have been made, again in the last few years, to encroach on the autonomy of institutions. A case in point is the changes brought about in the administration of the institutions of highter learning in the State. My Government would restore the autonomy of the Universities sities. My Government have a conviction that the Chancellorship all the Universities should vest only with the Governor. Institutions, which were the nurseries of art, culture and sports, which hither to attracted the spontaneous response of artistes, intellectuals and athletes are not in decay. My Government will revive these forums to foster art, culture and sports.

Andhra Pradesh, which, until a few years ago, was posied for a significant breakthrough in industrial development has slided back substantially almost bordering on industrial stagnation. Entrepreneurial effort both in the public and private sectors, has not received any stimulous in these years; and this has had a very severe impact on economic growth. It will be the earnest endeavour of my Government to reactivate the economy and achieve higher rates of growth.

Efforts are under way to reassess the present financial situation, to instill better financial discipline, to identify new unconventional sources of funds and to rebuild the finances of the State. My Government will reorient the development strategy and reorder the economic priorities more judiciously, with a veiw to ensure welfare with growth in the eighth plan period.

My Government will restore the priority higtherto assigned to agriculture, power and industrial sectors; and make amends for the neglect these sectors have suffered in the past. This will, however, be done without overlooking the basic welfare measures. My Government are deeply committed to development of the drought prone and backward areas—

in the State and would take concrete steps in this direction. Top attention would be given to minor irrigation projects and completion of major projects on a definite time-bound programme. Execution of Telugu Ganga, Srisailam Left Bank Canal and other pending major irrigation works would receive priority. Outstanding issues in relation to inter-State Projects, pending negotiations with the neighbouring States and the Centre, would be resolved through meaningful consultations and constructive co-operation. The neglect of the power sector has landed us in a state of chronic deficit. Concrete steps would be— taken and funds secured for a sustained programme of power generation with a view ot making the State again a power surplus State to which industry would get automatically attracted. As an interim measure my /Government are formulating schemes to provide captive power units at tall major industrial estates. In order to quickly overcome the demand and supply gap, gas-based and thermal power projects would be taken up. Special emphasis would be laid on solving the low voltage problem also.

Quickening the pace of industrialiasation of the State would be the constant endeavour of my Government. Development of food processing industry builds up a beneficial relationship between industry and agriculture leading to increased incomes to the farm sector. Encouragement would be provided for the establishment of processed food industry for exports. Government consider that incentives are important to attract industry to the State and particularly help develop industry in the backward areas. Action has been taken to issue guidelines for implementing the liberalised package of incentives. Government departments and development organisations dealing with industry would be geared to create a positive industrial climate in the State. Due importance would be assigned to control of atmospheric pollution in the process of industrialisation. Dispersal of industries to the backward and neglected areas with potential will be ensured.

My Government would lay great stress on generation of substantial employment opportunities for the youth, particularly through self-employment. It would be a constant endeavour to strive towards the upliftment of the poor and the weaker sections, the small and the marginal farmers and the slum-dwellers and to provide them tangible means of sustained livelihood. Unemployed youth will be trained to undertake self-employment ventures. Self-employment programmes would be revitalised and their range expanded to ensure steady generation of, income. I should not forget to refer to the role and significance of-youth power in our society. It is a vital and creative force and it would be the endeavour of my Government to unfold the full promise of its talents and capabilities.

One of the basic necessities of life still eluding large sections of the population of this State is pure drinking water at a manageable distance from their habitats. It is my Government's aim to provide drinking water to all villages and urban areas not having this facility so far. Scarcity of drinking water has become a chronic problem in the Hyderabad City. Permanent arrangements to meet the long term water requirements of the city in full would receive the top-most attention of my Government.

Shelter is another basic necessity and my Government would aim to implement a policy of shelter for all. Apart from providing shelter, housing provides tremendous employment opportunities. With the boost given through the establishment of housing finance institutions the State should be now in a position to undertake a massive housing programme with the twin objectives of shelter and employment to the shelterless and the unemployed. In this programme, housing for weaker sections and the retiring Government servants would receive priority. House-sites assignment policy would be revised in such a way as to facilitate house building activity. The ban on acquisition of land for house sites for weaker sections has been lifted by my Government. Unobjectionable encroachments in Government lands would be regularised by grant of ownership rights to the eligible occupants in areas where civic bodies have extended power, water-supply and roads. My Government would continue the scheme of supply of subsidi.ed rice, dhoties and sarees to the weaker sections.

Reservation for women in Government jobs would be continued. Women's rights will be protected. Abolition of dowry and prevention of exploitation of women and children will be articles of faith with my Government. Protection of the rights of the tribals and accelerated ameasures to make them equal partners in progress will receive special cttention. My Government will not tolerate atrocities on the Scheduled taste, the scheduled tribes, the minorities and other weaker sections of he society and would seek to protect them from atrocities and exploit ation. My Government will explore more avenues of rehabilitating the physically handicapped. Schemes for the socio-economic development of the scheduled castes, the scheduled tribes and the backward classes would receive our top-most priority. The subject of agricultural land reforms will be high on the agenda of Government action. Betterment of the living standarsds of the weaker sections like handloom weavers, fishermen, tappers, small and marginal farmers and milk producers through co-operatives will be undertaken. My Government are deeply concerned at the serious economic depression which has affected the artisan classes, particularly the handloom weavers. No effort would be spared to revive these neglected areas. I would take this occasion to mention that my Government would remove the restrictions imposed on the voting rights of members of handloom co-operatives.

Minorities are an itegral part of the national mainstream who are entitled to equal rights along with others. My Government would respect the linguistic and religious rights of the minorities and undertake measures for their ecnomic advancement which would make them equal partners in the nation's prosperity. Due importance would be given to the development of Urdu and its rightful place in administration would be ensured. It would also be ensured that the wakfs are properly managed.

My Government would take effective steps to maintain law and order and ensure an atmposphere of communal peace and amity. The Left Wing extremists have been causing concern in parts of the State. The manner in which the recent incidents of kidnapping of some M.L.As. and Mandal Praja Parishad Presidents has been dealt with, is an indicaion of my Government's concern for the elected representatives and

an evidence of firmness in dealing with the situation. The extremist problem is not to be viewed as a local issue of isolated incidents; but as a serious national malaise to be tackled in a coordinated fashion. I would like to add that my Government is very much concerned for the welfare of the poor and the downtrodden.

My Government are hopeful of cordial and amiacble Centre-State relations and would extend all co-operation to the Centre and seek their assistance in ensuring the social and economic development of the people of the State.

During this Session you will be considering urgent business which may be brought before you. I hope, around this time, next year, I will be able to address a Joint Session of this House and the Legislative Council.

The assumption of office by the new Government has rekindled hopes among all sections of the people of this State. It would be my Government's endeavour to live upto it. I wish your deliberations all success.

JAI HIND